

Flacăra 2

Magazin ilustrat fondat în 1911 ● 84 pagini ● 19.800 lei ● anul 2001

10.895

**VÂNĂTORII
DE STRIGOI
DIN PARÂNG**

CALĂ DE
LECTURĂ

**RĂZVAN SPIRIDON
ÎȘI DOREȘTE COPII**

**ISTORIA MISTERIOASĂ
A APARATULUI CARE VINDECĂ
BOLI INCURABILE**

**Gabriela Vrânceanu Firea
LA ORA DESTĂINUIRILOR**

OFERTA

Blue Ridge International Computers

Soş. Ştefan cel Mare 50 Sector 2 Bucureşti

Tel.: 210.68.28 / 210.68.29 Fax: 211.69.68

E-mail: sales@bluridge.eunet.ro

Atc Office

MILENIULUI

INTEL Celeron 433 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
High Performance 64bit 3D AGP 16MB
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
AT Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 8.4GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 14" 104B
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licența, Doc. + CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc HACKER

Intel PIII 500 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
High Performance 64bit 3D AGP 16MB
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
AT Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 8.4GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 14" 104B
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licența, Doc. + CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc gamer

INTEL Celeron 500 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
SVGA VOODOO III 2000 16MB AGP
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
ATX Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 10.2GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 17" 107E11
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Joystick Genius
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licența, Doc. + CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc Professional

INTEL PIII 550E MHz
64 MB RAM DIMM BX PC-100
SVGA Diamond Stealth III 32MB AGP
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
ATX Tower Case
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 10.2GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 17" 107E11
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard BTC US 107K
WINDOWS 98 (Licența, Doc. + CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Blue Ridge International Computers își rezervă dreptul
de a modifica prețurile fără o notificare prealabilă.
Oferta este valabilă în limita stocului disponibil.

PHILIPS

intel.

Western
Digital

Microsoft
System Builder

Atc

COMPUTERE CU PERSONALITATE

INTRAROM

**Societate românească
producătoare de echipamente
electronice de telecomunicații**

Str. FABRICA DE GLUCOZĂ
17, SECTOR 2, BUCUREȘTI
TEL.: (401) 204.02.46,
FAX: (401) 204.02.45
E-MAIL: office@intrarom.ro

6

26

58

62

77

Foto coperta 1 este realizată
pentru FLACĂRA de Dana IRIMIA.
Make-up și vestimentație JANINE.

DOSAR

6

Vânătorii de strigoi

SPECTACOL POLITIC

18

Seceta a ucis orice boare de gând

CRONICĂ MĂRUNTĂ

21

MEDICINĂ NATURISTĂ

24

ANCHETĂ

26

Neidentificați pe veci

DEZVĂLUIRI

32

Heliostroboscopul, o istorie plină de mister

INTERVIU

35

George Arion în dialog cu dl Eleftherios Ioannou, Președintele Consiliului
de Administrație al ALPHA BANK:

„Perioada cea mai dificilă în sistemul bancar românesc a trecut”

EXTERNE

38

Dinastia Bush se întoarce

DESTĂINUIRI... GABRIELA VRÂNCEANU FIREA

42

„Pot să dorm liniștită noaptea”

CULTURA FĂRĂ FRONTIERE

48

MAȘINA DE SCRIS

50

ARHIPELAGUL LITERELOR

52

MUZICĂ

53

TEATRU

54

PLASTICĂ

56

FILM

58

102 dalmățieni

Micky, ochi albaștri

TOP

61

AMINTIRI

62

Sergiu Nicolaescu a învățat să șofeze la șase ani

PROFIL

65

Alexandru Andrieș: „România e un fel de Bronx, mult mai mare”

LOVE STORY

68

Răzvan Spiridon își dorește copii

TURISM

72

SPORT

74

INEDIT

77

Viață de actor păpușar

HOROSCOPI

81

DIVERTISMENT

82

S-a vorbit mult – și pe bună dreptate – despre viața pe două planuri pe care au trăit-o românii în regimul comunist.

CUM NE CREȘTEM COPIII

Într-un fel erau ei acasă sau între prieteni, unde își permiteau să fie autentici, și în alt fel erau la serviciu, în general în societate, când erau atenți să nu le scape din gură ceva care să le pună libertatea în pericol. S-a crezut că, odată cu prăbușirea sistemului opresiv va dispărea și această scindare a personalității. Dar asistăm, din păcate, de mai mulți ani, la o nouă dedublare a ființei umane, provocată, de această dată, de alți factori. Încă de la vârste fragede copiii noștri sunt agresați de torente de vulgaritate și obscenități care se revarsă asupra lor prin intermediul radioului, televiziunii, ziarelor și revistelor. Încă de pe băncile școlii ei iau cunoștință de existența unor personaje oribile a căror reușită socială se întemeiază pe minciună, furt, crimă. Din nefericire, acestea sunt modelele pe care le propune societatea noastră de azi – politicieni demagogi, judecători corupți, oameni de afaceri necinstiți. Despre ei se vorbește în fiecare zi, de dimineață până seara, ca și cum ar reprezenta întru chipurile desăvârșite ale poporului român. Cum

să le explici copiilor că aceste specimene s-au cocoțat în ierarhia socială prin manevre obscure, printr-o mare nerușinare? Cum să-i convingi că, atunci când vor fi mari, nu trebuie să arate ca ei, deoarece nu reprezintă repere de urmat, și că numai o societate bolnavă ca a noastră îi socotește emblematici? Cum să-i aperi de aceștia sau de derbedeii care te jefuiesc pe stradă și îți dau în cap pentru câțiva lei? Dacă le ascunzi ce se petrece, de fapt, în jurul lor, le aperi, pentru o vreme, puritatea, seninătatea, lăsându-i să descopere singuri în ce lume hădă trăiesc. Însă când cercul protector nu va mai exista, șocul va fi cumplit. Dacă le spui adevărul, de pe acum, le întuneci, cu un ceas mai devreme, copilăria, și îi constrângi, vrând-nevrând, să trăiască în două planuri. Ar mai fi o soluție: să plece. Nu pentru că în alte părți nu există urâtenie și mârșăvie. Dar acolo legile sunt puse în aplicare și vinovații plătesc pentru faptele lor.

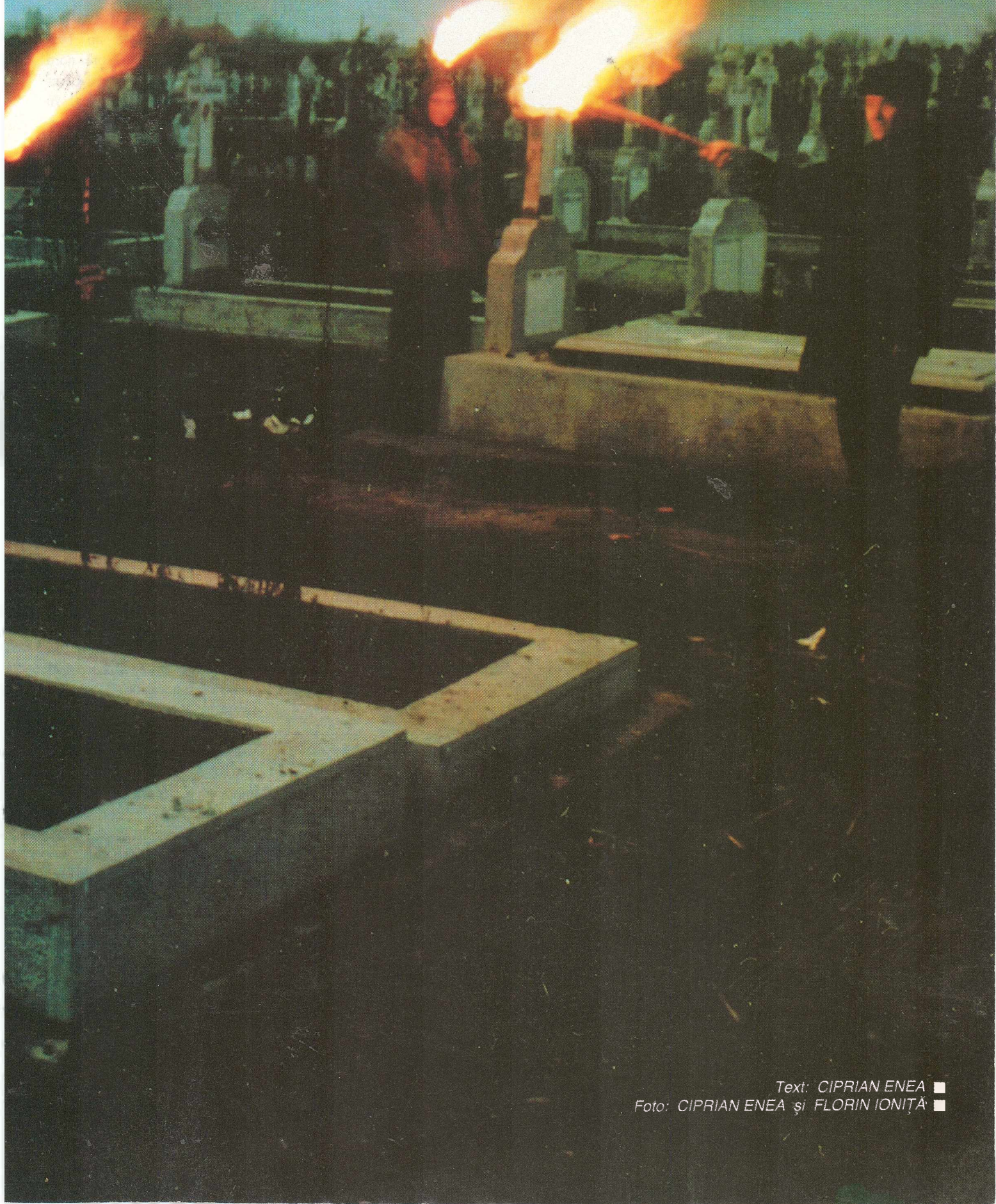
George Brion

VÂNĂTORII D

Momârlanii (târanii munteni din jurul Văii Jiului) mai numără astăzi 40.000 de suflete, care trăiesc în satele de la poalele muntelui Parâng. Viața de zi cu zi precum și filosofia momârlanului sunt aproape aceleași cu cele ale vechilor daci. La înmormântare fac haz, cântă din fluier sau râd în hohote atunci când lumea se sperie din cauza mortului ridicat brusc de pe masă cu ajutorul unor sfori. La nuntă însă, petrecerea este cu adevărat momârlănească abia când se-ncaieră câțiva bărbați cu cutitele. Colac peste pupăză, satele acestor oameni sunt bântuite de strigoi (mori care împrumută chipul lor diavolului, în urma unui pact făcut în timpul vieții, și care-i bântuie pe cei foarte dragi defunctului, cu scopul de a-i duce la pierzanie).

E STRIGOI

Text: CIPRIAN ENEA ■
Foto: CIPRIAN ENEA și FLORIN IONIȚĂ ■

MOMÂRLANII ÎȘI DUC TRAIUL CA PE VREMEA DACILOR

Mergând cu mașina prin defileu ai senzația că pe biata capotă uluitor de subțire se va prăbuși următoarea stâncă ieșită din munte direct deasupra drumului. Jieț, Cimpa, Răscoala, Taia sau Dâlja sunt satele din jurul Petroșaniului unde locuiesc momârlanii. Aceste așezări, răsfirate pe firul unui pârlăiaș subțire, cresc în altitudine odată cu muntele și, de cele mai multe ori, ultimele căsuțe ale ciobanilor se sfârșesc în plin Parâng.

Petroșaniul este un oraș situat la capătul dinspre nord al defileului Bumbesti-Livezeni. Un drum tăiat direct în carnea muntelui cu multă trudă, cu multă durere și, specific socialismului, cu mult sânge. Deși au fost zdruncinați serios de mai multe valuri ale progresului minier, oamenii locului mai păstrează încă, într-o mare măsură, un mod de viață arhaic, neîntinat de civilizație.

MOMÂRLANUL ȘI BARABA

Primele exploatări miniere au fost deschise prin 1860. Pe măsură ce industria extractivă se extindea, momârlanii preferau să se retragă din calea industrializării către munte. Civilizația momârlănească a primit însă lovitura de grație odată cu imensele investiții făcute de către comuniști. După anii '60 zona s-a transformat într-un fel de paradis al celor dornici să presteze muncă brută, necalificată, plătită cu bani mulți. Oamenii soseau buluc din toate părțile țării, dar cei mai dornici să câștige un ban din datul cu târnăcopul la sute de metri sub pământ erau moldovenii... Acești lucrători erau cazați în barăci deoarece ritmul de construcție al blocurilor s-a dovedit a fi mult prea lent pentru necesarul de locuințe existent atunci „în vale”. La început, localnicii au fost derutați de această invazie și nu au vrut să pună umărul la exploatarea minelor. Puhoiul de amestecătură umană precum și hărmălaia produsă peste noapte de elanul „heirupist” care inundase Petroșaniul și împrejurimile nu

aveau nimic în comun cu traiul tihnit și molcom al momârlanilor. Și pentru că „veneticii” locuiau în baracă, li s-a spus „baraba” și așa sunt denumiți și-n ziua de azi aproape toți locuitorii Petroșaniului. Odată cu trecerea anilor, momârlanii au început și ei să cadă pradă mirajului lefurilor impresionante oferite de exploatarea miniere. Dar nu s-au apucat să dea cu târnăcopul, ci au preferat să se școlească și să lucreze ca supraveghetori, maiștri sau chiar ingineri minieri. Cum s-ar spune, s-au băgat în mină doar ca șefi, acolo unde munca le permitea să vină odihniți acasă, pentru a crește animale. Au început să trăiască o viață dublă. Acasă erau momârlani, iar la Petroșani sau la Petrila, în mină, erau domni. Așa s-a cristalizat în mintea lor ideea că momârlanu-i momârlan și baraba-i barabă.

MEDIA DE VIAȚĂ A MOMÂRLANILOR ESTE DE 82-84 DE ANI

Această mentalitate i-a ajutat să-și păstreze obiceiurile și credințele, pe fundalul ortodoxiei conservându-se însă reminiscentele mistice

ale unei mitologii arhaice. Și dacă datinile referitoare la nunți, la înmormântări ori la sărbătorile curente au dăinuit într-o mai mică măsură, un mare impact în viața cotidiană a momârlanilor îl mai au astăzi strigoi, vrăjitoarele și duhurile de tot felul. Ele sunt personaje vii care îl înfioară pe neavenitul ce nimereste în mijlocul acestor oameni. Dar, pentru momârlani, femeile care vând diavoli cloțiți la subsoară ori vânătorii de strigoi sunt un lucru obișnuit, un fapt pe care nu-l neagă aproape nimeni. Ascultându-i pe acești munteni cum vorbesc ai senzația că o întâlnire cu strigoi este un lucru la fel de normal precum o confruntare cu lupii care atacă stâna sau cu urșii singuratici care rămân în gheare cu cojocul ciobanilor. Mărturiile lor ni s-au părut a fi atât de firești și de autentice încât am hotărât să pătrundem adânc în inima comunității de sub Parâng, aproape uitată de lume.

Ghid în satele momârlanilor ne-a fost profesorul Gheorghe Boantă, președintele Comisiei de Cultură din cadrul Primăriei din Petrila. Cu ajutorul lui am intrat în casa familiei Cocolan, acolo unde i-am întâlnit pe soții Ana și Constantin. Dacă ar fi să ne

luăm după vârstă, cei doi sunt bătrâni, deoarece au 73 și respectiv 82 de ani. Dar, pe meleagurile acestea, timpul are un alt curs. Deși Constantin Cocolan a trecut prin multe la viața lui, neocolind nici cinci ani de război (dintre care unul și jumătate în prizonierat) el este încă un bărbat în putere. Nu-l doare nimic, dar are un singur mare beteșug: nu mai aude așa de bine ca-n tinerețe. „Apoi, dragă domnule reporter, să știi că pe aici pe la noi oamenii trăiesc mult. Tatăl meu a murit la 84 de ani și mama la 97 și jumătate. Condițiile as-

tea de viață de pe aici, adică aerul curat, munca și alimentația sănătoasă ne fac să avem viață lungă. Oamenii noștri sunt în putere și la bătrânețe. În sat la noi a fost o femeie care a îngropat 16 bărbați, majoritatea morți de moarte bună. I-o ținut pe toți, domnule, așa cum se ține bărbatul. Acum, dacă ne aducem noi bine minte, este unul în Petrila pe care-l cheamă Tâncă. Ăsta o băgat și el în pământ vreo zece femei și, deși îi bătrân tare, are putere și-și vede de viață, taică, de viața lui.”

LA O NUNȚĂ REUȘITĂ, BĂRBAȚII SE TAIE CU CUȚITELE

Văzându-ne uimirea pe care am afișat-o față de puterea de viață a momârlanilor, profesorul Gheorghe Boantă, un bun cunoscător al tradițiilor locale, înainte de a ne mai duce prin gospodăriile localnicilor, ne-a făcut o mică incursiune în modul de trai al oamenilor de aici: „Pe la noi n-a ajuns colectivizarea din cauză că pe dealuri nu se poate lucra cu tractoarele și cu semănătorile. Astfel că oamenii și-au păstrat pământul

Fata Anicăi Boantă se mândrește cu straiul său popular

și l-au lucrat în continuare așa cum știau ei dintotdeauna. L-au arat cu calul și cu plugul manual, au coborât fânul printre copaci cu torsul (o legătură de crengi de mesteacăn pe care se pune fânul și pe care o cară calul) și au avut o grijă aproape religioasă pentru animale. Chiar dacă mai există unele gospodării din vale, racordate la rețeaua de apă a orașului Petrila, ei nu-și adapă animalele decât cu apă din fântână sau de la râu. Sătenii noștri știu foarte bine că apa cu clor dăunează tuturor viețuitoarelor, darămite omului. Momârlanului îi place munca, dar e și iubitor de

tradiție și de frumos. Chiar dacă multe dintre datinile strămoșești și-au pierdut în intensitate, s-au păstrat totuși destule lucruri frumoase. Una dintre cele mai mari sărbători ale noastre este Sâmbra oilor. Înainte de a pleca oile la munte, oamenii se adună și își dau animalele în grija unei echipe de ciobani. Timp de trei zile și trei nopți momârlanii petrec, cântă, râd și se distrează fără însă a uita să măsoare laptele tuturor oilor ca să știe câtă brânză trebuie să primească fiecare proprietar de oi toamna, când coboară turma. Și să vedeți ce nedee (petrecere) se încin-

ge atunci, de numa-numa. Dar din cauză că momârlanu-i om hotărât și de cuvânt, pe deasupra și curajos, fierbe repede sângele în el. Și din această cauză o nedee este cu atât mai reușită cu cât se încaieră mai mulți bărbați între ei, cu cuțitele. Tot cam așa stă treaba și la nunți. Îl mai întrebi pe câte unul: «Ai fost la nuntă la cutare?» «Da, m-am dus!» «Și-o fost ceva!» (adică s-o tăiat careva, o fost ceva scandal). Și dacă nu s-o tăiat nimeni, îi clar. Aproape că nici nu simți că-i nuntă și că-i distracție. Prin părțile noastre înainte treaba era și mai dură decât îi acuma. Dacă vroiai

să te căsătorești cu o fată din alt sat, trebuia să fii bărbat zdravăn și hotărât, nu glumă. Degeaba te duceai tu și te înțelegeai cu fata și cu părinții ei. Greutatea cea mare era s-o iei din sat de la ea și s-o duci în satul tău. Cum aflau flăcăii din satul fetei că ea trebuie să plece în alt sat, puneau casa mândrei sub observație și o păzeau ca pe Ileana Cosânzeana. Și treaba asta nu se întâmpla în joacă, pentru că erau înarmați cu bâte, cu cuțite și chiar cu puști. Când venea flăcăul să-și ia mireasa, dacă n-avea 6-7 bărbați dârji și puternici cu el putea să nu mai plece viu din satul vecin, iar de fată nici vorbă. Legat de nuntă, acum s-a păstrat un alt obicei, care se cheamă Coborâtul Știuhei. Când mirele vine să ia mireasa de la părinți, în curtea fetei se află un stâlp înalt în vârful căruia este o vergea lungă, de fier. În capătul vergelei se află o țintă pe care viitorul mire trebuie să o doboare cu pușca sau să urce până în vârful stâlpului și s-o dea jos cu mâna. Numai așa își va arăta el forța și va demonstra tuturor că poate să-și aibă singur de grijă lui și familiei sale. Să știți că sunt și cazuri în care, dacă nu dai jos știuha, îți cam iei la revedere de la mireasă....".

Ana și Constantin Cocolan

Gheorghe Boantă, președintele Comisiei de Cultură – Primăria Petrila

MOMÂRLANII ÎȘI IUBESC ATÂT DE MULT MORTII ÎNCÂT ÎI ÎNGROAPĂ ÎN GRĂDINĂ

Cimitir de familie din Livezeni

Cu adevărat fascinante, ritualurile de înmormântare ale momârlanilor par desprinse din altă lume. Încă din timpul priveghiului acești țărani de la munte au un comportament diferit de cel al oamenilor obișnuiți.

LA PRIVEGHI SE CÂNTĂ DIN FLUIER ȘI SE JOACĂ „SĂRUTATUL”

Ei își alungă durerea din suflet cântând din fluier sau practicând o serie de jocuri hazlii, precum „Fântâna”. Jocul cu pricina adună la un loc mai mulți băieți și fete. Unul dintre participanți spune: „Am căzut într-o fântână!” Ceilalți îl întreabă:

„Câți metri are fântâna?” „Atâția metri”, răspunde cel întrebat. „Și cine vrei să te scoată din fântână?”, întreabă partenerii de joc. „Aș vrea să mă scoată cutare!” În urma acestei strategii, persoana nominalizată a scoate „omul din fântână” se sărută cu cel „salvat” de atâtea ori în funcție de câți metri „are” fântâna.

O altă distracție pe care nu o ocolesc momârlanii în timpul privegherii este legatul mortului cu sfoară. Corpul neînsufletit este prins cu niște ațe, montate în așa fel încât atunci când cineva le manevrează dintr-un ungher dosnic al odăii, cadavrul se ridică pur și simplu în capul oaselor, trăgându-le celor din jur o sperietură dintre cele mai

zdravene. Preoții din satele momârlănești ne-au declarat că acești oameni își respectă atât de mult morții încât îi îngroapă în grădină. Pentru momârlani, frica genetică pe care o au oamenii față de morți se transformă în afecțiune. În timpul documentării noastre am întâlnit zeci, poate chiar sute de gospodării care aveau cimitire de familie, unde odihnesc oasele părinților și bunicilor lor. De multe ori, aceste morminte nu se află la mai mult de 15-20 de metri de casă. Aproximativ permanentă de morți pare a fi o poartă veșnic deschisă către lumea de dincolo. Crucile sub care odihnesc cei dragi sunt prima imagine pe care o are momârlanul când se trezește

dis-de-dimineață și iese în curte cu noaptea-n cap. Tot cu această priveliște în gând intră în casă pentru a mânca și a se culca.

Anica și Gheorghe Boantă sunt pensionari și au o frumoasă gospodărie din care nu lipsesc 50 de oi, patru vaci și doi cai. Deși munca la țară este foarte solicitantă, ei și-au făcut un obicei din a lua în grijă bătrânii satului care nu mai au pe nimeni. În momentul de față, sub „custodia” lor se află o mătușă și un unchi, trecut de 87 de ani. Anica lui Gheorghe este o femeie cu frica lui Dumnezeu, care a învățat multe de pe urma bătrânilor pe care i-a avut sau pe care îi mai are încă în grijă.

MOMÂRLANII ÎȘI PRESIMT MOARTEA

„Bătrânii din părțile noastre presimt cam toți când li se apropie sfârșitul. Ei sunt conștienți că mor cu o seară sau două înainte de a-și da duhul și să știți că foarte puțini se înșală în această privință! Priveghiul durează pe aici două seri și la înmor-

mântare se cântă multe cântece de jale. Există bocitori anume care spun povestea mortului și a celor apropiați acestuia. Când se pleacă la groapă cineva își ia la revedere în numele răposatului de la toți cunoscuții celui trecut în neființă. Cum ar veni, o femeie „intră în pielea“ decedatului și începe: «Rămâi cu bine, Ioane, soțul meu iubit,

că tare ai fost om vrednic și ai făcut și ai dres!» Și tot așa, vin la rând copiii, vecinii, prietenii ș.a. După înmormântare, ca la tot creștinul, se face pomana. La pomana momârlănească vine tot satul, că la noi nu se invită. Mâncare se face de trei feluri: mâncare de varză făcută la cazan, tocăniță de oaie sau de berbec și păsat (ăsta-i un

fel de colivă, specifică zonei noastre, care se face din porumb, unt și brânză). După înmormântare se cară 88 de căldări cu apă (obicei numit Izvorul), se dă de pomană o masă și un scaun aceluia care ți le cere primul, fie că-i cunoștință sau om străin și, lucrul cel mai important, timp de șase săptămâni se tămâiază mormântul.“

CLACĂ MACABRĂ CU „TĂMÂITOAREA“ SATULUI

Văzând câtă importanță dau momârlanii tămâierii mormântului, ne-am dus la unica „tămâitoare“ din satul Jieț, pe care o cheamă Parasciva Georgescu. Pe femeie am descoperit-o în dosul unui gard înalt, construit dintr-un lemn maro închis. Gospodăria acesteia se află vizavi de curtea bisericii și de cimitir pe care-l slujește cu sârguință. Spunem asta deoarece, așa cum am aflat de la săteni, tămâierea n-o poate face oricine. În satele momârlănești există o persoană cu un statut bine definit care se îndeletnicește cu astfel de lucruri. Și cine se apucă de tămâiat trebuie să fie musai o femeie vădană și să aibă credință față de Dumnezeu. Lelea Parasciva a moștenit această îndeletnicire de la o mătușă de-a ei care s-a ocupat decenii la rând cu tămâiatul în Jieț. Așa cum ne-a mărturisit, sarcina sa este aceea de a se duce la morminte, începând din a doua zi a îngropăciunii, și de a aprinde în fiecare dimineață o lumânare, la căpătâiul mortului. După ce aprinde lumânarea, lelea Parasciva scoate puțină tămâie pe care o pune într-o cutiuță cu jar pregătită special și împrăstie fumul deasupra mormântului. În tot acest timp ea se închină, spune *Tatăl Nostru* și se roagă la Dumnezeu să-i ierte păcatele celui decedat. De când tot umblă prin cimitir, Parasciva

a văzut multe, dar nu prea-i dă inima ghes să povestească.

FEMEILE ÎI „LEAGĂ“ PE BĂRBAȚI CU OBIECTE ÎNGROPATE

Norocul nostru însă a fost că-n casa Parascivei am găsit mai multe femei care aveau fiecare de lucru, în legea lor. Prezența noastră în mijlocul femeilor, cât și micuțul păhărel de țuică omniprezent în toate gospodăriile vizitate, au dezlegat până la urmă limba cucoanelor care erau de față: „Sunt multe prostii în cimitir, maică, începe lelea Parasciva. Dacă umbli noaptea printre morminte să știi că multe le mai vezi. Sunt femei aici, la noi în sat, care «leagă» bărbații, domnule, îi iau de la muierile lor, le prostesc mințile și-i aduc la ele de le mănă din palmă. Vezi ditamai bărbatul cum se prosteste fără minte-n cap și cum își strică mândrețe de casă, adică de familie, de nu se mai înțelege nimeni cu el. Asta se întâmplă atunci când ieși un lucru de la omul respectiv și-l pui fără să te vadă nimeni în coșciugul unui mort. Altădată, când mă uit pe la morminte, găsesc lumânări întoarse și aprinse la celălalt capăt, ca să-i meargă cuiva totul pe de-a-ndoaselea. Cumnata lu' unu Fritz făcea lucruri din astea, necurate. O știa tot satul. La nunta lu' Bunea s-a întâmplat un necaz

foarte mare, din cauză că a aruncat în casă o ciudoasă cu piper. S-au tăiat ca porcii de nu mai știau ce-i cu dâșii nimenea de-acolo. Atunci i-au scos ochiul cu cuțitul lui nea Ilie. A fost una, Izabela, care umbla noaptea îmbrăcată numai în piele de vulpe și făcea câte și mai câte. A murit acum câțiva ani, dar tare greu i-a fost după moarte. Unii dintre oamenii de pe la noi au văzut-o cum băntuia, căci se făcuse STRIGOaică. Mica dezvăluire avu darul să provoace o adevărată avalanșă de povești cu strigoi ori cu cadavre dubioase. Maria Herteg și-a amintit cum în urmă cu câțiva ani a lucrat la săpatul gropilor de mormânt în comuna Brătianu. La un moment dat, în timp ce săpa groapa unei iehoviste, a simțit că dă cu lopata de ceva tare și când a lovit pământul a doua oară, de acolo au ieșit scânteii. În cele din urmă, scotocind pământul cu grijă, a descoperit cadavrul mamei celei care urma să fie înmormântată. Cadavrul era îngropat acolo de mulți ani și, teoretic, ar fi trebuit să fie lut de oale și ulcele. Când colo, femeii îi putreziseră doar mâinile și labele picioarelor, dimpreună cu toate hainele și cu încălțăminte. În rest, tot corpul era intact. Acest fapt a determinat-o pe Maria să concluzioneze că, exceptând cele patru membre, cadavrul arăta aproape ca-n ziua înmormântării.

BĂRBATUL MARIEI ERA MORT DAR HRĂNEA VITELE

Lelea Paraschiva, văzând că Maria Herteg și-a dat slobod la gură, nu s-a lăsat nici ea mai prejos: „La noi aicea, în sat, era unu Mihoc, bărbatul Marii a Maricichii. Și, după ce o murit și l-or îngropat, Mihoc ăsta se întorcea pe la 12 noaptea în ogradă și spârgea lemne, dădea de mâncare la vite, curăța prin grajd. Da-n ăst timp el tot încerca să-l ia pe băiatul cel mic, pe Luca. Noroc de faptul că și-au dat seama la timp ce se întâmplă și s-au dus de l-au dezgropat în toiul nopții. L-au găsit într-o rână, și după ce i-au înfipt un țaruș în inimă s-a auzit așa, ca un tânguit lung. Și au scăpat de el. Strigoi ăștia băntuie între 12 noaptea și 3 dimineața, când cântă cocoșul. Apoi, se întorc în mormânt. Când mergi după ei în cimitir trebuie să iei cu tine un armăsar alb, iar ăla care le înfige țarușul în inimă bănuiesc că-i vreo unul din ăsta fără minte multă, un nărod băut, că un om întreg la cap nu știu dacă-i în stare. Îngheață inima întrânsul. Un caz am avut și noi în familie, dar demult, cu 30 de ani în urmă. Mătușa mea se făcuse strigoaică, dar a venit un fin de-al nostru și i-a înfipt țarușul în inimă.”

CICĂ MARIA LUI HOLBĂ ARE UN COPIL DE LA DIAVOLUL

Așa cum am scris puțin mai sus, femeile ne povestiseră cum Izabela, o vrăjitoare locală, se transformase în strigoi. Vrand să verificăm într-o anumită măsură povestea, ne-am dus să stăm de vorbă cu familia care o îngrijise pe Izabela în ultimii ani de viață. Ajunși la casa cu pricina, abia după multe insistențe a venit să ne vorbească peste gard o bătrână cam nebucuroasă de oaspeți. Aflând despre ce-i vorba, femeia ne-a spus că astea-s prostii scornite de oamenii din sat și că mai bine ne-am vedea de drumul nostru. Din cercul lelei Paraschiva culesesem o poveste interesantă și despre baba Sava a lui Pădurean. Cică ar fi fost o faimoasă ghicitoare locală care spunea oamenilor cu o precizie matematică unde li se rătăciseră animalele și câte și mai câte legate de familie, de dragoste, de primejdiile ce-i pășteau etc. Tot de la bătrâna „tămăitoare” aflaserăm și că baba Sava nu prea mai are urmași în sat, dar că mai multe despre ea am putea afla de la părintele din Jieț. Preotul o cunoscuse într-adevăr pe vrăjitoare, dar lui nu i s-a părut de la început a fi un lucru curat la mijloc: „Eu am întrebat-o odată la biserică dacă lucrează cu Dumnezeu sau cu

diavolul. Ea mi-a spus că face totul cu ajutorul lui Dumnezeu, dar eu vă spun că bine nu o ajuns. A murit într-o mizerie și într-o sărăcie de nedescris. Când m-am dus să officiez slujba religioasă, pe pânza albă cu care era căptușit coșciugul se plimbau păduchi fără număr. Asta din cauză că păduchii, atunci când corpul omului începe a se răci, își caută altă sursă de hrană. I-am rugat eu să dea în toată casa cu motorină căci altfel ne umpleam tot satul de paraziți. Domnilor reporteri, un lucru însă pot să vi-l spun sigur. Nu știu ce făcea femeia asta, ce învățea, că știa tot timpul pe unde erau rătăcite animalele oamenilor.”

Dar dintre toate poveștile auzite la claca lelei Paraschiva, cel mai tare ne-a înfiorat cea a Mariei lui Holba, din Jieț. Sătenii spun că Maria asta era o femeie ca toate celelalte din sat, cu copii, cu bărbat, și-și vedea de gospodărie. Asta până într-o zi, când a intrat în ea Satana. Din acea clipă Maria nu-și mai găsea o fărâmbă de liniște. Acesta îi spunea că într-o anumită zi și la o anumită oră o să-i facă o vizită și să-l aștepte. Și, cum-necum, așa se și întâmpla. Când venea Necuratul la ora fixată, o lega de pat și o bătea de o învinețea toată. Oamenii care erau în cameră nu o vedeau decât pe ea cum se zvârcolește legată și nimic altceva. Când se trezea din delir, biata femeie era plină toată de vânătăi pe spate și pe picioare, iar încheieturile mâinilor și picioarelor aveau numai urme de la legăturile imaginare ale diavolului!!! În cele din urmă, spun oamenii, Satana nu s-a potolit până nu i-a făcut un copil. Cică nici Maria nu mai știe dacă e copilul bărbatului ei sau al Necuratului.

Poate că într-un alt articol, vom porni și pe urmele vrăjitoarelor și ale oamenilor posedati, din jurul Parângului. Dar, deoarece țelul nostru declarat era să aflăm câte ceva despre vânătorii de strigoi, ne-am călăuzit investigațiile gazetărești în acest sens.

Lelea Paraschiva tămăiază un mormânt proaspăt

SANDU CIUREA ZIS BOE SE CONSIDERA CEL MAI CUNOSCUȚ VÂ DE STRIGOI DIN SUDUL PETROȘ

Momârlanii pot fi împărțiți cu ușurință în două grupe: cei de la nord de Petroșani și cei din sudul Petroșaniului. Cele două grupuri momârlănești au obiceiuri comune, un mod de viață identic, dar nu se cunosc prea bine între ele. Prima parte a investigației noastre a avut loc în satele de momârlani grupate în jurul Petrilei. Adică la Nord. În cele din urmă însă, după îndelungi căutări, am aflat că cele mai recente cazuri de strigoi s-au întâmplat împrejurul Livezeniului, adică în partea dinspre Târgu Jiu a zonei.

Cornel Moian este un bărbat în toată firea, care se poate lăuda cu o mândrețe de gospodărie. El este totodată și adeptul cimitirului personal, drept pentru care părinții săi sunt îngropați în fundul curții. Când stă seara la geam, dacă afară este lună

plină și îl apucă dorul de cei dispăruți, le poate observa mormintele în detaliu. Pentru că mormintele sunt lângă casă, a devenit o obișnuință să li se pună deseori crucilor coronițe de flori ori să se aprindă lumânări la căpătâiul morților. Moian se numără

printre localnicii Livezeniului sau ai Dâljei care au văzut cum se dezgroapă un mort transformat în strigoi: „Din câte știu eu, strigoi ăștia se dezgroapă la miezul nopții. Dar noi am avut aici un caz când un om a fost dezgropat în miezul zilei. Eram acolo

în cimitir și pot să vă spun că mirosea cumplit. Când i-au băgat celui din sicriu cuiul în inimă pur și simplu a început să-i curgă o grămadă de sânge. Lucru tare ciudat deoarece omul ăsta era îngropat de șase luni de zile. Și câte am auzit că făcuse

RU NĂTOR ANIULUI

ușile de la grajd, se îmbolnăvisе vaca și când au tăiat-o, la abator, animalul nu suferea de nimic... Venea după 12 noaptea și pleca pe la 3 dimineața. Eu mă îmbolnăvisem atât de tare încât nu mai știam ce-i cu mine. Muream cu zile, mă stingeam pe picioare și îmi pierdeam mințea încetul cu încetul. După aproape un an de zile deja nu mai recunoșteam pe nimeni din casă și toți se întrebau de ce boală sufăr. În acea perioadă, mama l-a visat pe bunicul că se ascunde sub pat și când s-a trezit ea avea o bubă neagră și urâtă care nu vroia să-i treacă nici după ce și-a pus praf de pușcă. Dar, auzind despre necazurile și visul mamei, cineva din sat și-a amintit că în tinerețea lui se întâmplaseră lucruri asemănătoare din cauză că mortul se prefăcea în strigoi. Pe urmă s-au dus, l-au dezgropat pe bunicul și totul s-a terminat. Treptat, în două-trei zile mi-am revenit complet. Dar, vedeți dumneavoastră, dacă nu se mai întâmplase de mult un astfel de caz, lumea uitase ce și cum. Și eu puteam acum să fiu mort. Domnule, cam de atunci, la noi, în Dâlja, s-au mai întâmpnat o mulțime de cazuri din acestea și au murit oameni din cauza strigoilor. Pentru că, atunci când vrea să te ia strigoiul, dacă nu se acționează într-un anumit interval de timp, chiar dacă-l dezgropi până la urmă pe mort, uneori e prea târziu.“

după moarte, nu vă mai spun. Țsta-i numai un caz, dar aici, la noi, s-au întâmpnat multe...“.

Liță Vreja locuiește în comuna Dâlja și-n momentul de față are 50 de ani. Cu treizeci de ani în urmă el a fost la un pas de moarte din cauza bunicului său, care s-a întors din mormânt ca să-l ia cu el pe Liță, cel mai îndrăgit dintre toți nepoții: „Într-o vreme, n-au mai prea fost prin zona noastră cazuri de strigoi. Și, pe când împlinisem eu așa, cam la vreo 18 ani, îmi muri bunicul. Nu vă spun ce-a urmat după aia. Auzeam zgomote în podul casei, se trânteau

Astfel de relatări am întâlnit destul de mult în Livezeni. Evident că printre localnici am găsit și câțiva sceptici care ne-au declarat că au auzit despre strigoi dar ei, pur și simplu, nu cred nici în ruptul capului că aceștia există. Românul are însă o vorbă care spune că tot pățitu-i, priceput. După îndelungi investigații, am reușit să aflăm unde stă cel mai cunoscut vânător de

Familia lui Cornel Moian, din Livezeni

vampiri din sudul Petroșaniului. Pe el îl cheamă Sandu Ciurea, dar pentru că-i avut din moși strămoși, oamenii îi zic Boeru.

LA STÂNĂ LUI BOERU

Urcușul până pe dealul Măgura a fost extrem de anevoios și ar fi fost imposibil de realizat fără ajutorul lui Gavrilă Mureșan, transformat în călăuză de ocazie. Odată ajunși la stână, nea Ciurea ne-a primit călduros, arătându-se bucuros de oaspeți. Ne-a pus două scăunele mici lângă sobă, ca să ne mai încălzim, și s-a-ncins la povești. Așa am aflat că o parte dintre dealurile din împrejurimi sunt ale lui și că el are-n grijă aproape 20 de hectare de teren. De pe această adevărată moșie el

obține, în primul rând, nutrețurile necesare pentru a crește 70 de oi, patru vaci, doi cai, o mână de măgari și nenumărate păsări de curte, porci și alte cele.

BOERU S-A LUPTAT CU URSUL ȘI CU LUPII

„Viața asta de la stână, măi, taică, îi grea da-i și frumoasă, își începe nea Ciurea povestea. Vezi, mata, că nu oricine poate să stea până și iarna cu oile aicea, sus. Cei mai mulți le duc și ierneză în sat sau în locuri special amenajate de pe lângă casa omului. Dar cine își permite și are cu ce și are inima tare întrânsul stă cu ele sus, la munte. Eu am 60 de ani și am trăit multe la viața mea, dar nu mă sperii nici de fiarele pădurii (de gadină, cum spunem noi) și nici de duhurile rele. Păi cum să mă sperii de gadină, taică, dacă eu m-am luptat de nu știu câte ori cu lupii. Când încep lupii să dea iama-n oi, trebuie să ieși repede din colibă și să dai cu bâta-n ei că altfel rămâi fără animale. Și ajutorul cel mai mare îl am de la câinii ăștia ai mei. Acum, la stână am în total șapte și unu-i mai curajos ca altul. Păi, dacă n-ar fi ei cred că nici praful nu s-ar mai fi ales de mine. Să știi că ăștia care-s câine de stână din neamul lor, au în sânge să te apere de fiarele pădurii. Ciobăneștii latră într-un fel

Liță Vreja

când te atenționează că-i om și altfel atunci când simt gadină. La om nu se agită prea tare și latră rar, dar la gadină „bat“ așa, mărunțel, mărunțel și repede, și se mișcă-n loc. Atunci sunt mai aspri. Dintre toate fiarele pădurii cele mai periculoase sunt urșii. Dacă apucă să pună ursul gheara pe tine, greu mai scapi. Mă, taică, mă, și-i atât de rapid, pe cât îi de gras că din fața lui nu poți fugi. Ursul aleargă la fel de repede ca și un cal, dacă vă vine să credeți. O să vă spun o întâmplare să vedeți cum atârână viața omului de un fir de păr. Acum vreo câțiva ani eram cu oile în Vârful Gropu, că noi acolo le ducem vara. Și era o vreme ploioasă că nu-ți ardea să faci nimica. Văzând eu cum stă treaba, am pus cojocul jos, am luat în brațe câinele mic, de întors oile, pe care acum nu-l mai am că s-a prăpădit, și m-am culcat în cojoc. În crucea nopții, numai ce-mi sare cățelul din brațe și începe a lătra de mama focului. Când ridic eu capul, numai ce văd în fața mea? Ursul, taică, la câțiva metri. N-am apucat să mă scol bine că fiara o și întins ghearele după mine și mi-o prins cojocul. Norocul meu o fost că nu era legat cojocul la gât, așa cum îl purtăm noi de obicei. Haina o rămas în ghearele ursului și eu am scăpat. Dar când să vină fiara după mine, să mă înhață din nou s-o înfipt câinele ăsta mic și l-o apucat de cur, iar ceilalți dulăi auziseră și ei gălăgie și l-au încolțit. Și uite așa, cu chiu, cu vai, l-am pus cu toții pe fugă. Câinii ăștia mici, pentru întors oile, sunt cei mai deștepți. Ei nu pot fi de talie mare din cauză că atunci au colții lungi și, când întorc oile și le agată cu colții de pulpe, le-ar răni. Dar, dacă vrei să-ți faci treaba, trebuie să te porți frumos cu el și

să-l răsfeți ca pe un om. De exemplu, când îți aduce oile la strungă, una câte una, să le mulgi. La sfârșit, după ce ai terminat treaba, trebuie să ai o cană specială cu care, după ce ai băut tu din laptele acela cald, îi pui și lui să bea. Ei, și să-l vezi cum înmoaie botul sclifosul și cum plescăie și-și linge mustățile de numa-numa. Se uită așa șmecherește la tine de zici că-ți face cu ochiul. Dar merită, pentru că-i cel mai deștept dintre toți câinii și-i foarte de ispravă. Seara, el nu doarme cu ceilalți câini, ci stă numai în brațe la tine.“

STRIGOI SUNT DE MAI MULTE TIPURI

Renumele de mare vânător de strigoi pe care-l are Boeru i se trage din tinerețe, când a participat la mai multe acțiuni de străpungere a inimii mortului „stricat“. Fiind un om curajos, nea Ciurea a avut în repetate rânduri de-a face cu strigoi și s-a specializat oarecum în acest domeniu. Bătrânul cioban ne-a împărtășit multe din experiența sa de-o viață. Așa am aflat că strigoi pot fi atât bărbați cât și femei. Mortul se strică și se transformă în strigoi în urma unui pact pe care-l face cu diavolul în timpul vieții. Dracul îl slujește pe om și îi îndeplinește cele mai incredibile ambiții dar, după moarte, Necuratul devine stăpân al sufletului fostului său stăpân. În aceste condiții, după ce fostul stăpân al diavolului trece în lumea cealaltă, diavolul îi împrumută chipul. Practic, nu mortul îi bânтуie pe cei dragi ci dracul gol care „împrumută“ înfățișarea și trăsăturile sufletești ale defunctului. În credința populară sufletul răposatului se chinuie în flăcările iadului cu atât mai

mult cu cât observă că cei dragi lui sunt bânтуiți și duși către pierzanie de Satana. Legătura dintre diavol și lumea materială este inima celui mort. Acolo își are sălașul și cu acest instrument teribil lucrează Necuratul. Sandu Ciurea ne-a mai povestit că strigoi sunt de mai multe tipuri. Cei mai cunoscuți sunt cei care acționează împotriva omului sau împotriva animalelor. Strigoi care vin și acționează împotriva omului, care îi bânтуie pe cei dragi mortului, provin din rândul demonilor care i-au ajutat în timpul vieții pe stăpânii lor să-și împlinescă dorința de a face rău unor oameni.

Strigoi animalelor însă preferă în special vacile, pe care le vlăguiesc treptat, până ce acestea „se usucă“ pe picioare. Strigoi vacilor împrumută chipul oamenilor care în timpul vieții furau laptele de la vacile vecinilor, prin metode magice, și îl introduceau în ugerul propriilor animale. Strigoi acționează între orele 12 noaptea și 3 sau 4 dimineața, până la primul cântat al cocoșilor. Cocoșul, în credința locului, este considerat animal sfânt și când își face el simțită prezența diavolul își pierde puterile. Atunci strigoiul se întoarce în mormânt și intră în inima mortului.

„AM FUMAT CU UN OM MORT”

Boeru ne-a spus că într-un singur fel un mort se poate ști dacă se va transforma în strigoi sau nu. Pur și simplu după culoarea roșie, exagerat de roșie a cadavrului atunci când se află pe „masa de plângere”. După moarte, corpul uman, fără excepție, capătă o culoare galben-vânat. Corpul mortului însă care se transformă în strigoi, își intensifică circulația sanguină și se înroșește. Nea Ciurea ne-a mai explicat faptul că acest lucru se datorează inimii răposatului care devine proprietatea diavolului și care îl găzduiește pe acesta. Dar ceea ce v-am dezvăluit până

acum se referă la morții deveniți strigoi. Sunt însă și cazuri de strigoi, care se nasc astfel. Ei au un comportament identic cu cel al strigoilor proveniți din morți, numai că strigoii vii se nasc asemeni oricărui bebeluș normal. Atât doar că imediat ce ies din burta mamei, au un fel de coadă mică de vacă pe piept sau chiar niște solzi (numiți căiță), greu sesizabili, în creștetul capului.

Sandu Ciurea nu-și mai amintește dacă a văzut vreodată un strigoi viu, dar ne-a povestit cum a dat nas în nas cu un strigoi mort: „Apoi taică, cum mergeam eu așa prin dosul Gropului m-am întâlnit cu un cunoscut din sat, pe care nu-l mai văzusem de

mulți ani. Ne-am dat bună ziua unul la altul, am vorbit un pic între noi ca oamenii, c-așa-i obiceiul, după care el și-a aprins o țigară și-am plecat fiecare în treaba lui. Eu am pornit-o în sus, către stână, și el a coborât înspre sat. Când am ajuns la oi le-am spus ciobanilor că m-am întâlnit și am vorbit cu cutare. Nu le venea să-și creadă ochilor, pentru că omul ăsta era mort de vreo 3-4 ani de zile. Da, taică. Și abia când am stat eu și m-am gândit mai bine, mi-am dat seama că aveau dreptate și m-am crucit tot. Dar, vă spun sincer, când eram față-n față cu el nici prin vis nu mi-a trecut că murise. Pentru că strigoii ăștia au și o putere, așa, de a te fermeca și-ți iau mințile.”

STRIGOIUL SE UITĂ LA TINE DIN COȘCIUG ȘI ÎȚI VORBEȘTE

„Ca să omori un strigoi e un lucru tare greu. În primul rând nu trebuie să mergi singur ci e nevoie să ai lângă tine 3-4 bărbați de nădejde și o femeie hotărâtă. Ascultă ce-ți spune Boeru! Dacă se sperie vreunul și fuge, atunci li se face frică la toți și treaba nu iese bună. Poți chiar s-o încurci rău de tot. La mormânt trebuie să te duci după 12 noaptea și să înfrunți toate piedicile pe care ți le ridică în cale diavolul. Pentru că el știe că vii după inima mortului și stârnește vânturi puternice, friguri mari sau ploi dese și aspre. Dar aceste lucruri nu trebuie să te împiedice din a-ți face treaba până la capăt. Și când ai ajuns la mormânt cineva din echipă începe să sape. Când groapa-i făcută, cel mai curajos dintre toți coboară și dă la o parte capacul. Și aici sunt niște lucruri, că trebuie să știi ce să spui, ca să arăți că lucrezi cu Dumnezeu.

Sunt cazuri în care mortul se ridică în capul oaselor și se uită la tine. Altă dată începe să-ți vorbească și te ademenește cu vicleșug și dacă vede că nu reușește, încearcă să te sperie cu răul, taică. Inima asta a strigoiului trebuie scoasă din mort, băgat un țărui în ea, dintr-o singură lovitură și aruncată în foc. Dar când «vânătorul de strigoi» ține inima mortului în palmă trebuie să fie foarte atent, pentru că strigoiul i-o poate fura sau i-o poate smulge cu forța. Și dacă strigoiul fură inima din palmă nu o mai găsești niciodată că atunci poate s-o ia și s-o ascundă și-i beteșug tare mare... Pentru că inima lui intră într-un copac și el acționează cu mai mult curaj pentru că știe că nu mai poate fi găsit așa ușor.”

Tot de la nea Sandu Ciurea și de la Gavrilă Mureșan am aflat că la ei în sat sunt câteva femei care fac o grămadă de vrăji. Cică odată Ion Bov a văzut-o pe Iliana Matici cum intra goală în fântână, după miezul nopții. Când i-a povestit bărbatului Ilinei ce se întâmplă, acesta nu credea. Dar vrând să vadă despre ce-i vorba, a plecat, ca de obicei, la mină, chipurile că are de lucru la schimbul 3. Și omul nostru, în loc să-și vadă de serviciul lui, s-a pus la pândă. Și așa a aflat că nevastă-sa-i vrăjitoare. Sunt alte femei în zonă care vând draci. Cică dacă vrei să ai un diavol în slujba ta personală, trebuie să clocești un ou de găină la subsoară. Vrăjitoarele din sat clocesc oul și apoi, când vine sorocu, îl vând doritorilor. Noul lui stăpân îi pune nume și-i dă să facă diverse lucruri, după puterile diavolului (căci sunt și aceștia, de mai multe tipuri). Duhurile rele au ca principal „obiect de activitate” furatul laptelui de la vaci, dar au destulă putere să facă și altele mult mai rele.

SECETA A UCIS ORICE BOARE DE GÂND

Text: TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Foto: ROMPRES ■

Anul 2001 – și, odată cu el, deceniul, secolul și mileniul – a debutat în forță pe meleagurile mioritice: schimbări în toate structurile statului, ba și ale partidelor, demolări, razii, un milion de dolari în suspensie, polițiști și judecători arestați, cianuri pe râuri, suspiciuni de boala vacii nebune, droguri „pierdute” de polițiști, declarații prezidențiale „nefericite”, copii uciși în bătaie de părinții lor, Ceaușescu omagiat și la un pas de-a fi deshumat, secetă, flori înflorind în ianuarie. Iar în lume – cumplite cutremure în America de centru și în India, fotografii NASA care par să confirme existența unei găuri imense în solul arctic (unde, zic vechi mărturii, există o populație subpământeană), atentate, catastrofe aeriene, auto și navale, inundații, cicloane, oameni clonați, găuri în stratul de ozon, efectul de seră, topirea ghetarilor. Concluzia celor mai slabi de înger o știți: un pic amânat, se apropie totuși, cu pași repezi, sfârșitul lumii.

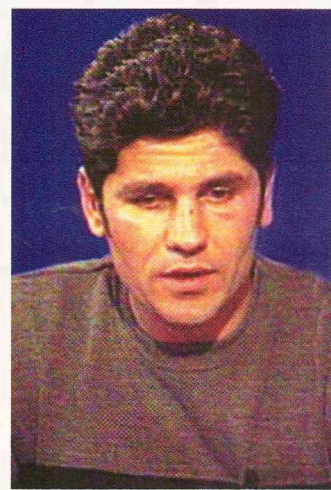
O LUME NEBUNĂ, NEBUNĂ, NEBUNĂ

Schimbările petrecute în toate ministerele și instituțiile statului, la nivel de vârf, dar, mai ales, anunțatele și drasticele reduceri de personal au provocat o eferescență fără precedent a acțiunilor de stradă. Nu ale sindicatelor, revoluționarilor, pensionarilor etc., ca în alte dăți, ci chiar ale autorităților locale și naționale. Speriați de perspectiva concedierilor, îngrijorați de amenințările mai multor miniștri referitoare la mutările

dinspre administrativ spre operativ (adică de la dulcea leneveală în birouri la munca de teren), polițiștii, jandarmii, angajații administrațiilor locale, inspectorii sanitar-veterinari, cei ai Oficiilor pentru Protecția Consumatorului, ai Direcțiilor de Sănătate Publică etc. au năvălit în stradă și s-au pus pe controlat tot ce le ieșea în cale.

E drept, zarva a fost provocată și de desfășurarea simultană a mai multor scandaluri de proporții. Dacă demolările bucureștene de construcții și panouri publicitare

ilegale nu erau o noutate, ci doar s-au accelerat în această perioadă, în schimb „prospături” au fost raziile prilejuite de: descoperirea a tone de produse din carne de vită importate din țări în care s-a semnalat existența bolii vacii nebune, produse care n-ar fi trebuit să intre în țară; intenția premierului Adrian Năstase de a închide acele magazine second-hand care vând haine de proveniență dubioasă; încăpățânarea stupefiantă a unora dintre moldoveni de a colecta și îngurgita pește doldora de cianurile generos

Stancu Ogiță, omul care i-a făcut pe polițiști să facă portrete-robot unor fantome

RETRO

BEATRICE MOTĂȘ ■

08.01. Dosarul Gheorghe Ursu a ajuns la cel de al doilea termen de judecată ● 22 grade Celsius la Oravița ● Guvernul va încadra furtul din conducte la „tentativă de omor”.

09.01. Conducerea MAPN a dispus controlul medical al tuturor militarilor care au participat la misiuni în Bosnia ● Frunda i-a dat lui Vadim ceasul de la mână, iar acesta i-a făcut cadou o cruce de bronz ● La Primăria Capitalei au fost scoase la concurs 48 de posturi de șefi ● A fost destituită conducerea Poliției de Frontieră.

10.01. Prima eclipsă totală de Lună a acestui mileniu a fost văzută și în România ● Dan Iosif a fost numit consilier prezidențial ● Doi colonei de poliție au fost arestați pe motiv de corupție ● Hoții de combustibil incendiază câmpul mustind de petrol ● În Caraș-Severin, o familie își ține în casă mama moartă de trei luni așteptând ca aceasta să învie ● Noul comandant al Jandarmeriei Române este generalul Tudor Cearapin ● Costa Gavras filmează la Palatul Parlamentului.

11.01. Din depozitul Poliției lipsesc 40 kg de heroină ● Mircea Geoană a preluat președinția OSCE ● Într-un magazin din București se vând crocodili la preț de 5 milioane de lei/bucata.

12.01. Radu Timofte este noul șef al SRI.

13-14.01. Surse din Parchetul General au afirmat că polițiști de la Crimă organizată au deturnat cinci transporturi de droguri supravegheate de Interpol ● Un Boeing al Companiei Tarom s-a întors din cursă din cauza unei fisuri la parbriz ● În Triașul Lacu Sărat din județul Galați se fură vagoane de cale ferată și locomotive ● ApR Alba a decis să fuzioneze cu PDSR ● În procesul civil intentat de Gabriela Adameșteanu, Ion Cristoiu a fost obligat la plata sumei de 400 milioane de lei daune morale.

15.01. 151 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu ● Ilie Ilașcu este trecut absent motivat la lucrările Senatului ● Procurorul Parchetului Judecătoarei Buftea a fost destituit ca urmare a nesoluționării furturilor de combustibil din conducte ● Mai mulți ofițeri de la Centrul Militar de Recrutare Ialomița sunt acuzați de corupție.

16.01. Potrivit fostului selecționer bulgar Penev, românii au

revărsate de Metadet Fălticeni; alarma generală sunată de noul ministru al Agriculturii în ceea ce privește calitatea tuturor produselor alimentare, fie ele encefalopat-spongioase sau nu; oarece droguri oarecum pierdute de unii polițiști neatenți, inclusiv cadre de conducere; multiplicarea bruscă (încă neexplicată) a cazurilor de copii torturați de propriii lor părinți, dar și a furturilor din conductele de combustibil (inclusiv de către indivizi puși să le păzească!) și alte asemenea fenomene, toate depășind, din nefericire, stadiul cazurilor izolate.

Între altele, a început să plouă cu arestări de polițiști angrenați în felurite afaceri ilegale (în special trafic cu mașini, dar și... un furt de găini!), de judecători acuzați de corupție (cazul Burzo), ba și de avocați (nimeni altul decât ginerele lui Nicolae Cervenii).

Ca și când toate acestea n-ar fi fost de ajuns, mass-media și, prin ea, întreaga societate românească au fost agitate și de câteva evenimente singulare.

Un oarecare – acum celebru – Stancu Ogică a declarat, într-un mod destul de confuz, cum că ar fi câștigat marele premiu al Loteriei Naționale, constând în echivalentul unui milion de

dolari și un apartament de trei camere, dar ar fi fost jefuit de biletul respectiv. Până la urmă a reieșit că era un bluf. Ogică e cercetat penal, iar câștigătorul e un plutonier SPP.

O mașină cu bani a RATB a fost jefuită, în plină zi, în Capitală, de trei atacatori înarmați, care au ușurat-o de peste 171 de milioane de lei, lefurile unor amărăți de angajați ai regiei.

Patronul unei firme giurgiuvene a dat de băut, ca pomână pentru mama lui, o sticlă de țuică, unor muncitori pe care-i angajase cu ziua. Rezultatul: doi morți și șapte intoxicați, din care trei în formă gravă.

Un politician de frunte, Horia Rusu, a murit într-un accident rutier.

În fine, dar nu la urmă,

peste toate acestea țara noastră este lovită de cea mai gravă secetă din ultimele decenii, fără perspective de a se termina curând, astfel încât oficialitățile au sfătuit oamenii de la sate să-și adâncească fântânile, în unele orașe apa s-a raționalizat și toată lumea se uită speriată spre cer.

Așa arată România începutului de mileniu...

LA CIRC, UN ACCIDENT BANAL

Din fericire, nu toate cele petrecute în spațiul carpato-danubian sunt tragice, cianurate, metilice sau spongioase. Începutul de an ne-a adus, în buna tradiție a lui Nenea Iancu, și destule lucruri din care Circul Globus ar putea face numere de succes.

Ion Iliescu s-a exprimat nefericit, în vreme ce românii chiar așa trăiesc

Astfel, în sfârșit votată după un deceniu de băjbăieli și în urma unui nesperat acord între Putere și Opoziție, Legea caselor naționalizate s-a văzut imediat contestată vehement, în stradă (pichete, lozinci, tot tacâmul) atât de către reprezentanții foștilor proprietari, cât și de către cei ai chirișilor! Este vorba despre reprezentanții mai naivi, care cred că se poate rezolva ceva prin proteste în stradă, căci persoanele mai hotărâte au luat deja drumul Strasbourg-ului, de unde a venit deja prima sentință: Dan Brumărescu ar putea primi de la statul român o despăgubire de 200.000 de dolari, în cazul în care nu va redobândi proprietatea asupra casei familiei sale, un edificiu impozant, situat într-unul dintre cele mai elegante cartiere ale Bucureștiului. Nivelul despăgubirii a fost stabilit de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, sesizată de Brumărescu.

Ușor de bănuieț ce va urma și ce autostradă va deveni poteca deschisă de Brumărescu.

În cunoștință sau nu cu acest caz, gura lui Ion Iliescu a vorbit din nou fără proprietarul ei, ca în vremurile bune (alea cu golanii, adăpatul, „măi, animalule“ etc). În istoricul Focșani, Iliescu s-a trezit zicând că „sfânta

cerut bulgarilor 300.000 de mărci în anul 1996 ca să le înlesnească acestora calificarea ● La o casă de schimb valutar din Cluj a avut loc un jaf armat pus la cale de un polițist ● „Antibiotice“ Iași a sistat fabricarea medicamentelor ieftine: algocalmin, scobutil, emetiral ș.a. ● Societatea Română de Radio-protecție avertizează că telemobilele, detergentul de vase și pungile de plastic sunt cancerigene.

17.01. Peste 100 de brașoveni s-au îmbolnăvit de trichineloză ● Boala vacii nebune amenință la Constanța: copiii dintr-un cămin de handicapați sunt alimentați cu conserve din Irlanda.

18.01. Catastrofă ecologică pe Siret ● O femeie din București este suspectă de boala vacii nebune ● Membrii Partidului Muncitoresc Român vor să-i deshumeze pe soții Ceaușescu.

19.01. Ca urmare a catastrofei de pe Siret zeci de persoane intoxicate cu cianură au fost internate ● Numai în anul 1999, în România s-a făcut contrabandă cu 700 de tone de carne de vită posibil infestată ● Adrian Năstase a fost ales președintele PDSR ● Lui Miron Cozma i s-a făcut rău în sala de judecată.

20-21.01. Andrei Marga este noul președinte al PNȚCD ● Un român a câștigat la LOTO 25.000.000.000 de lei ● Acuzat de trafic de influență, președintele Secției Penale a Curții de Apel Cluj a fost arestat ● Un plutonier din București a fost prins furaș dintr-un magazin.

22.01. După arestarea judecătorului Burzo, alți cinci magistrați din Cluj sunt cercetați pentru trafic de influență ● Scandal la Opera Română, ținta fiind directorul Răzvan Cernat ● Adrian Năstase vrea să interzică vânzarea hainelor la second-hand.

23.01. În opt județe din țară s-au aplicat sancțiuni drastice împotriva celor care nu au manifestat fermitate în stoparea sustragerilor de combustibil din conducte.

24.01. Aniversarea Zilei Unirii Principatelor Române ● La Focșani, Iliescu s-a exprimat cu duritate la adresa organismelor financiare internaționale; despre proprietatea privată, șeful statului a spus că „e un mof“ și a afirmat că Alexandru Ioan Cuza a fost „primul președinte al României“ ● Câștigătorul biletului de un milion de dolari a declarat că a fost jefuit ● O fetiță de trei ani, bătută de părinți, a murit la Spitalul județean Dolj.

proprietate privată e un moft“, iar privatizarea băncilor urmărește interese străine! După valul de reacții indignate sosite din toate părțile, a urmat valul de explicații – mai întâi din partea purtătoarei de cuvânt a Cotrocenilor (președintele n-a vrut să zică ce-a zis, ci cu totul altceva), apoi din partea lui Iliescu însuși, care a recunoscut că a fost vorba de „o exprimare nefericită“. Vorba unui prieten – n-o fi fost și exprimarea dreptului de a vota, în noiembrie, una nefericită?

ACUM ÎNTR-O NOUĂ PREZENTARE

Câștigătoare ale alegerilor, învinse ale acestora sau gata-gata să dispară în neant, mai toate partidele au simțit nevoia să intre în mileniul trei mai curate, mai uscate.

La PDSR, surpriză mare: deși a candidat singur, Adrian Năstase a câștigat președinția partidului. Cum, însă, deocamdată, premierul nu a făcut nici o gafă, ba chiar s-a zbatut pe bune prin cele străinătăți, îl consider încă beneficiarul unei perioade de grație. Om trăi și-om vedea.

La PNȚCD, în schimb, chiar că a fost o lovitură de (la) teatru (Național): Călin Cătălin Chiriță și Vasile

Traian Băsescu se joacă de-a Bau-baul lui Petre Roman

Lupu și-au retras candidaturile pentru a-l sprijini – cu succes – pe Andrei Marga. Profesorul clujean a fost, în opinia mea, unul dintre puținii miniștri post-decembrști (dintre cei vreo două sute!) care a făcut ceva bun, așa încât nu pot decât să salut propulsarea sa în vârful unui partid care poate, merită și trebuie să renască.

La PD, Traian Băsescu pare să zgâlțâie scaunul lui Petre Roman, dar cred că (din păcate) este doar un truc publicitar, proiectat de comun acord de cei doi.

În fine, Congresul PNL – care urma să aleagă și noul președinte al partidului – a fost amânat ca urmare a tragediei petrecute cu Horia Rusu. Până una-alta, a fost cumva penibil să vezi cum cei care-l acuzaseră că n-are treabă cu liberalismul au

început brusc să-l considere (postum) un stâlp al acestei ideologii.

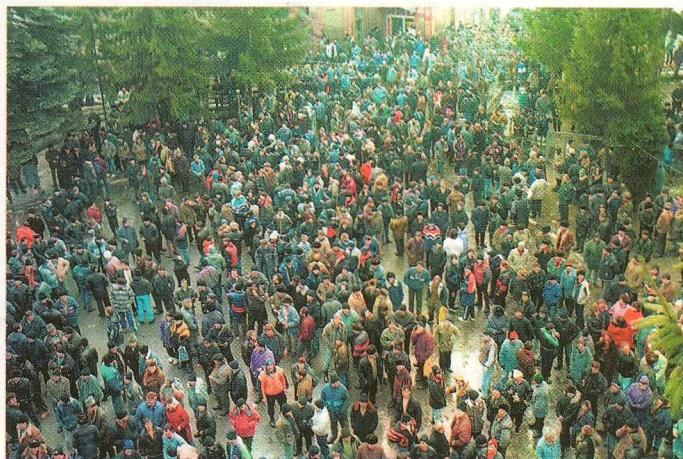
Neașteptată (și cumva suspectă) tăcerea cvasi-totală instalată, după alegeri, în zona PRM. Nu că peremiștii ar avea ceva de spus, dar ne obișnuiserăm cu zgomotul lor de fond.

NOI, CEI DIN LINIA PAIȘPE

Cât despre noi, ceilalți, mă tem că un barometru al stării de spirit (dar și a inteligenței) a unui semnificativ număr de români a fost și buluceala din jurul mormântului lui Nicolae Ceaușescu. Am auzit în acele zile mult prea mulți români care nu numai că afirmă că era mai bine în Epoca de Aur, dar chiar nu-și amintea nimic rău de atunci! Avortu-

rile empirice, frigul și bezna din case, mâncarea pe cartele sau deloc, programul de apă caldă, cele două ore de Jurnal TV Ceaușescu, ședințele de Partid, sindicat, UTC, pionieri, șoimi ai Patriei, spectacolele, mitingurile, învățământul ideologic, frica, închisorile, închisoarea care era țara însăși, nechezolul, tacâmurile, adidașii, miliția, toate acestea și multe altele au fost uitate cu totul. Stupefiant! Oamenii țin minte doar că aveau un loc de muncă asigurat (unde mulți nu făceau nimic și îi dădea în cot de unde vin banii), că „le dădea casă“ (minciună strigătoare la cer) și că erau ieftine produsele care oricum nu se găseau!

Nu vreau să fiu rău, dar poate că, puțin-puțin, merităm și seceta, și șomajul, și sărăcia. Că pe Iliescu îl merităm sigur.

Dacă am uitat de unde venim, slabe șanse să ajungem undeva

25.01. Ginerile lui Cervei a fost arestat pentru trafic de influență ● A început urmărirea penală împotriva fraților Botez, acuzați că au scos ilegal din țară sculptura „Domnișoara Pogany“ ● Autoritatea sanitar-veterinară a interzis importul de carne de vită din 26 de țări în care s-a declarat „boala vacii nebune“ ● Cel care pretinde că este câștigătorul milionului de dolari are cazier.

26.01. Vicepreședintele Tribunalului Cluj este acuzat că a primit mită ● Trei indivizi mascați au furat dintr-un microbuz 170 de milioane de lei – salariile a o sută de angajați RATB ● Câteva sute de persoane s-au adunat la mormântul lui Nicolae Ceaușescu; apariția unei sosii a dictatorului a tulburat profund asistența ● Mircea Martin a demisionat de la conducerea Editurii Univers.

27-28.01. Traian Băsescu a declanșat scandalul panourilor publicitare ● Pe Dunăre a apărut o pată de petrol de câțiva kilometri ● La Podu Iloaiei au fost sechestrate 68 de vagoane-cisternă conținând reziduuri chimice.

29.01. Un tragic accident de circulație a curmat viața lui Horia Rusu, vicepreședintele PNL ● Un vapor ucrainean s-a scufundat în Marea Neagră.

30.01. 223 de firme nu și-au plătit de ani de zile chiria și au fraudat Primăria Capitalei cu 1.000 de miliarde de lei.

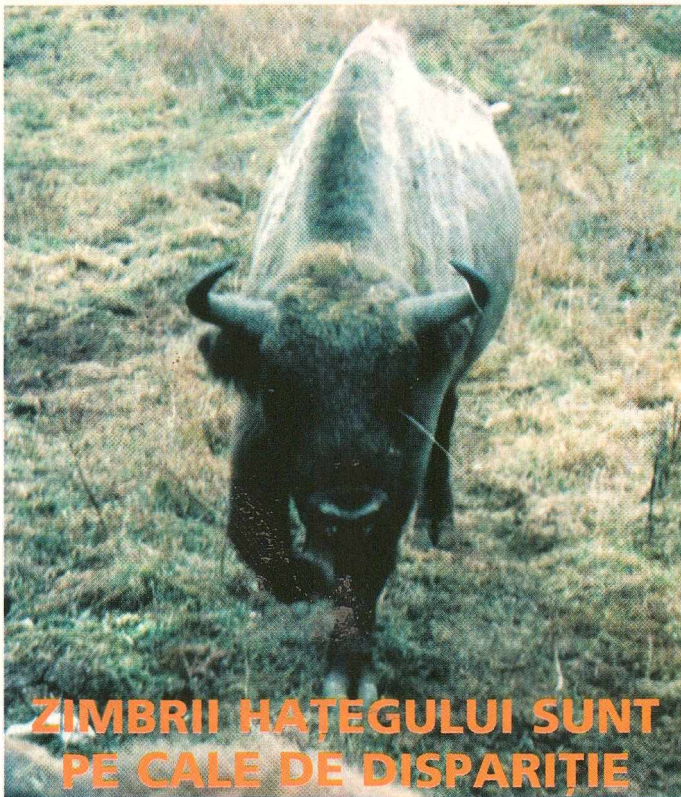
31.01. A fost arestat pretinsul câștigător al lozului de un milion de dolari ● Accident aviatic la Suceava, din fericire fără victime ● În fișetul căpitanului Șoman din Timișoara au fost găsiți 50.000 de dolari falși.

01.02. Gabriela Bartoș, ministrul Sănătății, a fost jefuită în trafic ● O fetiță din Craiova a fost înjunghiată de trei ori de mama ei ● Adevăratul câștigător al milionului de dolari este plutonier SPP ● Desființarea vizelor pentru români depinde de rezolvarea problemei apatrizilor.

02.02. Un băiețel din Târgu Frumos a fost bătut de mama sa cu toporul ● A fost concediat Romeo Beja, ca urmare a acțiunilor de incitare a minerilor.

03.-04.02. Băsescu a declarat că Primăria se va ocupa de câinii vagabonzi de la 1 martie ● Raid în complexul Europa; trupele de ordine au fost atacate cu săbii de către patronii chinezi.

05.02. Hagi împlinește 36 de ani.

ZIMBRII HAȚEGULUI SUNT PE CALE DE DISPARIȚIE

În 1957 România a importat din Polonia prima pereche de zimbri pe care a plasat-o în rezervația de la Hațeg. Acest pas ar fi trebuit să fie începutul unui drum lung și anevoios, la capătul căruia țara noastră putea fi repopulată, în câteva zone, cu legenda-rele animale. Din nefericire însă, s-ar părea că lucrurile nu au ieșit tocmai cum își doreau inițiatorii acestui proiect. În primele decenii totul s-a desfășurat conform graficului. La Hațeg au mai fost cumpărați și alți zimbri, au început să apară puii și populația se înmulțea. În momentul de față însă, făcând o vizită la rezervație, echipa noastră de reporteri a mai găsit doar o pereche de zimbri bătrâni, dintre care masculul nu mai poate procrea. În lipsa unui mascul potent, femela se chinuie în călduri, cauză din care și-a rupt un corn. În plus, unul din ochii săi este bolnav. Cum s-a ajuns în acest stadiu ne explică Petru Crăciunescu, un maistru de vânătoare care lucrează de 3 ani la Hațeg și de 16 ani în silvicultură: „În 1980 în rezervația de la Hațeg erau doar 12 zimbri, dar existau destule șanse de înmulțire a animalelor. În 1985 însă, din ordinul lui Ceaușescu, zimbrii au fost duși la Târgoviște și aici au mai rămas doar doi. După 1990 fondurile alocate au devenit insuficiente, iar rezervația a fost lăsată în paragină. Cu câțiva ani în urmă eu am adus aici încă o pereche de zimbri care a făcut chiar și un pui. Pe pui însă l-au mâncat lupii, din cauza lipsei unui gard bun, iar părinții lui au murit la scurt timp de boală. Zimbrii aduși de mine au fost cumpărați de la rezervația din Piatra Neamț, cu o sponsorizare dată de fabrica de bere din Hațeg. Îmi pare tare rău de ei că au murit, dar senzația mea este că împerecherile între membrii aceleiași familii au dus la mutații genetice. În total România are acum 58 de zimbri, în rezervațiile de la Piatra Neamț și Târgoviște.”

C.E.

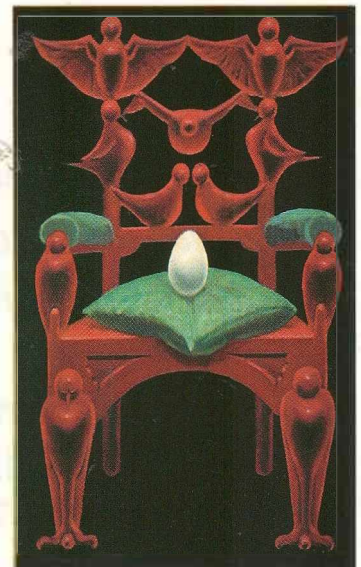
ERATĂ

Dintr-o regretabilă eroare, în numărul 12/2000 al revistei noastre numele directorului Muzeului Agriculturii din România, domnul Răzvan Ciucă, a apărut scris Mihai Ciucă. Flacăra își cere pe această cale scuze atât persoanei mai sus amintite cât și instituției pe care o conduce.

TRONUL

Galeriile de Artă Top Business de la World Trade Plaza au găzduit recent expoziția lui Tudor Bălașa. Tânărul artist a reputat un extraordinar succes la New York anul trecut. „Cred că pictura ține de o viziune mai mult decât de o idee. Imaginile se construiesc în subconștient, au o perioadă de gestație și îmi apar ca viziuni. Mi se întâmplă să văd o imagine, un tablou până în cel mai mic detaliu. Altele imaginea nu e chiar gata, dar urmează să o descopăr eu pe pânză. Îmi plac contrastele de culoare. Încerc să creez o pictură limpede.” Unul dintre cele mai interesante motive pare a fi cel al tronului, exprimat plastic în diverse forme. Distanțele pe care le străbate imaginația prin galaxiile ființei se pot dovedi copleșitoare. Certitudinea, stabilitatea, spațiul de refugiu, siguranța trebuie să existe. Și atunci apare tronul, simbol al întoarcerii către sine a artistului, al explorării sinelui, al demnității regale ori imperiale a artei.

A.B.

CONCURS

Premiu:

O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE ÎN INTERVIURI (2 vol.) și alte 4 cărți de GEORGE ARION

Întrebare: Care este prețul revistei „Flacăra“?

- ☐ 19.800
☐ 14.800
☐ 15.300

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este 1 martie 2001, data poștei

Concurs sponsorizat de Fundația „PREMIILE FLACĂRA-ROMÂNIA”

CONCURS

Premiu:

Cărți în valoare de 350.000 lei

Întrebare: Care este protagonistul rubricii „Amintiri“?

- ☐ Mitică Popescu
☐ Iurie Darie
☐ Sergiu Nicolaescu

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este 1 martie 2001, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA NEMIRA

NITA'S EUROPEAN BAKERY

*Cofetăria Niță din New-York
vă așteaptă s-o vizitați
când aveți ocazia
și să faceți cunoștință cu
produsele tradiționale românești*

**40-10 Greenpoint Ave.
Sunnyside, L.I.C., N.Y. 11104
Tel: 718-784-4047**

IN MEMORIAM SABIN ȘTEFĂNUȚĂ

A fost o vreme, acum 25-30 de ani, când mai toate revistele literare din București și din țară își ilustrau paginile lirice cu grațioasele desene semnate de un tânăr grafician: Sabin Ștefănuță. Au urmat, firește, expozițiile personale și Sabin Ștefănuță ajunsese un nume de referință în grafica românească. Compozițiile sale grafice, îndeobște suave și romantice domnițe coborâte parcă din baladele menestrelilor, fascinau prin simplitatea și puritatea liniilor. Un desen de Sabin Ștefănuță era ca un vechi cântec de dragoste, ca o adiere de primăvară, ca o aripă de pasăre în zbor, ca o dulce tristețe, ca o însingurare îndelung căutată și lista comparațiilor ar putea continua. Desenele sale erau chiar sufletul său și de acest adevăr ne-am convins toți cei care l-am cunoscut, toți cei care ne-am hrănit și ne-am îmbogățit cu frumusețea desenelor sale, dar și cu prietenia delicată a celui ce-a fost Sabin Ștefănuță.

V.N.

Câștigătorii concursurilor din revista **Flacăra** nr. 1 sunt:

- Concurs „O istorie...” - MARA-CORINA RUSU -
b-dul Brâncuși nr.194, bl.EZ, ap.28, cod 3400,
Cluj-Napoca, Jud. Cluj
- Concurs Nemira - TARINA NICOLAE -
str. Telița nr.3, bl.70, ap.35, cod 76618, București
- Concurs Niculescu - KĂLMĂN CSERGÖ -
str. Miron Cristea nr.8/8, cod 4200,
Gheorghieni, Jud. Harghita
- Concurs Albatros - ION NECȘULESCU str. Crișan
nr.11, bl.ZA1, sc.3, ap.9, cod 0500, Slatina, Jud. Olt

CONCURS

Premiu:

O masă pentru două
persoane în valoare de
500.000 lei

SAHIB, RESTAURANT INDIAN (tradițional)

Str. Teodosie Rudeanu (lângă Primăria Sector 1 - Bd. Banu Manta)
București - România - Tel/Fax: 01/222.18.55 - 12⁰⁰ - 24⁰⁰

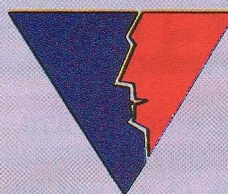
PETRECEȚI CLIPE DE NEUITAT ÎNTR-O ATMOSFERĂ INTIMĂ

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București,
Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este
1 martie 2001, data poștei

Concurs sponsorizat de SAHIB - Restaurant INDIAN

CONCOURS

Premiu:

Consultație și examene
paraclinice în valoare de
500.000 lei

CABINET INDIVIDUAL „Dr. CRISTIAN CIOCĂLTAN”
MEDICINĂ GENERALĂ - MEDICINĂ DE FAMILIE
EXPLORĂRI PARACLINICE
EKG - ECOGRAFIE

Cabinetul și laboratorul sunt concepute și dotate la standarde
medicale internaționale, după model german.
Adresa: Calea Moșilor 290, Bl. 36, Sc. 1, Ap. 2
Telefon: 212.33.26
Urgențe: mobil 092.25.75.45

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București,
Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este
1 martie 2001, data poștei

Concurs sponsorizat de PARAMED - Cabinet de Medicina Generala

IUBIT CONDUCĂTOR, MAUSOLEU SĂ-ȚI FACEM, LA CASA POPORULUI TĂU!

Pe 26 ianuarie n-am putut să ne abținem să mergem puțin pe la Cimitirul Ghencea să vedem ceea ce a devenit deja un soi de festival anual al nostalgicilor lui Ceaușescu. Încă de la poartă ne-am lovit de un individ țigănos beat cuc, care plânga: „De ce l-ați omorâat?! Era tătucu... Mi-a dat drumu’ în ’88 cu decretu! Mi-a dat casă!!” L-am lăsat pe nostalgicul ex-pârâiaș să

behăie și am luat-o spre interior. Pe alee, un nene cu căciulă de astrahan și câteva tanti cu broboadă comentau: „Ăștia toți e buni de pus la zid! Nu vezi ce-a făcut din țară? El era om pentru popor’ ăsta român!”

La mormântul propriu-zis am dat peste o adunare pestriță de patrioți tovarăși, bocitoare, poeți și astrologi. Mai mulți membri ai Partidului Muncitoresc Român împărțeau *Scânteia* și *Comuniștii*, două publicații trase la xerox pe care se băteau diverși nostalgici. Un ins care s-a recomandat Tudor Vasile – poet, suit pe un scaunel, recita: „Iubit conducător/ Mausoleu să-ți facem/ La Casa Poporului tău/ Să nu mai fie rău/ Și patria să fie fericită!”

Tovarășul Cristian Niculae, fost șofer, actualmente secretar general al P.M.R., zicea că muncitorii trebuie să strângă rândurile, să ia puterea și atunci îl vom omagia cum trebuie pe cel mai mare conducător al neamului.

Florea Ceaușescu, fratele intelectual al lui nea Nicu (a fost ziarist), a apărut și el lăsând impresia că e total legumă, abia se târâia.

Am dat să plecăm, și spre ieșire am văzut un „domn cu pălărie” care consola o cucoană plânsă cu căciulă de blană: „Lasă, dragă, Nostradamu’ a zis că se întoarce!”

T.R. jr.

CONCURS

Premiu:
Produse cosmetice
în valoare de
500.000 lei.

Întrebare: Ce extract natural din plante conține crema revitalizantă?

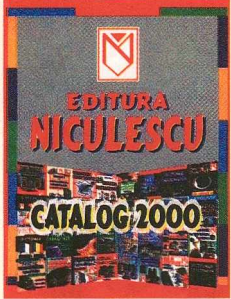
☐ chamomillae
 ☐ calendulae
 ☐ thymi

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

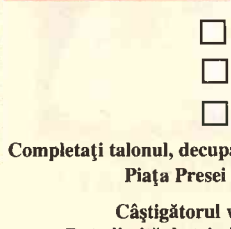
Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 martie 2001, data poștei**

Concurs sponsorizat de ELMIPANT

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de
350.000 lei

Întrebare: Care este realizatorul rubricii „Profil“?

☐ Carla Mihăilă
 ☐ Ana Barton
 ☐ Liliana Petruș

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 martie 2001, data poștei**

Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

BANALELE GRIPE ȘI RĂCELI, TRATATE CU ALIMENTE OBIȘNUITE

Text: TOMA ROMAN jr. ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

De obicei, în lunile februarie și martie se declanșează adevărate epidemii de gripă, iar datorită schimbărilor bruște de temperatură, o grămadă de persoane răcesc și trebuie să-și petreacă o bună parte din timp cu nasul în batistă. Mulți însă, riscă din cauza consumului mare de medicamente să facă toxiiinfecții, iar o serie de oameni pur și simplu sunt alergici la obișnuita aspirină sau la picăturile pentru nas. Pentru aceștia, dar și pentru cei care vor pur și simplu să încerce un tratament alternativ, am contactat mai mulți specialiști în medicină naturistă și am consultat câteva tratate de specialitate pentru a vedea la ce folosesc niște banale alimente.

CEAPĂ, CARTOFI, ARDEI, CURMALE

O banală ceapă poate avea efecte nebănuite. Medicina tradițională bulgărească consideră ceapa unul dintre alimentele de bază în tratarea gripei. O ceapă mare, tăiată felii și pusă pe noptieră în timp ce bolnavul doarme, face ca gripa să „explodeze”. Boala se „coace”, starea febrilă și accesele de tuse seacă trec mai repede, migrenele sunt depășite. Ceaiul de cea-

pă (se infuzează în apă clocotită o ceapă tăiată în bucăți) potolește accesele de tuse convulsivă și duce la scăderea temperaturii. Tot pentru stoparea acceselor de tuse, dar și pentru vindecarea „gâtului roșu”, în medicina tradițională americană sunt folosite cataplasmele cu piure de cartofi fierbinți sau mămăligă încinsă. Piureul sau mămăliga se pun într-o pungă, punga se împachetează într-o basma sau într-o cârpă și apoi se înfășoară în jurul gâtului sau

se pune pe coșul pieptului până când conținutul se răcește.

Alimentele iuți pot avea efectul unor picături pentru desfundat nasul. În Ungaria, la țară, pentru nas înfundat un leac era mestecarea ardeiului iute. O rețetă ceva mai complicată este realizarea unui cocktail făcut din alcool, apă, boia iute, piper și sare, asta pentru cine suportă să bea așa ceva. În medicina tradițională românească, pentru nas înfundat era utilizat

mujdeiul de usturoi. Dacă tot suntem la capitolul nas înfundat, mai indicăm două rețete simple, dureroase, dar sănătoase. Acestea ar fi să trageți pe nas un amestec de apă cu sare sau zeamă de lămâie. Senzația e profund neplăcută, dar și efectul e aproape instantaneu.

O rețetă veche grecească poate vindeca faringita. Se iau 8-10 curmale, se țin în apă clocotită și apoi se mănâncă. Acest tratament trebuie repetat de două ori pe zi,

CONCURS

Premiu: o masă pentru două persoane.

CASA

ELISABETA
RESTAURANT & TERASĂ

- Locul ideal de întâlnire cu prietenii sau cu partenerii de afaceri
- O bogată varietate a meniului la cele mai accesibile prețuri și o servire ireproșabilă
- Delicioase preparate cu specific românesc și internațional, rețete speciale cu puține calorii, meniuri pentru vegetarieni

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este
1 martie 2001, data poștei

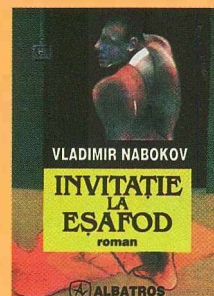
Concurs sponsorizat de CASA ELISABETA

CONCURS

Premiu:

Cărți în valoare de
500.000 lei

Întrebare: Câți ani de la
aparitie împlinește revista
FLACĂRA?

ALBATROS

- ☐ 70
- ☐ 85
- ☐ 90

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București,
Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este
1 martie 2001, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA ALBATROS

dimineața și seara. Curmalele conțin substanțe care dezinfectează mucoasa faringiană și după câteva zile tratamentul are toate șansele de reușită.

MUȘTAR, OȚET, MIEZ DE NUCĂ

În cazul răgușelii e eficient un cocktail de boabe de muștar fierte în apă, peste

NON STOP **ASTROLOGIE**
Tarif 14.900 lei
minutul

IN DIRECT

**SUNĂ SI AFLĂ
CUM STELELE
ȚI INFLUENȚĂZĂ VIAȚA !**

01-8990016

NON STOP **PARTY NON STOP**
Tarif 14.900 lei
minutul

01-899 0673

care se adaugă suc de lămâie și miere. După 2-3 porții din această combinație, vocea are toate șansele să revină la normal.

Pentru o tuse cronică, o rețetă veche românească recomandă ceaiul din miez de nucă. Se sparg 9 nuci, iar miezul luat cu totul se pune în apă clocotită. Ceaiul astfel rezultat trebuie băut dimineața și seara. După câteva zile

efectul se va observa. Tot pentru tuse cronică se recomandă complementar ceaiul de nuci, să se ia dimineața și seara câte o linguriță de miere sau să se mestece câte o bucată de propolis solid.

Oțetul de mere este și el un bun dezinfectant al mucoasei faringiene.

O linguriță de oțet diluat într-un pahar cu apă e un bun remediu pentru durerile supărătoare de gât. De asemenea, aburul de oțet are efect instantaneu în desfundarea nasului.

După cum ați văzut, v-am prezentat câteva rețete naturiste contra gripei și răcelii a căror materie primă o puteți găsi în câmară. Rămâne de văzut dacă vor avea efect asupra dumneavoastră.

NEIDENTIF

ICATI PE VECI

Text: LILIANA PETRUS ■
Foto: FLORIN IONIȚA ■

Se spune că viața noastră este măcinată, zi de zi, de „cancerul desertăciunii”, că deja ne-am abătut, prea mult, de la valorile reale ale existenței. În acest context, o pădure de cruci pe care se repetă „sentința” NEIDENTIFICAT, de sute de ori, face din cimitirul Străulești II martorul cel mai crud al unor vieți risipite.

Poate-i recunoaște cineva...

Prin clădirea IML trec, în

Dacă intri pentru prima dată în clădirea Institutului de Medicină Legală (IML), orice problemă ai avea și oricât de grăbit ai fi, nu se poate să nu te șocheze afișajul din hol, cu zeci de portrete, mai mult sau mai puțin schimonosite de gheara morții. Departe de intenția de a ne îngrozi, panoul cu neidentificați urmărește doar rezolvarea unor cazuri, în sensul că dintre sutele de persoane care se vântură prin instituție poate că cineva recunoaște vreo fotografie. Acest lucru, între noi fie vorba, se întâmplă destul de rar.

Prin congelatoarele IML trec, în fiecare an, peste 600 de cadavre neidentificate, cele mai multe dintre ele fiind victimele frigului. În lunile decembrie și ianuarie, când este „vârf de sezon” la neidentificați, morga devine neîncăpătoare. Anul trecut, în timp ce omenirea sărbătorea, cu fast, intrarea în anul 2000, IML a înregistrat cel mai trist record, respectiv peste 200 de morți fără

identitate în doar 6 săptămâni. Cel mai adesea, cadavrele sunt găsite pe stradă, sub poduri, pe la ghelele de gunoi și în clădiri abandonate, între care Casa Radio deține un loc fruntaș. Cristian Paraschivescu, asistent-șef la IML, susține că procedura de

moment în care un echipaj format din polițist, medic legist, șofer și doi brancardieri se deplasează la locul indicat. Odată găsit cadavrul, polițistul îl controlează de acte, valori și alte nimicuri ce mai pot fi găsite asupra unui om, de la un inel de

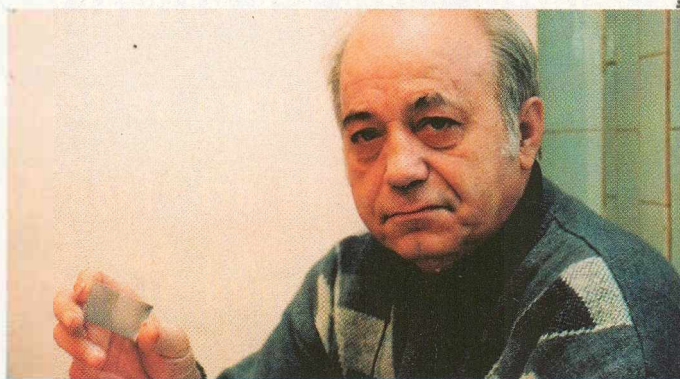
MILIARDARI ÎN... PĂDUCHI

rezolvare a acestor cazuri este destul de complicată, de vreme ce implică dosare, numere, tăblițe și, mai ales, zeci de acte cu semnăturile aferente: „Suntem sesizați la telefonul 955, sau pe alte căi,

tablă, să zicem, până la o hârtiuță cu un număr de telefon. Toate acestea îi folosesc criminalistului, în încercarea de a identifica persoana decedată. După ce medicul legist se pronunță asupra morții,

brancardierii „ambalează” cadavrul, în funcție de starea de putrefacție, și-l aduc aici, cu mașina. Dacă nu e miliardar în păduchi, că avem mulți din ăștia, se bagă la depozitare. A doua zi dimineața urmează raportul de gardă, medicul relatând cazul în amănunt, până la un tatuaj minuscul văzut pe mâna mortului, de exemplu. Apoi se trece la toaletă, că unii nu s-au spălat în ultimii 20 de ani, spray de păduchi, fotografii față-profil, semne particulare, amprente... După ce medicul legist dă verdictul asupra cauzei morții, cadavrului i se pune o tăbliță, cu numărul dosarului, care necesită o droaie de hârtii: certificat medical de constatare deces, delegație către Parchet, adresă la Primărie, la Procuratură, adeverință de înhumare ș.a.m.d. Între timp, poliția face toate cercetările în vederea identificării. În 90% dintre situații, însă, nu apare nici un aparținător.“

La cererea Spitalului de Oftalmologie, de la unii

DI Paraschivescu ne arată o tăbliță din aluminiu, pe care este scris numărul cadavrului, în loc de nume

fiecare an, peste 600 de morți fără identitate

dintre neidentificați se prelevează globi oculari, folosiți în transplantul de corne. Deși pe piață circulă fel și fel de basme, despre alte organe recoltate de la aceste cadavre nici nu poate fi vorba, pentru că n-ar folosi nimănui. Prelevarea altor organe pentru transplant se face numai de la pacienți aflați în moarte cerebrală, ori la morgă nu ajung astfel de cazuri.

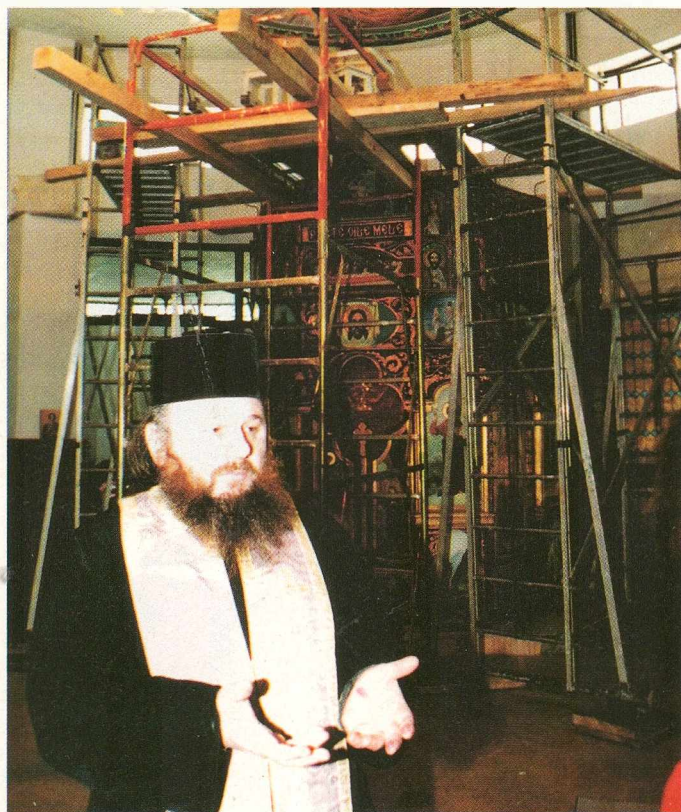
Cadavrele neidentificate sunt ținute „în stoc”, în ser-

În ziua documentării noastre, cinci cadavre neidentificate urmau să-și găsească... identitatea mormântului. Le-am văzut întinse pe jos, pe cimentul dintre congelatoare, în pielea goală, cu tăieturi hidoase de autopsie. Tocmai când să mă îngrozesc, însă, ne-a apărut în față o femeie în negru, care se chinuia să desfacă o pânză albă, enormă, ca și când ar fi vrut să întindă un înger peste bieții nenorociți. „Îi îmbrăcăm și

PRIMĂRIA AR FI ÎN STARE SĂ-I ÎNGROAPE ÎN PIELEA GOALĂ

tarele frigiderelor IML, zece zile pe timp de iarnă și șapte zile vara. Dacă nu se găsește nici un aparținător, primăria pe raza căreia a fost găsit mortul are obligația să-l înmormânteze, în sectorul neidentificaților de la cimitirul Străulești II. Pentru fiecare caz de acest fel, primăria cheltuiește în jur de 3 milioane lei, pentru coșciug, groapă și transport.

pe ei, doamnă, că primăria ar fi în stare să-i îngroape în pielea goală. Adunăm haine de la credincioși, din pânza asta fac niște cămășuțe, cineva trebuie să-i îngrijească puțin, cineva trebuie să le așeze mâinile pe piept, creștinește”, îmi explică, cu atâta bunătate că mă rușinez de reținerea mea, maica Mihaela, pe numele ei adevărat Aurelia Barbu. Angajații IML

Părintele Burlănescu îi dezleagă pe neidentificați de toate păcatele lumesti

„Cineva trebuie să le pună și lor mâinile pe piept, creștinește”, susține maica Mihaela

Și cadavrele fără identitate au dreptul la un înger păzitor...

spun că măicuța se îngrijește de cadavrele neidentificate de vreo 20 de ani, când murindu-i bărbatul într-un accident a avut revelația credinței și a jertfei. Datorită ei, un loc sinistru, cum este morga, cu și mai sinistre cazuri, cum sunt cadavrele neidentificate, a devenit ceva mai uman. Și s-a umanizat destul de mult, așa putea spune, de vreme ce aici există, din 1997, o biserică în toate regulile creștinești. Părintele Burlănescu, venit inițial doar să picteze interiorul, susține că motivul pentru care acum este preotul bisericii ține de un anume atașament la ideea de durere omenească: „Faptul că am văzut un om cu un număr, în loc de nume, mi s-a părut de o covârșitoare obligație pentru noi. Trebuie să-i dăm o ultimă cinstire. Pentru conștiința mea, nici un mort nu pleacă de aici neslujit creștinește. Mă duc acolo, între ei, pentru că procedurile legale nu îmi permit să-i aduc în

biserică. Eu nu știu când vor fi înmormântați tot din cauza formalităților legale, așa că unii dintre ei sunt slujiți de vreo 4-5 ori, ca să fiu sigur că le fac toate dezlegările. Dacă apuc, mă duc și la cimitir, numai că asta nu se întâmplă întotdeauna, pentru că șoferii care duc cadavrele sunt grăbiți, sunt la normă, nu așteaptă să fiu anunțat de

înmormântare. Uneori punem și ceva pomană, după cât adunăm de la credincioși. În fiecare sâmbătă fac o slujbă pentru morții neidentificați, cu parastas și colivă. De vreme ce toate trupurile vor învia, orice ființă umană trebuie tratată cu adânc respect. Ce am eu în plus față de amărâțul ăla peste care colcăie viermii? Sunt făcut din aceeași substanță, știu că așa voi ajunge și eu!”

După 39 de ani lucrați la morgă, nu m-aș fi așteptat ca

Să-i îmbrăcăm pe cei goi!

un om să nu fie tocit sufletește. Fără să-l numesc, din respect pentru viața sa privată, trebuie să spun că omul cu pricina încă se mai încarcă de durerea fiecărei morți, chiar dacă prin mâini i-au trecut mii de cadavre. Și-a făcut cruce când am intrat în biserică, preotul ne-a povestit că este, de fapt, chiar inițiatorul acestui locaș de cult.

„Singura pagubă, ca să zic așa, este că am uitat să râd. Eu sunt o persoană care nu râde niciodată. Imaginați-vă cum ar fi să mă vedeți zâmbind măcar, printre morții ăștia întinși pe jos. Deși n-ar trebui, povara asta o duc și acasă. Soția și copiii cred că s-au obișnuit”, ne-a mărturisit funcționarul IML. Cu ajutorul domniei sale, am răsfoit și niște dosare de neidentificați, în ideea de a prezenta un caz. Din toată hârțogăria adunată acolo, însă, nu se

poate contura decât o bănuială de ființă umană, pentru că lipsesc elementele pe care noi ne-am obișnuit să le considerăm importante în definiția unei persoane. M-am cutremurat când am văzut că viața unui om poate fi descrisă astfel: „Dosar nr. 76/14.01.2001. Apel ora 19. Lacul Plumbuita, în spatele Palatului Ghica Tei, femeie necunoscută, găsită în lac. Vârsta, cu aproximație, 55-60 de ani. Moartă de 2-3 luni, putrefiată, ridicată în saci speciali. Cauza morții – asfixie acută prin submersie în apă (îneată).” În rest nimeni nu știe nimic despre această femeie, nimeni nu-i simte lipsa. O fi fost frumoasă la 20 de ani, trebuie că o fi iubit-o cineva, vreodată, cu siguranță că o faptă bună tot a făcut la viața ei, mă gândesc și eu. Totuși, nu pot să-i inventez o identitate, nici măcar de dragul de a nu exista nici un om care a trăit degeaba.

AMPLUS

INTERNATIONAL Ltd.

vă invită să fiți prezenți la primul eveniment cultural al anului,
cea de-a VI-a ediție a

SALONULUI DE CARTE ȘI PRESĂ București

7-11 martie 2001, Muzeul Național de Istorie a României

Program de vizitare 10:00-18:00

Peste 100 de edituri, difuzori și importatori de carte, agenții literare,
institute și fundații culturale, muzee, institute de învățământ superior și
prestigioși reprezentanți ai mass-media etc. – vă propun să luați parte la:

**lansări de carte, simpozioane, mese rotunde,
recitaluri de muzică și poezie, tombale și... la multe surprize!**

O carte pentru orice vârstă la prețuri promoționale!

Informații suplimentare la **AMPLUS**
INTERNATIONAL Ltd. tel: 01/211 08 69 și 211 27 87

Intrarea liberă. Așteptăm cu plăcere vizita Dv.!

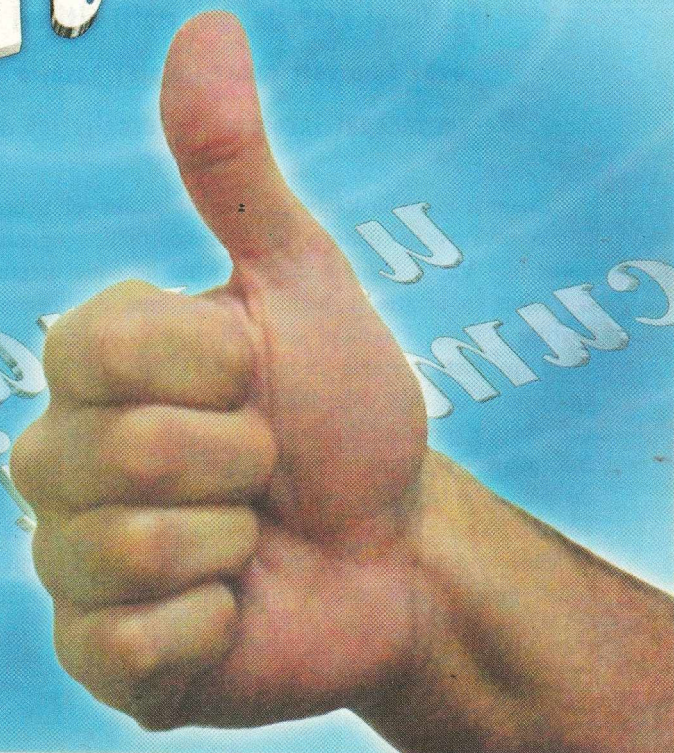
asa radio
cum vrei

radio

CONTACT

www.radiocontact.ro

HELIOSTROBOSCOPUL, O ISTORIE PLINĂ DE MISTER

Text: TOMA ROMAN jr. ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

În urma apariției în numărul trecut al revistei FLACĂRA, în cadrul dosarului despre inventică, a unui articol referitor la potențialele calități de panaceu ale unei invenții a răposatului ing. Carol Przbylla, mai mulți cititori ne-au cerut noi amănunte despre istoria senzațională și, după cum veți vedea, misterioasă, a aparatului botezat de inventatorul său heliostroboscop. Ne-am început investigația jurnalistică de la domiciliul doamnei Iulia Przbylla, văduva inginerului.

Doamna Przbylla locuiește într-o casă veche undeva în cartierul Vatra Luminoasă. S-a uitat cu atenție la legitimațiile noastre. Ca mulți oameni în vârstă se teme să nu fie jefuită de inși care intră sub diverse pretexte în casă. S-a plâns de prețurile mari, de pensia mică, de faptul că zugravii n-au ridicat molozul și schelele după ce și-au terminat treaba. După asta ne-a

arătat marea ei avere: heliostroboscopul. Aparatul este un fel de cutie dreptunghiulară la care e conectat un panou de comandă. L-a pus în

priză și Heli a început să scoată un fel de hârâituri. Doamna Przbylla ne-a spus: „Heli are niște lămpi speciale aduse din Germania când

încă mai trăia soțul. Acum s-au cam uzat, și eu n-am bani să fac rost de altele. Oricum aparatul încă merge. Dacă mă doare o măsea,

dacă am o nevralgie, țin puțin zona dureroasă sub raza lui Heli și îmi trece imediat. Acu' o să sting aparatul că se consumă curent.” Dintr-un

sertar a scos un vraf de certificate medicale și un fel de registru cu evidența celor tratați și ne-a zis: „Astea-s de la cei pe care i-a tratat soțul. Uite, Heli tratează orice boală virală, cancere, SIDA, cardiopatie ischemică, ulcer, infecții urinare, extermină bacilii. Raza lui biologică tonifică celulele sănătoase, fortifică sistemul imunitar și distruge celulele bolnave,

HELI CAM HÂRÂIE

Virgil Măgureanu

contaminate. Uitați aici, oameni cunoscuți pe care i-am tratat: actorul Vladimir Găitan s-a vindecat de ulcer duodenal și policitemie Vera (se îngroașă sângele), iar domnu' Gheorghe Voicu, directoru' de la ziarul *Național*, s-a vindecat de spondilită la noi." Într-adevăr, mai multe certificate medicale din perioada 1993-1994 arătau că unii dintre pacienți se vindecaseră în mod miraculos de boli considerate incurabile. Copilului Marian Tomeci, seropozitiv, născut în 1990, îi dispăruse virusul HIV după 15 ședințe cu heliostroboscopul. Florentinei Negru, pe atunci de 38 de ani, i se vindecase un cancer al uterului după 10 ședințe cu Heli. Mihail Vartanovici, pe atunci de

70 de ani, se vindecase de cardiopatie ischemică după o lună de tratament. Exemplele ar fi putut continua, dar nu vrem să ne încărcăm cititorii cu prea multe date.

După ce am studiat biografia inginerului Przbylla ne-am dat seama că nu a fost tocmai un nebun sau un mitoman așa cum există o groază de așa-ziși inventatori. S-a născut în 1902 la Câmpina în familia unui român de origine germană. A studiat la

Politehnica Mittweida din Germania. De-a lungul vieții a brevetat peste 700 de invenții tehnice. Statul comunist român, de exemplu, a vândut vestitului concern *General Motors* un tip de turbină inventat de dl Przbylla, care mai este utilizat și azi. Ideea heliostroboscopului i-a venit pe vremea lui Ceaușescu, când i-a

Toate acestea au suscitât interesul autorităților de atunci, în speță al directorului SRI, Virgil Măgureanu, și al ministrului sănătății, Iulian Mincu. Doamna Przbylla ne-a povestit: „Atunci era coadă la poarta noastră. La un moment dat soțul meu a fost convocat la dl Măgureanu. SRI ne-a dat provizoriu o nouă casă, pe strada Teodosie Rudeanu nr. 3, ne-a pus la dispoziție o mașină și două gărzi de corp. Tot atunci am primit aprobarea să testăm aparatul în mai multe spitale, la Crângași, la Casa Scânteii și la altele." Interesul SRI părea foarte mare din moment ce instituția a blocat doi ofițeri, o mașină și o casă conspirativă. Invenția a interesat direct și pe ministrul sănătății de atunci, Iulian Mincu. Acesta cerea rapoarte detaliate despre

Carol Przbylla

furați meseria, stați mai potoliți!" D-na Przbylla ne-a spus despre această perioadă: „Începuseră să ne aducă bolnavi de cancer în ultima fază, pe care nu mai aveam cum să-i salvăm. De exemplu, dl Măgureanu ne-a rugat să o tratăm pe Anda Călugăreanu, săraca, dar când a ajuns la noi, practic nu mai avea plămâni și n-am mai avut ce să-i facem."

În asemenea condiții, autoritățile sanitare au găsit un bun pretext ca să stopeze, pe 25 august 1993, testarea lui Heli în condiții de spital. Mașina, gărzi de corp și casa conspirativă le-au fost luate și ele înapoi soților Przbylla la scurt timp după aceea. Este cel puțin ciudat cum marele interes al SRI și al Ministerului Sănătății pentru Heli au dispărut peste noapte. O posibilă explicație ar fi...

Atât timp cât heliostroboscopul s-a aflat pentru îmbunătățiri la Institutul pentru Înalță Tehnologie, proiectul său putea fi ușor copiat. Heli nu este o mașinărie îngrozitor de complicată, pentru fabricarea sa fiind necesare materiale de 5.000.000 lei la valoarea anului 1994, adică aproximativ 75.000.000 lei actuali. Din câte ne-a spus

MISTERELE CUPLULUI MĂGUREANU & MINCU

fost depistat un cancer la gât. A proiectat invenția, a realizat un aparat rudimentar și s-a tratat singur. După 1990 l-a brevetat pe Heli și a început să trateze pacienți pe cont propriu. La *Salonul de Invenții Nürnberg '94* a obținut medalia de aur cu Heli.

rezultatele experiențelor cu Heli și se îngrijea ca inginerului Przbylla să-i parvină tot ce-i trebuie pentru realizarea tratamentelor. Se părea că Heli va fi omologat și că autoritățile vor sprijini protejarea invenției pe plan internațional.

Prin primăvara lui 1993, la rugămintea domnului Przbylla, Virgil Măgureanu a insistat să se aloce fonduri pentru construirea unui aparat mai performant la Institutul pentru Înalță Tehnologie. După construirea noului aparat, autoritățile și-au schimbat brusc atitudinea. Cei de la SRI păreau mai puțin interesați. Șefii din Ministerul Sănătății le spuneau mai în glumă, mai în serios soților Przbylla: „Dom'ne, voi cu aparatul vostru vreți să ne

Diplome și brevete de invenție ale inginerului Carol Przbylla

doamna Przbylla, chiar un fost pacient, cu oarecare cunoștințe tehnice a reușit să realizeze un heliostroboscop rudimentar. Astfel, CD, după ce l-a ajutat pe ing. Przbylla să facă niște reparații de

așa, nu ne dăm seama cum a ajuns Heli în posesia Ministerului Sănătății când inventatorii săi nu cedaseră nimănui patentul.

Recent, o echipă de cercetători de la Cluj a realizat

sunt în vârstă, nu știu dacă mai pot să alerg acum după omologări, nici să mă mai apuc să tratez pacienți acasă. Înainte de moartea soțului meu, în 1996, voiam să facem o fundație, să mișcăm ceva. După ce Carol și-a rupt șira spinării și a murit, Dumnezeu să-l odihnească!, am fost atât de deprimată că nu am mai continuat să fac

demersuri pentru omologare. Sunt aproape convinsă că aparatul a fost copiat atunci când a fost dus de acasă pentru expertize sau îmbunătățiri de cei de la SRI. Nu știu ce o să fie. Dacă în urma demersului dv. autoritățile se vor arăta interesate, eu voi colabora cu ele căci aparatul ăsta poate salva multe vieți."

FURTUL LUI HELI

întreținere la Heli, și-a dat seama care este principiul de funcționare al aparatului, „a furat” meseria, și acum face tratamente cu un heliostroboscop de mică putere într-o comună de lângă București.

În 1994, după ce experimentele din spitale încetaseră, ministrul Iulian Mincu a făcut pe un post de radio o afirmație care avea să bulverseze lumea medicală! El a zis că Ministerul Sănătății deține un aparat ieftin care poate vindeca SIDA și cancerul. Să se fi referit la heliostroboscop? Dacă este

pe cont propriu un aparat cu principii asemănătoare heliostroboscopului care este testat experimental în tratarea cancerelor superficiale. Suntem curioși, care va fi și soarta acestui aparat! Probabil mai bună, fiindcă acești cercetători care l-au pus la punct aparțin structurilor Ministerului Sănătății, iar rolul său este considerat doar complementar tratamentelor „clasice”.

Despre posibilul furt al lui Heli doamna Przbylla ne-a declarat: „E posibil să se aștepte moartea mea ca alții să își aroge invenția. Eu

Am încercat să contactăm mai multe persoane care au fost tratate cu aparatul inginerului Przbylla. Nu am avut încredere doar în cele spuse de văduva inventatorului. Copilul **Marian Tomeci** nu mai locuiește la adresa indicată de doamna Przbylla. Cei care stau acum acolo ne-au spus însă că Marian Tomeci părea acum un an jumate sănătos.

Actorul **Vladimir Găitan**, contactat telefonic de noi a negat că aparatul i-ar fi îmbunătățit starea sănătății: „Am fost într-adevăr la zeci de ședințe cu heliostroboscopul. Îmi pare rău să vă spun, dar asupra mea acest tratament nu a avut efect. Poate asupra altora a avut. Heli poate fi o invenție genială, o naivitate sau o escrocherie, eu nu pot să precizez exact”.

Adina Mutăr, redactor la ziarul Național, este de altă părere: „După cum știți, chiar eu, pe lângă că am promoționat aparatul, m-am și tratat cu el. Pot să vă spun cu mâna pe inimă că m-am vindecat de sinuzită cronică și strabism.

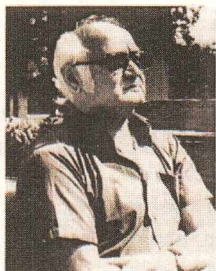
Cred că e o invenție genială. Ar fi bine dacă noi jurnaliștii care știm de existența lui Heli am face ceva pentru omologarea lui.”

După cum vedeți, opiniile unor persoane care au avut ceva în comun cu heliostroboscopul sunt împărțite.

Flacăra nu dă nici un verdict. Totuși credem că ar fi cazul ca autoritățile române să dea un răspuns ferm, dacă, vorba lui Vladimir Găitan, H0eli este o invenție genială, o escrocherie sau o naivitate.

Neagu E.
Diagnosis: Ulcerus cancer
Result: Clinic cured.
I had been told I was in two, only 41, accept to give up my uterus. But I am 30 years. I have chosen the treatment with the Heliostroboscopy and by now I am healed!

Dr. G. Bucharest, Romania
(60 years)
Diagnosis: Malignant epidermoid carcinoma, surgical
Treated: June 1993
Result: Cured after the second surgery.
As a doctor, I can say that it is a miracle what happened. The tumor stopped its

Vartanovic M. Bucharest, Romania
(70 years)
Diagnosis: Ischemic parietal encephalopathy
Treated: June 1993
Result: Clinic healed
I feel like flying. Before the treatment, I need a rest after every show. Now, I can play football with children!

Diferite cazuri tratate de Carol Przbylla cu ajutorul lui Heli

George Arion în dialog cu dl Eleftherios Ioannou – Președintele Consiliului de administrație al ALPHA BANK

„PERIOADA CEA MAI DIFICILĂ ÎN SISTEMUL BANCAR ROMÂNESC A TRECUT”

– Alpha Bank a venit devreme, la momentul potrivit sau prea târziu în România?

– După părerea mea, Alpha Bank a venit la timp în România, în 1994 și a reprezentat o investiție importantă pentru țară. Obiectivul Alpha Bank Group a fost să se extindă în cât mai multe țări, ca o măsură a dezvoltării financiare a Europei de mâine. Probabil că știți, pe 1 ianuarie 2001, Grecia a devenit membră a Uniunii monetare europene. Acest lucru va determina creșterea nivelului competițional din Grecia, între instituțiile financiare din Grecia și, totodată, între instituțiile financiare din Grecia și cele din țările U.E. De aceea, Grecia a luat deja măsuri pentru a face față acestei provocări. Primul pas a fost extinderea în țările învecinate și apoi în alte țări europene. Am deschis filiale în România, Bulgaria, Cipru, Marea Britanie, dar și în S.U.A. Al doilea pas a fost introducerea unor tehnologii bancare noi, de ultimă oră, extrem de competitive și apoi, consolidarea poziției pe piața bancară grecească. Alpha Bank reprezintă 20% din această piață și este cea mai mare instituție de acest gen din sectorul privat grec.

Intrarea Alpha Bank în România, la început sub numele de Banca București, a fost, de asemenea o mișcare

strategică în dezvoltarea noastră.

– Există o particularitate, care deosebește Alpha Bank din România atât de partenerii din grupul din care face parte cât și de celelalte bănci românești?

– Serviciile Alpha Bank din România nu se disting de cele din alte filiale din lume decât prin particularitățile economice impuse de sistemul legislativ românesc și de perioada de tranziție în care se află România. Noi am știut de la început de problemele țării dv., de taxe și impozite, dar am știut și de nevoia de dezvoltare bancară și, mai ales, de nevoia privatizării. Pot să spun că ne-am adaptat cu succes tutu-

servicii și răspundem tuturor cerințelor de afaceri care apar.

– De ce ați avut o atitudine mai rezervată față de sistemul financiar-bancar românesc?

– La început, pentru a fi la nivelul cerințelor impuse de Alpha Bank Group și pentru că doream extinderea în România, banca noastră a fost nevoită să se orienteze spre marile companii existente în România, să le câștige drept clienți. Noi trebuia să ne adaptăm situației de aici, de aceea am făcut această alegere. Acum, situația s-a modificat. De aceea ne-am schimbat și numele din Banca București în Alpha Bank și ne adresăm publicu-

de toate băncile din țară. Din acest punct de vedere, noi ne considerăm norocoși pentru că Alpha Bank are o structură foarte solidă. Majoritatea acțiunilor sunt controlate de Alpha Bank Group, de Banca Europeană pentru Dezvoltare și banca italiană Monte dei Paschi di Siena cu aproape 5%. Activitatea băncii noastre este permanent monitorizată, toate operațiunile se desfășoară foarte corect și foarte precis și nici o filială nu poate avea dificultăți. Ne considerăm o bancă foarte puternică și sigură și nu dorim ca vreo bancă din România să dea faliment.

– Ce ar putea concura la clătinarea unei bănci?

– În primul rând, o bancă poate, avea dificultăți dacă managementul este slab. Apoi, sunt acționarii – care nu pot susține banca pe termen lung; vreau să subliniez faptul că acționarii joacă un rol foarte important în stabilitatea unei bănci pentru că de ei depinde cum este condusă acea bancă, iar felul în care se face managementul asigură dezvoltarea băncii. Acționarii trebuie să fie întotdeauna în măsură să susțină banca, atunci când apare o problemă, oricât de gravă ar fi. Ei trebuie să fie tot timpul capabili să facă față dificultăților, iar managementul să fie extrem de bine pregătit să anticipeze și să fie conștient că se află în joc

„NE-AM ADAPTAT CU SUCCES TUTUROR CARACTERISTICILOR ECONOMIEI ROMÂNEȘTI”

ror caracteristicilor economiei românești.

Pe de altă parte, față de celelalte bănci care operează pe piața românească, pot să afirm că Alpha Bank vine cu ceva în plus. Noi suntem în măsură să oferim servicii financiare complete în România pentru că, pe lângă Alpha Bank, am adus și Alpha Finance, unul dintre liderii companiilor de investiții din România și, să nu uităm de Alpha Leasing. Astfel, noi putem oferi o gamă întreagă de soluții și

lui larg, selectiv, într-adevăr, conform standardelor impuse de grup.

– Care este vârsta optimă pentru un președinte de bancă?

– Nu știu, cred că este ceva ce ține de persoana fiecăruia, este ceva individual.

– Când o bancă concurentă intră în faliment, să zicem, e un motiv de bucurie sau de neliniște?

– Ați atins un subiect foarte serios. În momentul falimentului unei bănci, oamenii capătă neîncredere față

banii oamenilor, bani publici, care nu au nimic de a face cu banii personali sau cu administrarea acestora.

– *Credeți că românii au învățat ce înseamnă o bancă și cât de importantă este relația cu o bancă?*

– Aceasta este o întrebare pe care mi-am pus-o și eu înainte de a veni în România, ca să știu la ce să mă aștept. În primul rând am descoperit că românii sunt oameni foarte inteligenți și au fost pregătiți să înțeleagă rolul unei instituții bancare. Într-adevăr, românii nu percep încă foarte bine substanța unei astfel de relații într-o economie de piață, dar acest lucru se educă, se poate învăța. Desigur, România a trecut prin momente foarte grele înainte de revoluție, când totul aparținea statului și era impus de către stat, iar oamenii nu puteau să știe ce înseamnă să fii client într-o economie de piață. În aceste circumstanțe, relațiile dintre bănci și clienți – în perioada de tranziție de după 1989 – s-au dezvoltat mai greu, au fost perioade dificile de căderi ale unor bănci românești; dar eu trăiesc cu speranța că acum este mai bine și că s-au înțeles multe lucruri despre cum funcționează sistemul bancar. Cred că perioada cea mai dificilă a trecut și că băncile românești nu vor mai fi falimentare.

– *Da, dar să nu uităm totuși de Caritas, de Bingo, de atâția oameni care au crezut în fonduri mutuale de investiții...*

– Eu cred că acea perioadă a trecut și că oamenii au învățat din greșeli, iar experiența nefericită acumulată i-a ajutat să distingă superficialul de competență, în momentul în care cineva le face o ofertă atractivă dar nerealistă. Secretul este să privești lucrurile în profunzi-

me și să știi foarte bine din partea cui vin ofertele. Sigur, în unele cazuri, unele promisiuni au fost respectate pe jumătate și iată de ce s-a ajuns la aceste probleme, sociale, până la urmă, despre

„DACĂ LEGISLAȚIA S-AR SCHIMBA, MUNCA NOASTRĂ AR FI MULT MAI PERFORMANTĂ”

care vorbeai. Eu cred că acum populația este mult mai educată și sper că românii privesc lucrurile cu mai multă seriozitate decât în trecut.

– *Vă place să munciți? Pentru că la noi, problemele apar și din faptul că românii nu le prea place să muncească...*

– Eu nu cred că românii nu le place să muncească. Ei vor, însă, o poziție bună la locul de muncă, să fie respectați și, desigur, să fie bine plătiți. Un client de-al nostru îmi povestea că firma sa a hotărât să împartă 20% din profitul firmei angajaților ei și că acest lucru a avut drept consecință creșterea imediată a acelei firme prin rezultatele obținute de personalul astfel bine motivat. Acei oameni s-au dedicat efectiv muncii lor și firmei în care lucrau. Deci, părerea mea este că românii le place să muncească, dar să fie plătiți așa cum se cuvine.

– *În legislația românească există ceva flagrant care trebuie modificat, în sensul că activitatea băncilor trebuie să se desfășoare mai ușor, mai coerent?*

– Există foarte multe lucruri care trebuie schimbate. Spun foarte multe pentru că mă refer la legi, regulamente, norme. În alte țări, pentru anumite posturi de funcționari bancari, este de ajuns un singur om care face mai multe operațiuni, pe când în România este nevoie de 4! Acest lucru spune

multe. Dacă legislația s-ar schimba, munca noastră ar fi mult mai performantă.

– *Ce părere aveți despre competiția în sistemul bancar din România?*

– Competiția este foarte

bună atât timp cât este corectă și se bazează pe adevăratele principii etice. Competiția face instituțiile să devină mai eficiente, să mulțumească consumatorul și publicul în general. Competiția a căpătat valențe noi și se află într-o continuă dezvoltare, mai ales pe piața creditelor. În ceea ce ne privește, noi suntem pentru mediul competițional.

– *Cum influențează factorul politic activitatea dv.? Priviți cu speranță în viitor?*

– Răspunsul este da. Am fost foarte mulțumit când am venit prima oară în România, în aprilie 2000 și am constatat că Guvernul și-a canalizat eforturile către adoptarea unui plan de măsuri și de strategii unitare în vederea integrării în U.E. și că România își dorește să intre în sistemul țărilor vest-europene.

Cred că noul guvern ales va urma acest drum și că va crea stabilitatea economică vitală pentru investitorii străini și, de asemenea, cred că va face totul pentru a ajuta România să se dezvolte economic într-un ritm cât mai rapid.

– Cum doarme un președinte de bancă știind că are grija banilor atâtor oameni?

– Vă asigur că am un somn dintre cele mai liniștite. Dacă îți urmezi anumite principii stricte, n-ai cum să nu dormi bine. Noi, ca bancă, ne îndeplinim toate obligațiile, ajutăm companiile

multinaționale din multe țări și, în special, din România, companiile interne din Grecia

„UN BUN BANCHER TREBUIE SĂ PRIVEASCĂ ÎN PRIMUL RÂND CARACTERUL OAMENILOR...”

etc. Vreau să spun că „numărul cel mai mare de clienți,

persoane juridice, este înregistrat de companiile românești. Și dorm foarte bine

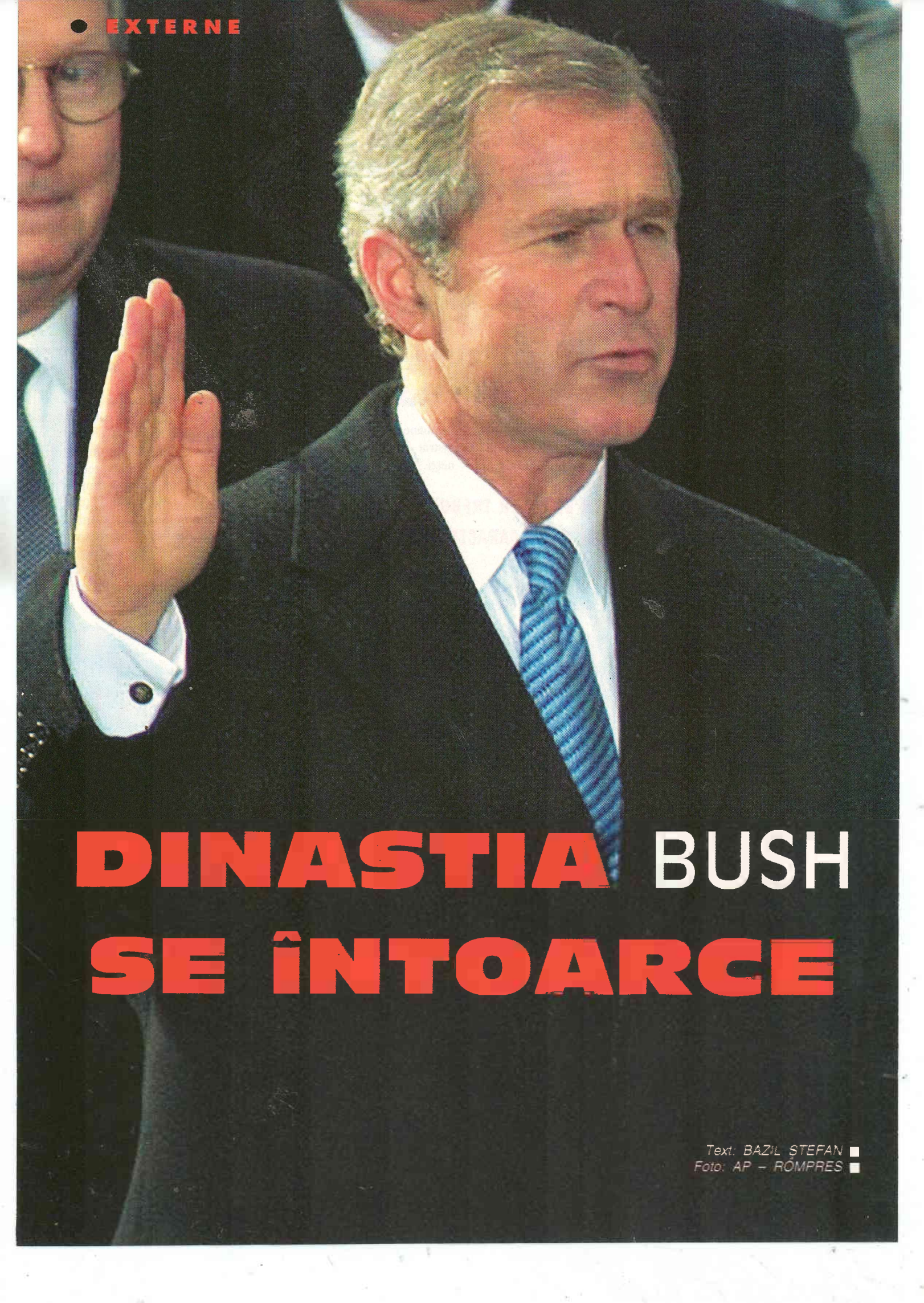
pentru că, vă asigur, banii pe care îi dăm noi sunt dați

oamenilor de afaceri care îi pot înapoia. Un bun bancher trebuie să privească în primul rând la caracterul oamenilor care vor să își dezvolte o afacere și cărora li se vor da bani, la experiența celui care va conduce afacerea și la latura financiară a afacerii. El trebuie să se asigure de obiectivul afacerii, de posibilitatea extinderii pe termen lung, pe ce baze se poate face aceasta. Un bancher bun știe toate astea și, dacă își ia toate precauțiile, n-are de ce să-și facă probleme.

– Familia v-a lăsat în România?

– Toată familia mea este pregătită să facă față situațiilor care pot apărea. Cei din conducerea Alpha Group mi-au spus: „O.K., ai făcut treabă bună în Cipru, acum e timpul să ne dezvoltăm într-o țară mai mare.” Soția mea mi-a spus: „De ce nu?”; cât despre copiii mei, ei au răspuns: „Este decizia ta. Asta ți-e meseria, ai capacitate de a munci, deci asta trebuie să faci...”

A photograph of George W. Bush, President of the United States, waving with his right hand. He is wearing a dark suit, a white shirt, and a blue striped tie. To his left, the face and glasses of another man are partially visible. The background is dark and out of focus.

● EXTERNE

DINASTIA BUSH **SE ÎNTOARCE**

Text: BAZIL ȘTEFAN ■
Foto: AP - RÔMPRES ■

George W. Bush jr. cel de-al 43-lea președinte american împreună cu familia intonând imnul Statelor Unite

Seara de sâmbătă, 20 ianuarie, îmbia cu numeroase oferte atractive, culturale și nu numai. Am fost însă tare și am rezistat cântului sirenelor, rămânând toată seara pe CNN, pentru a urmări investirea celui de-al 43-lea președinte al Statelor Unite. Și n-am regretat nici un singur moment. Ceremoniile foarte oficiale, fie că este vorba de unele vesele – urcări pe tron, nunți princiare, inaugurarea mandatului de președinte sau prim-ministru – fie de unele triste (funeralii naționale etc.) au, în țările cu adevărat mari, adică acelea cu mult (și justificat) respect de sine, o fascinație aparte.

Așa a fost și această „Inauguration Day“, prima din noul secol și mileniu. Până și data ei, 20.01.2001, are o expresie cifrică atât de magică, încât astrologii se vor da probabil în vânt s-o interpreteze în fel și chip în anii ce vin, în funcție de evenimentele mai spectaculoase ce vor marca prezența lui George W. Bush la Casa Albă. Astrologii vor putea specula și asupra faptului că jurământul de credință al președintelui SUA cuprinde 35 de cuvinte – aproape matematic exact numărul zilelor

de suspans pe care americanii au trebuit să le îndure în anul Domnului 2000 pentru a afla, în sfârșit, numele noului lor președinte!

Dar să-i lăsăm pe astrologii. Pentru spectatorul obișnuit au fost multe altele momente demne de reținut la această primă investitură prezidențială a secolului XXI. Faptul, de pildă, că sute de mii de americani au venit în aceea zi, din toate colțurile acestei țări foarte mari, din proprie inițiativă și pe propria lor cheltuială, nota bene, pentru a asista la eveniment. Asta în pofida unei ploii enervante și a unui vânt pătrunzător. Dar mai ales în pofida faptului că noul președinte nu obținuse majoritatea votului popular (care nu este obligatorie) și fusese declarat învingător, cu un singur mandat electoral peste majoritatea cerută – și aceasta după o bătălie de cinci săptămâni purtată pe toate treptele justiției americane, de la simplul judecător de primă instanță din Florida până la Curtea Supremă federală!

„Președintele accidental“ îl numise, de aceea, *The Economist*, în formularea cea mai succintă și mai potrivită pentru a însuma atât împre-

jurările cu totul ieșite din comun ale desemnării sale, cât și redusa legitimitate – și autoritate – ce rezulta, chipurile, din toată acea saga judiciară. Și într-adevăr nimeni, probabil, nu a obținut vreodată atât de multă putere la o diferență de puncte atât de mică. Ba, adăugau detractorii săi cei mai înverșunați – pentru atât de puține merite. Aceștia încercaseră, timp de aproape doi ani, cât a durat, cu lansare cu tot, campania electorală, să demonstreze că Bush junior nu dispune, pur și simplu, de calificarea necesară pentru Casa Albă (fiindcă la nu știu ce talk show nu putuse indica numele capitalei sau al președintelui nu știu cărei țări exotice sau fiindcă la cutare apariție pe micul ecran comisese o „bălbă“. Argumente definitive, după părerea lor.

Singura sa calitate ar fi fost aceea de a fi descendentul unei familii bogate și, mai ales, fiul lui George Bush senior, care i-ar fi organizat succesul și i l-ar fi servit pe tavă.

Foarte puțin din toate acestea este adevărat, și anume faptul că numele Bush are rezonanță și că familia i-a fost, într-adevăr, alături. Dar,

mai întâi, acest lucru nu poate fi incriminat. Apoi, George Bush-père a dat tot timpul dovadă de o desăvârșită discreție, neintervenind niciodată direct în bătăliile electorale ale lui „W“. Adevărul este că George W. nu era deloc insul mediocru pe care-l picta de zor presa pro-democrată. Studiasse la Harvard și Yale, ca și tatăl său, chiar dacă nu absolvise cu aceeași strălucire ca acesta, după care făcuse afaceri cu petrol și... baseball. Dovada calităților sale politice, singurele care contează, au fost cele două victorii în alegerile pentru postul de guvernator al statului Texas, al doilea stat al SUA ca mărime, în 1994 și 1996, și succesele sale administrative în această funcție, pe care nimeni nu i le-a putut contesta. Fără asemenea rezultate palpabile el nu ar fi putut învinge, mai întâi, contracandidați republicani de talia unui John McCain, iar apoi pe rivalul democrat Al Gore, un om considerat supercalificat pentru funcția supremă, dar care, argument cu adevărat greu, dacă nu imbatibil, reprezenta o administrație care asigurase opt ani neîntrerupți de creștere economică și prosperitate, fapt

fără precedent în America. Înverșunarea cu care democrații s-au luptat timp de cinci săptămâni în justiție se explică prin faptul că ei nu au crezut, probabil, nici un moment că ar fi putut pierde alegerile anului 2000. Dar tocmai pentru că a fost obținută împotriva oricărei logici, a datelor realității, victoria lui George W. Bush este cu atât mai semnificativă. Nu „subțirimea” ei constituie o problemă de legitimitate, căci o mie sau un milion de voturi diferență nu contează prea mult în democrație, ci contestarea ei în justiție de către democrați. E drept că, în cele din urmă, Al Gore a găsit o formulă foarte elegantă de a-și recunoaște înfrângerea, reparând o parte din răul făcut.

Președinte „accidental”? May be! Mai aproape de adevăr ar fi să spunem că, la preluarea funcției, el apare ca un șef firav. Acest lucru nu înseamnă că George W. Bush nu va fi un președinte puternic, chiar unul mare. Conștient de condițiile nu

tocmai ideale în care își inaugurează mandatul, noul președinte american a ținut să semnaleze, încă de la înscăunarea sa, că este subestimat. A ținut unul dintre cele mai scurte (20 de minute), dar și cele mai frumoase discursuri de inaugurare, în care cuvintele cheie au fost demnitate, compasiune, caracter, decență, unitate, societate civilă. Și în care s-a angajat să lucreze pentru „construirea unei națiuni unite, bazate pe justiție și șanse”, să reducă impozitele, să amelioreze asigurările de sănătate pentru persoanele în vârstă (Medicare) și să reformeze sistemul de pensii. Americanilor le-a cerut să fie „cetățeni, nu spectatori. Cetățeni, nu supuși”, să lucreze pentru „binele comun”, să-și servească țara „începând cu vecinul lor”. Discursul său a fost impregnat de credință creștină, s-a vrut o probă a acelui „conservatorism cu suflet bun” (compassionate) care este crezul său, doctrina sa politică și indică o încercare de readucere a Americii

la valorile tradiționale.

Ce este de așteptat însă pe plan extern de la George W. Bush? Teama de un neoizolaționism american, apărută la un moment dat, a fost spulberată în discursul inaugural, în care noul șef de la Casa Albă a spus că „America rămâne angajată în lume, prin rolul său în istorie și prin opțiune” și inamicii libertății n-ar trebui să-și facă iluzii în această privință: „Ne vom apăra aliații și interesele... și vom face față agresiunii și relei credințe, cu judecată hotărâtă și fermitate”. Acordurile existente vor fi duse la bun sfârșit, deci nici despre o retragere precipitată – și, mai ales, fără consultarea aliaților – a trupelor americane din Balcani nu poate fi vorba. Dar sigur este că intervențiile militare pe plan extern vor depinde, în următorii patru ani, în mult mai mare măsură de faptul dacă sunt afectate grav interesele proprii de securitate ale S.U.A. De remarcat este și faptul că, pentru a lua apa de la moară celor care-i contestă „calificarea” (îndeosebi în

materie de politică externă), noul șef al Biroului Oval de la Casa Albă și-a alcătuit, apelând la personalități din administrațiile republicane trecute (Ford, Reagan, Bush), o echipă „trăsnet”. Dick Cheney, vicepreședinte, Colin Powell, secretar de stat, Condoleezza Rice, consilier pentru Securitate Națională, și Donald Rumsfeld, secretar al Apărării, sunt patru nume de oameni care au jucat un rol important în evenimente și evoluții cruciale, care au schimbat fața lumii în ultimul sfert de secol – de la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa la căderea Zidului Berlinului, prăbușirea comunismului, dezintegrarea URSS și războiul din Golf. Ca și alt mare subestimat ajuns șef la Casa Albă, l-am numit pe Ronald Reagan, pe care, foarte interesant, tânărul Bush și l-a luat drept model, preferându-l tatălui său, noul președinte republican își va rezerva doar deciziile majore, lăsând colaboratorilor săi ultra-experti tot ceea ce ține de detaliu tehnico-administrativ.

Nimeni nu cunoaște încă toate amănuntele politicii externe a noii administrații de la Washington, căreia i se vor lăsa tradiționalele o sută de zile de lucru pentru a-și definitiva întregul program guvernamental (apropo, un exemplu pe care ar trebui să-l urmărim și noi, românii). Până atunci, de la Paris la Bruxelles, de la Moscova la Beijing și de la Bagdad la Teheran analiștii își dau cu presupusul, iar guvernării elaborează variante de răspuns la eventualele schimbări din politica americană, unde pare a se contura o dinastie Bush de mai lungă durată și un val de dreapta care nu va întârzia, probabil, să se propage și peste Atlantic. Drept pentru care unor coaliții guvernamentale europene de centru-stânga au și început să le cam tremure genunchii.

George W. Bush jr. împreună cu secretarul de stat Colin Powell

ASIGURAREA DE CARE AVEȚI NEVOIE

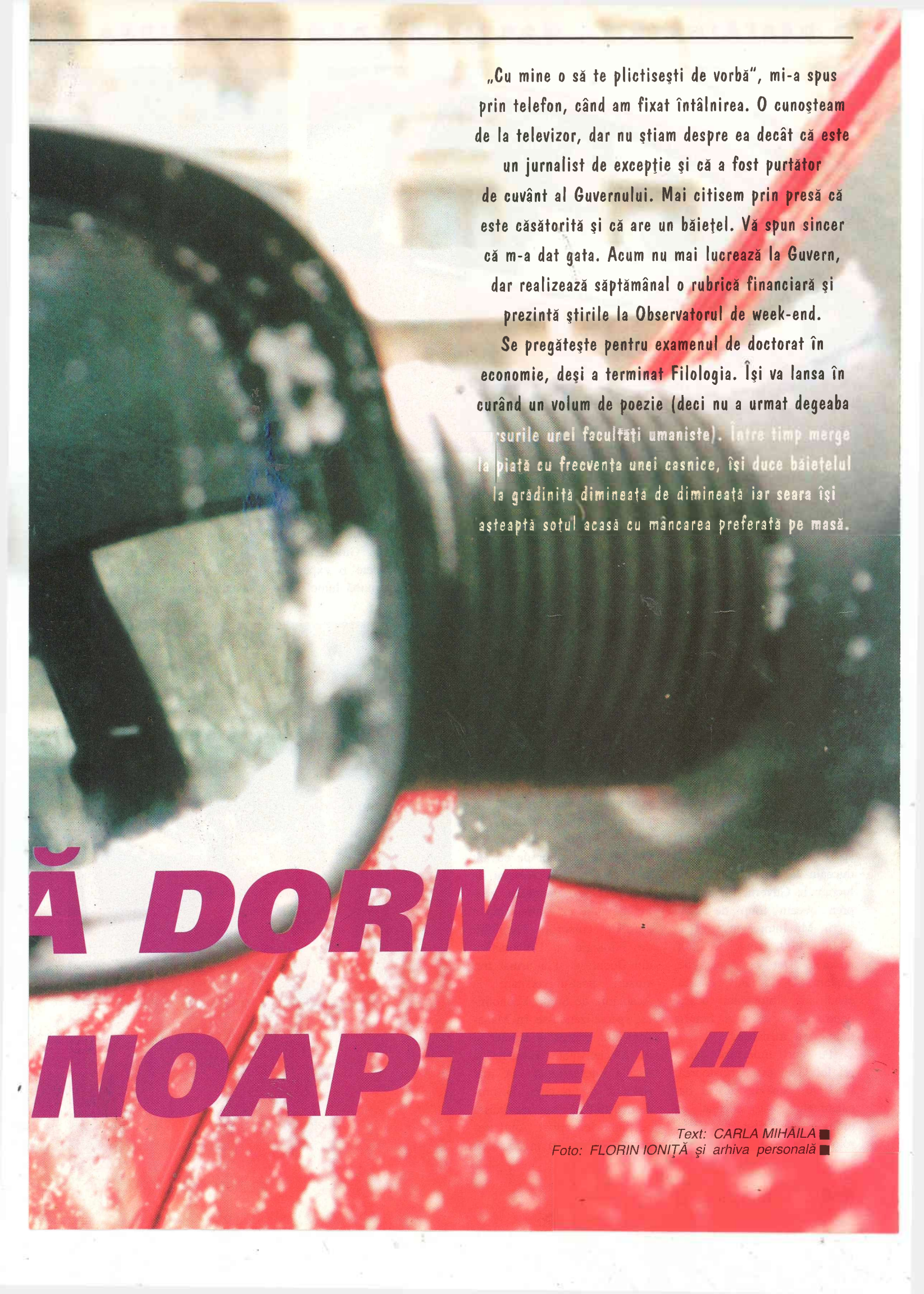
Societate de asigurare - reasigurare fondată și administrată de:

- BÂNCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ •
- BANCA ROMÂNĂ pentru DEZVOLTARE - GROUPE SOCIETE GENERALE •
- CASA de ECONOMII și CONSEMNAȚIUNI •
- BANCA TRANSILVANIA •
- S.C. ISAF S.A. •

● DESTĂINUIRI... GABRIELA VRÂNCEANU FIREA

A woman with blonde hair is looking out of a car window. The image is framed by the dark, curved shape of the car's interior and window. The woman has a serious expression and is wearing a light-colored top. The background outside the car is blurred.

**„POT SA
LINIȘTITĂ**

„Cu mine o să te plictisești de vorbă”, mi-a spus prin telefon, când am fixat întâlnirea. O cunoșteam de la televizor, dar nu știam despre ea decât că este un jurnalist de excepție și că a fost purtător de cuvânt al Guvernului. Mai citisem prin presă că este căsătorită și că are un băiețel. Vă spun sincer că m-a dat gata. Acum nu mai lucrează la Guvern, dar realizează săptămânal o rubrică financiară și prezintă știrile la Observatorul de week-end.

Se pregătește pentru examenul de doctorat în economie, deși a terminat Filologia. Își va lansa în curând un volum de poezie (deci nu a urmat degeaba cursurile unei facultăți umaniste). Între timp merge la piață cu frecvența unei casnice, își duce băiețelul la grădiniță dimineata de dimineată iar seara își așteaptă sotul acasă cu mâncarea preferată pe masă.

Ă DORM NOAPTEA”

Text: CARLA MIHĂILA ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

E dimineață. Nu prea devreme, dar nici foarte târziu. Gabriela Vrânceanu Firea se trezește. Primul gest pe care îl face este să-și pună un CD cu Julio Iglesias sau cu Vonda Shepard, cântăreții ei preferați. Îi ascultă de câte ori pregătește micul dejun. Ca de obicei, nu vor lipsi de pe masă cerealele, laptele și cacao. La ora 9,00 trebuie să-l ducă pe Tudor la

într-un sat de lângă Bacău, Cleja. După un trimestru, a început să-și manifeste pasiunea pentru jurnalistică, mutându-și locul de muncă la săptămânalul băcăuan *Pur și simplu*.

Printr-un concurs a ajuns la ziarul *Azi*, de unde, în 1992, s-a transferat la *Radio Contact*. În 1993, repetând schema cu concursul, a fost admisă la *Televiziunea Româ-*

pe care-l va susține la Academia de Finanțe-Asigurări-Bănci și Burse de Valori, catedra de Monedă-Credit.

Munca la Guvern a ajutat-o să capete o experiență pe care nu multă lume o are.

„Conduceam un colectiv de treizeci și ceva de oameni. Responsabilitatea era foarte mare, atât față de public, cât și față de membrii cabinetului. Cred că dacă nu aș fi avut un sistem nervos puternic,

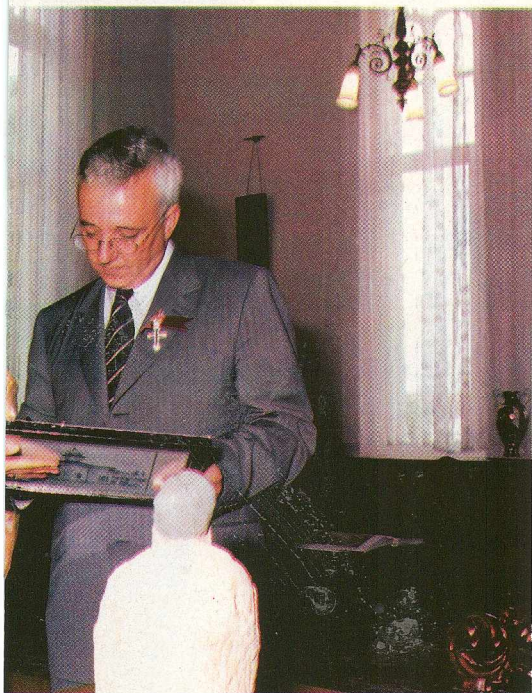
„CÂND LUCRAM LA GUVERN, GĂTEAM NOAPTEA”

grădiniță. Povestindu-i mamei lui despre viitorul ce-l așteaptă în muzică, Tudor se urcă în Buburuza, mașina sport, roșie, o bijuterie. „Îl duceam la grădiniță și când lucram la Guvern. În rest, nu prea aveam timp de mare lucru. Mă întorceam acasă la 12,00, 1,00, chiar la 2.00 noaptea. Dar la două zile, găteam. O făceam noaptea, când mă întorceam acasă, pentru că a doua zi familia trebuia să mănânce.”

Pe scurt, traiectoria carierei lui Gabi este următoarea: în 1990, după ce a luat bacalaureatul, s-a angajat ca profesor suplinitor de limba română și de limba franceză

na, mai întâi ca reporter, apoi ca redactor, editor, prezentator și realizator. În ianuarie 1999 a plecat la Guvern ca purtător de cuvânt al Executivului și Secretar de Stat al Departamentului pentru Comunicare. Între timp a absolvit cursurile Facultății de Filologie a Universității din București și a urmat trei cursuri post-universitare la Academia de Studii Economice, specializându-se în Managementul bancar și bursier și în Mecanismele valutare și fiscale internaționale. A mai absolvit și un curs de brokeri, astfel că este specialistă pe piața de capital. Anul trecut a fost admisă la doctorat,

rodă în timpul cât am profeso meseria de jurnalist, nu aş fi rezistat. Practic, în astfel de meserii, cum este cea de purtător de cuvânt al Guvernului, când ești expus absolut tuturor presiunilor, în

special politice și ale vieții publice, nu poți să rezisti și nu poți să fii cu picioarele pe pământ, dacă nu ai nervii tari și dacă nu ai o experiență în domeniul comunicării foarte bine conturată.

Dacă nu aş fi fost un jurnalist tenace, nu aş fi reușit să fiu un purtător de cuvânt despre care presa de scandal, nici măcar ea, nu a reușit să inventeze povești. Nu am dat motive de arătat cu degetul și mă bucur pentru acest lucru. Pot să dorm liniștită noaptea." Deși avea un program de muncă îndrăcit, mergând uneori chiar și în week-end la serviciu, nu s-a simțit niciodată oboșită. „Și, credeți-mă că nu stăteam o clipă degeaba. Acum, spre exemplu, dacă mă ocup cu dereticatul prin casă, mai fac

pea să râdă. Avea un fel deosebit de a se exprima. Deși publicul îl percepe ca pe o persoană mai degrabă taciturnă, mai degrabă scortoasă, nu este așa. Un alt moment plăcut a fost când primul ministru și colegul meu de atunci, consilier al premierului, Mihai David, mi-au făcut cadou de ziua mea o găină vie, porecla mea fiind, la Guvern, «tovarășa Găinușa». Spuneau că numai tovarășa Găinușa de pe vremea dictaturii ceaușiste stătea toată ziua la serviciu, găsindu-și mereu de treabă.”

„MUNCEAM ȘI ÎN WEEK-END”

și-o mâncare, mai fac și-o piață, mai învăț și eventual mă mai duc și la televiziune, seara mă simt stoarsă.” Își amintește cu plăcere de momentele haioase din timpul ședințelor de Guvern, stârnite de ministrul de finanțe de atunci, Decebal Traian Remeș. „Colegii de cabinet încercau să-l convingă pe dl Remeș că este oportună o anumită finanțare, iar dumnealui ridica vocea. Se auzea tunetul cuvintelor lui până la lift și chiar mai jos. Toată lumea era dezarmată și înce-

De când nu mai lucrează la Guvern, soțul și fiul Gabrielei trăiesc un miracol. „Nu le vine să creadă că mai sunt și eu pe acasă, astfel încât, cel puțin o perioadă, au mari pretenții de la mine. Vor să fac eu piața, ceea ce făcea Răzvan până acum, vor să gătesc în fiecare zi.”

Prânzul sau cina le pregătește tot pe muzica lui Julio sau a Vondei. Gătește în special legume cu diverse sosuri și arome, fără grăsimi: dovlecei umpluți cu brânză, conopidă cu parmezan sau cu

brânză rasă, ciupercuțe cu smântână și cu pui. Deși Răzvan nu concepe nici o masă fără carne, Gabriela o evită. „Sunt semivegetariană. Nu prea îmi place carnea. Eu țin toate posturile de peste an. M-am trezit după câteva posturi că nu mai puteam să mănânc foarte multă carne. Nu rezist însă la pește. Îmi place și să-l gătesc și să-l

găsească asemănări fizice cu celebrii colibriști. Înclină clar spre Pittiș, pentru că se îmbracă mai tot timpul cu blugi și pulovere grena. Mergând spre grădiniță îi spune mamei lui că ar vrea să aibă părul lung și alb. „La anul vreau să-l dau la școala de muzică George Enescu și iarăși nu este decis cu ce să înceapă: cu pianul, cu chi-

„SUNT SEMIVEGETARIANĂ”

mănânc, numai să nu aibă oase, să fie file. Mi-e frică de oase, pentru că în timpul unei ședințe la Guvern, nesimțindu-mă prea bine, am fugit în biroul meu să-mi iau o fiolă de calciu. Nu am tăiat-o cum trebuie. Am turnat conținutul fiolei într-un suc de pere, gros, și am înghițit un ciob care mi-a rămas în gât. Am ținut briefingul cu ciobul în gât, abia pe urmă ducându-mă la spital. O oră și jumătate s-a chinuit doctorița să-mi scoată ciobul din gât.”

Cu toate că în meseriile pe care le-a făcut a dat permanent dovadă de inițiativă, acasă nu este caracterizată de această calitate decât „la tigare”. „Soțul meu conduce casa și este foarte bine așa. Nu am vanități în această privință. Nu doresc să-mi țin soțul sub papuc. Îmi place să

tara, cu tobele, cu vioara sau cu microfonul, cum zice el (nu zice cu vocea). Nu mai vrea să aibă frați. Eu mi-aș dori o fetiță, dar el spune: «Dar ce, nu am o mulțime de colegi la grădiniță? Ce-mi mai trebuie și acasă? Acasă, trebuie să mă odihnesc.» A făcut coaliție cu tatăl lui, care nici el nu mai vrea copii, spunând că nu mai poate să iubească un copil atât de mult ca pe Tudor, că l-ar nedreptăți pe următorul.”

E dimineată. Nu prea devreme, dar nici prea târziu. Gabriela se trezește. Primul gest pe care îl face este să-și pună un CD cu Julio Iglesias sau cu Vonda Shepard, cântăreții ei preferați. În timp ce pregătește micul dejun, se gândește la lansarea pe care o va face în curând. Acum, invitațiile sunt la tipografie. Dar cartea este gata. Are

„NU VREAU SĂ-MI ȚIN SOȚUL SUB PAPUC”

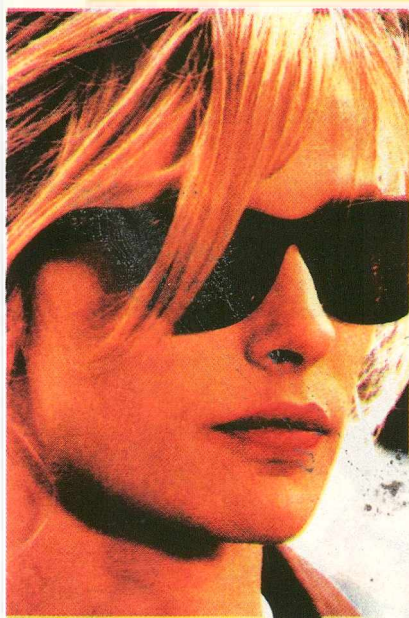
fiu eu sub adidasul lui.”

Tudor, la cei cinci ani, este foarte preocupat de viitoarea lui carieră muzicală. Dorește să ajungă cântăreț. Este un fan împătimit al formației *Pasărea Colibri* și intenționează să-și facă propria trupă, *Pasărea Colibri jr.* Numai că nu s-a hotărât ce rol să aibă: să fie Pittiș, să fie Baniciu, Vintilă sau Cnejevici? Se uită în fotografiile trupei și încearcă să

51 de poezii, strânse sub titlul *O altă lume*. Este lumea ei, în care, la o petrecere acceptă chiar și o manea, în care se îmbracă mai tot timpul în blugi și ntr-un tricou. Este lumea care o întristează uneori, cu cerșetori și copii abandonati, dar este și lumea în care se învâрте, realistă, cum îi stă bine unui jurnalist.

NASTASIA KINSKI DIN NOU PE PLATOU

Ajunsă la 40 de ani, dar de la o vreme retrasă din prim planul lumii spectacolelor, actrița Nastasia Kinski – care a debutat la 14 ani – revine în actualitate. Tocmai a terminat filmul dramatic *The Claim* realizat de Michael Winterbottom, care este povestea unor căutători de aur din epoca pionieratului american al descoperirii Vestului. Nastasia, fiica actorului Klaus Kinski, realizează, se spune, un rol complex și reușit. Cu această ocazie comentatorii au început din nou să scormonească în viața sa particulară. După câteva căsnicii cu bărbați mai vârstnici din

lumea filmului, acum ea trăiește alături de un om de afaceri, Jonathan Krane. Într-un interviu ea a declarat că se simte o „nomadă”, dar că are permanent nevoia să comunice.

UN ORAȘ FERICIT

Dozza este un mic oraș aflat la circa 30 km de Bologna unde începând din 1960, o dată la doi ani, are loc un atelier în care pictori veniți din diverse localități creează direct

pe străzi și în piețe ori chiar pe zidurile clădirilor operele pe care apoi le expun. Frescele realizate pe pereți sunt conservate cu plăcere de locuitorii orașului, iar în cazurile în care conservarea lor se dovedește dificilă, ele sunt desprinse, cu o tehnică specială, și apoi expuse în pinacoteca orașului. Locuitorii iau parte bucurându-se la această manifestare care, pe lângă faptul că le îmbogățește zestrea artistică, le aduce mulți turiști. Iar artiștii sunt mulțumiți pentru că au posibilitatea să lucreze, iar multe dintre lucrări le sunt achiziționate.

O NAVĂ PENTRU CULTURA BUNĂSTĂRII

Constatând o persistență a „culturii bunăstării” și a gustului pentru petrecerea timpului liber, companiile de transporturi auto, feroviare, navale, ba chiar subacvatice imaginează tot soiul de soluții pentru atragerea clientelei. Unele soluții sunt populare, accesibile și celor cu venituri mai modeste, dar multe sunt destinate numai celor cu conturi mari în bănci (pentru aceștia s-au imaginat și zboruri spațiale).

O companie din Norvegia construiește pe șantierele din Trondheim cea mai mare navă din toate timpurile: *The World of ResidenSea* care va cuprinde de fapt circa 110 apartamente de 300-900 mp fiecare, mobilate după „ultimul strigăt”, cu

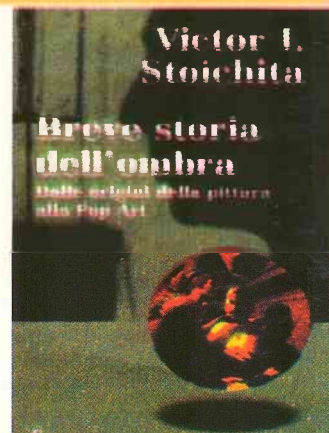

terase și piscine, patru restaurante și alte facilități. În serviciul acestora se vor afla 343 de persoane. În afara apartamentelor, acest „oraș navigabil” mai cuprinde și circa 88 apartamente pentru „rude, prieteni, asociați etc”. Bineînțeles că nava va dispune de cele mai noi mijloace de comunicații directe cu orice punct de pe glob. Cei aproximativ 400 de pasageri vor putea pleca în croazieră spre locurile principale ale întâlnirilor mondene: carnavalul din Rio, festivalul filmului de la Cannes sau regatele din *America's Cup*.

Americanii au privit proiectul norvegian ca pe o provocare și au anunțat că ei vor construi cea mai mare navă, *Freedom Ship*, după un proiect care depășește orice imaginație.

ISTORIA UMBREI VĂZUTĂ DE UN ROMÂN

Victor Ieronim Stoichiță era unul dintre cei mai promițători critici de artă din România, înainte de a se fixa în străinătate unde face o carieră prestigioasă. De curând a apărut la Editura Saggiatore din Italia volumul său intitulat *Breve storia dell'ombra. Dalle origini della pittura alla Pop Art*, care a fost bine primit de presa obișnuită și publicațiile de specialitate.

IUBIRI BLESTEMATE

Frederico Fellini și Giulietta Massini

„Îl iert pentru că a profitat de mine, m-a umilit, m-a ruinat. Îl iert pentru că l-am iubit și îl iubesc“. Astfel se exprima actrița Eleonora Duse în legătură cu poetul Gabriele D'Annunzio, „iubitul și blestemul ei“, după cum s-a spus încă din epocă. Asemenea iubiri fatale, în sensul

grav al cuvântului, au fost multe în ultimul secol: cupluri care nu s-au despărțit influențându-și reciproc destinul, uneori până la capătul vieții. Așa au fost Eva Braun și Adolf Hitler, Yoko Ono și John Lennon, Richard Burton și Liz Taylor, Federico Fellini și Giulietta Massini, Hannah Arendt și Martin Heidegger, John Kennedy și Jacqueline Bouvier. Ziarista Laura Laurenzi a răscolit în viețile unor asemenea personaje și a scos o carte cu titlul *Amori e furori* (Iubiri și nebunii). Între aceste cupluri se află și cel format de Nicolae Ceaușescu și Elena Petrescu.

GEOGRAFIA ÎN CASĂ

Pasiunea chinezilor și japonezilor de a crea grădini cu mici cascade și stânci evocând muntele nu este o caracteristică asiatică. Se știe că și în Europa a existat tentația multor oameni puternici ai zilei de a-și amenaja în jurul palatului acea formă de peisaj sau de relief care să le reamintească vreun ținut îndepărtat. Exemplul cel mai concludent este cel al împăratului Adrian care a construit în zona localității Tivoli, acum aproape 2.000 de ani, diverse peisaje amintind de vizitele

sale în Asia Mică, în Egipt sau la Atena. Rezultatul era, se spune, încântător, iar împăratul – cunoscut pentru rafinamentul gusturilor sale – era mândru să arate vizitatorilor aceste peisaje modificate. Asemenea „curiozități“ sunt conținute într-o carte recent apărută în Italia despre „arta peisajului“.

COLETTE AȘA CUM A FOST

De curând a apărut în *Bibliothèque de la Pléiade* opera completă a scriitoarei Gabrielle Colette precum și o biografie la fel de exhaustivă alcătuită de Claude Pichois și Alain Brunet. Acest efort editorial restituie imaginea unei scriitoare fascinante, parțial necunoscută. Despre ea, Bertrand de Jouvenel, căreia scriitoarea îi spunea „Cheri“, avea să afirme cu lacrimi în ochi în 1954 când corpul Colettei era dus pe ultimul drum: „Dacă vrei să știi cum era ea, închipuiți-vă o grădină în Bretagne, la marginea mării“. Mult mai directă era Colette în limbaj atunci când, vorbind despre sufragete, spunea: „Știți ce merită? Haremul și biciul“.

OPERA LUI KLIMT

Este unul dintre cei mai tulburători pictori moderni. Evoluând între expresionism și arta abstractă, Klimt a realizat numeroase lucrări care trezesc interesul prin jocul dintre magie și real, utilizând o desăvârșită tehnică picturală. De curând, s-a deschis la Viena, la Palatul Belvedere, o expoziție cu 100 de chipuri de femeie realizate de acest artist: figuri onirice, fascinante, ascunse sau revelate din spatele unor elemente florale sau geometrice rafinate.

MIGRENELE LUI PICASSO

Celebrele portrete ale lui Picasso care au schimbat cursul artei moderne ar fi nu atât rezultatul unor căutări estetice, cât rodul unor cumplite migrene de care artistul suferea. Aceasta este opinia unui distins neurolog, Michele Ferarri, care lucrează la Universitatea din Leiden (Olanda). Stilul anumitor lucrări ale lui Picasso s-ar datora, în opinia sa, tulburărilor vizuale provocate de o formă rară de migrenă care l-ar fi făcut să vadă linia chipurilor fracturată și contorsionată, cu acei ochi și urechi disproporționate și așezate alandala. Mde! Asta nu înseamnă că oricine suferă de migrenă poate deveni un pictor genial.

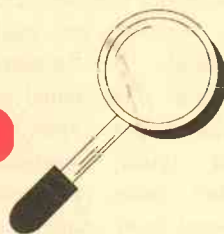
Grupaj realizat de ȘTEFAN NICOLAE ■

MAȘINA DE SCRIS

ALEX. ȘTEFĂNESCU ■

TEXTE sub

UMOR

SALUTĂRI DIN MĂRILE SUDULUI

Pavel Păvăluț era profesor de atelier sau de educație tehnologică, dacă vreți. Era înalt ca o prăjină, subțire, slab, cu fața tri-unghiulară: bărbie minusculă și frunte lată, deasupra unor ochi, nas și gură de asemenea minuscule. Era celebru pentru limba-jul său pleonastic: „lucruri de folos util“, „procent de zece la sută“. Vorbea elevilor toată ora, iar când clopoțelul suna, spunea: „În final și în ultimul rând, îmi închei scurta mea alocuțiune“. Într-o pauză mare, pe la începutul anului școlar, după muncile agricole, Pavel Păvăluț a intrat fericit în cancelarie. Ochi îi străluceau. Ne-a chemat precipitat lângă el, într-un cerc restrâns, pe cei trei bărbați care ne aflam atunci acolo: pe cei doi profesori de

matematică și pe mine: „Măi, știți voi ce-am găsit eu azi, la ora de atelier, la băiatul cel mare al lui Neghină?“ „Neghină, gestionarul de la restaurantul «Tracia»?“ „Exact!“ „Dar pe băiat nu-l cunosc. Nu face română cu mine, ci cu secretara de partid, tovarășa David, dacă spuneți că-i în a cincea A!“ „Eh, băiatul e unul înalt, cu fața lată, și are o geantă vișinie, exact ca a mamei!“ „Îl știu: l-am întrebat într-o dimineață: «De unde ți-ai cumpărat geanta?» Și el: «De unde ați cumpărat-o și dumneavoastră!»“ „Ei, să vedeți ce-am găsit eu astăzi, fix la ora de atelier, la băiatul cel mare al lui Neghină!“ și Pavel Păvăluț scoase din buzunar un pachet de cărți de joc. Întoarse cărțile pe spate, le filă și ne dăte câte una să o trecem din mână în mână. Desigur, pe spatele cărților erau imaginile unor femei goale, cu corpuri sculpturale, bronzate, cu sâni mari și rotunzi, cu părul în vânt, în decorul năucitor al insulelor Pacificului: ocean înspumat, nisip galben și

fin, palmieri verzi, răsfirați pe un cer revoltător de albastru. Priveam lacom, începusem să simt o ușoară căldură și fruntea îmi transpiră ușor, dar nu puteam să admir îndestul imaginile, căci Pavel Păvăluț (eu închideam „cercul“) îmi lua grăbit, febril, cărțile de joc din mână. Ultimele nici nu le-am mai văzut. Femeile frumoase dispăruseră în buzunarul larg al hainei profesorului de atelier: „Și i-am spus lui Neghină: «Mă, nu ți-e rușine? Așa te învață tatăl tău? Las' că te spun eu... În loc să înveți cum se trage cu rindeaua, privești la aceste porcării ale Occidentului! Ți le confisc eu. Nu e voie cu așa ceva în școală. Îi voi spune dirigintei să te pună în discuția organizației de pionieri!»“ Nici n-am apucat să-i spunem lui Pavel Păvăluț că bine face, deoarece clopoțelul suna deja de intrare. Profesorul de atelier ieși grăbit din cancelarie, mângâindu-și posesiv buzunarul.

Constantin Buiciuc – Lugoj

UMOR INVOLUNTAR

Incolor

Aerul mă apasă ca un dement;
Vântul prețios a dezertat
Din armata atmosferei incolor
Și se ascunde pe la umbra
Sentimentelor mele.

Sprijinit de gard te privesc
Cum râzi
Și iubirea ancestrală devine o
Luptă acerbă cu lungă
Agonie în care se zbate
Rezonanța revirimentului
Mort.

Aforisme aleatorii se scufundă
În pribegia sadică a sufletului

Meu ce pășește la antipod
Față de rațiunea anacronică
A viselor stinse.

Încerc să abdic azi de la
Tronul suferinței mute,
Dar Soarele înghițit de nori
Mi-a amputat dreptul la iubire
Și reverberația glasului tău
Cald mă cutremură.

Sunt un simplu muritor ce plânge
După veșnicie, adulând dragostea
Adiacentă afluentului morții.

Aproape de ambiguitatea alizeelor
Acaparate de creația supremă, în
amont,
Zace adolescentul din oglindă,
Ce urlă pentru abolirea plăcerii
antediluviene
Și a iubirii scurse în neștire.

Răzvan Iancu – Constanța

PENTRU TOȚI CORESPONDENȚII

Aștept în continuare texte de la dv., indiferent de gen (poezie, proză, teatru, critică și istorie literară etc.). Nu-i nevoie să-mi trimiteți multe pagini, sunt suficiente 5-6 (dactilografiate sau măcar scrise de mână *lizibil*). Dacă sunteți optimiști, trimiteți-mi, o dată cu textele, un curriculum vitae și o fotografie (color) a dv. Adresa mea rămâne în continuare: Alex. Ștefănescu, la redacția revistei **Flacăra**, Piața Presei nr. 1, sector 1, 71341 București.

ANTOLOGIE DE PROZĂ SCURTĂ

UN TEXT PREA BUN PENTRU A FI PUBLICAT

După evenimentele din 1989 am îmbrățișat cu entuziasm ideea schimbării care „trebuie să înceapă din noi”. Am dat examene, am urmat niște cursuri de specialitate și iată-mă trecând de la profesia de inginer, complet depășită, la aceea de jurnalist, foarte la modă.

Am cunoscut oameni deosebiți, din elita intelectuală a țării. Pe lângă domniile lor mă simțeam stângace, mediocră, așa că am acceptat un salariu modest, după cum erau considerate și performanțele mele. Pentru a-mi întreține familia aveam însă nevoie de un câștig suplimentar. De aceea am căutat niște colaborări. Cu această ocazie am trăit câteva experiențe interesante. Iată una dintre ele.

Mi-am oferit serviciile unei publicații săptămânale, iar șefa redacției mi-a cerut să duc în două zile un text de vreo 14.000 de caractere, pe o temă la alegere, și chiar mi-a dat câteva numere de revistă acasă, pentru a mă familiariza cu tipul de proză agreat.

Pentru că n-aveam prea mult timp, am scotocit în „literatura de sertar” și am extras fragmente dintr-un eseu scris în „perioada mea brăileană”. Am făcut unele ajustări, iar pe acel schelet am țesut o intrigă. M-am străduit să iasă bine – am rescris-o de trei ori. La termenul fixat am alergat să duc textul. În aceeași seară m-a sunat șefa redacției și mi-a spus că povestea este foarte bună, ca și felul în care e scrisă. M-a felicitat și m-a asigurat că vom încheia un contract de colaborare.

Avea doar câteva mici obiecții: partea descriptivă era prea lungă și exprimarea prea elevată. Ar trebui eliminată partea aceea și să extind acțiunea și dialogul, care sînt foarte bune. Cu sugestia că ar fi bine să presar ici-colo expresii picante, care vor face deliciul lecturii.

Am intrat în panică:

– Nu știu dacă voi putea aduce astfel de modificări! M-am străduit să scriu cât am putut de bine!

– Ați scris chiar prea... bine! – a venit replica. Ca să deveniți colaboratoarea noastră va trebui să coborâți nivelul. Altfel, textul nu va fi citit. Cred că nu asta vă doriți, nu-i așa? Cititorii noștri sunt elevi de liceu, militari, casnice.

I-am mulțumit doamnei pentru sugestii și m-am întors la masa de lucru. Am încercat să „măresc acțiunea”, să inventez un dialog... piperat.

Curând, m-au cuprins remușcările. Am început să-mi mușc buzele, să-mi rod unghiile. Nu eram în stare să țin intrigă vulgare pentru amăgirea unor cititori naivi.

Sigur, putea fi profitabil, din punct de vedere pecuniar, să debitez niște ineptii care nu-mi solicitau nici cunoștințele de cultură generală, nici bruma de talent.

Mă aflam la marginea unei câmpii pline cu flori sălbatice, sufocate de ciulinii. Cineva îmi oferea bani ca să „civilizez” locul construind un bordel. Preferam însă o muncă istovitoare și mai prost plătită pentru a smulge ciulinii și a scoate din adâncuri apa binefăcătoare.

Patetic, nu? A fost primul pas într-o „lume paralelă” guvernată de un sistem de valori având o țintă unică: BANUL. Odată intrată în această lume am descoperit cu uimire că puteam obține, fără mare efort, glorie, avere, admiratori.

...Până la urmă, însă, am optat pentru anonim și sărăcie.

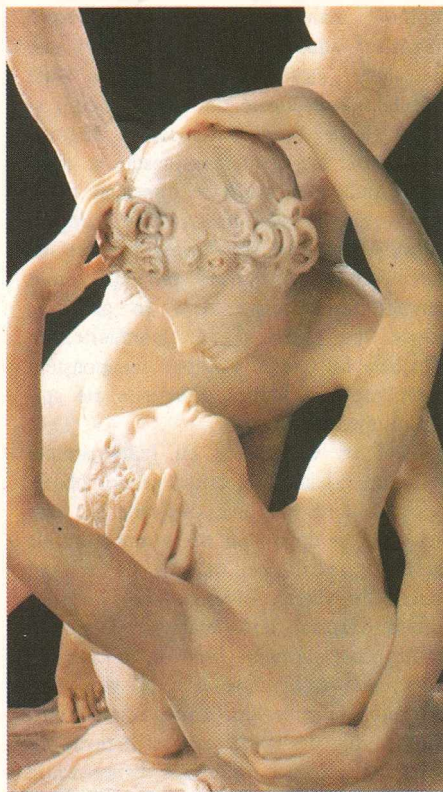
SUNT O NERECUNOSCĂTOARE

Cu puțin timp în urmă am sunat un prieten, nu foarte apropiat, rugându-l să-mi facă un serviciu. N-aș fi îndrăznit să-l deranjez, dar impasul în care mă aflam mi-a dat, avântul necesar. S-a dovedit că, într-adevăr, nu greșisem apelând la dânsul: mi-a promis solemn că mă va susține. Seara m-am culcat mai liniștită, gândindu-mă cum aș putea să-l răsplătesc. Și am avut următorul vis.

Mă aflam într-o încăpere imensă, cu zone luminate și zone obscure; eram culcată pe spate, lângă niște șine pentru vagonete, cu dumnealui peste mine; făceam sex serios, temeinic. Nu găseam voluptate în actul în sine, ci în detaliile încăperii: o combinație între redacția unui ziar din anii '40 – mese mari, deasupra cărora atârnavă lămpi cu abajur tronconic, agățate de un tavan care se pierdea în întuneric, iar în conul de lumină plutea un fum dens – și hala unei fabrici – pardoseală nefinisată, traversată de șine.

În jurul uneia dintre mese discutau aprins câteva persoane, aplecate peste niște hârtii. Parcă desprinsă de trup, vedeam perfect ce scria pe ele și participam la discuție, deși „prestat” în continuare jos, pe pardoseală.

M-am trezit cu un nod în gât, devastată de un vârtej care pornea din pântec și făcea să vibreze tot corpul. La urma-urmei, de ce nu? Și am început să-mi imaginez împrejurările în care s-ar

consuma „gestul de recunoștință”.

Mă va invita la el acasă. Îmi voi procura o lenjerie provocatoare. Voi bea

ceva, ca să prind curaj. Mă voi dezbrăca încet, cu gesturi feline, expunând unele porțiuni de corp, în timp ce altele vor fi ascunse – în negru, cred. Sau mă va dezbrăca el.

Voi purta neapărat o bluză cu mulți nasturi – descheiatul lor va simula căderea, una câte una, a barierelor de la poarta „fortăreței”. Mă va îmbrățișa blând, ferm, detașat, fără afecțiune...

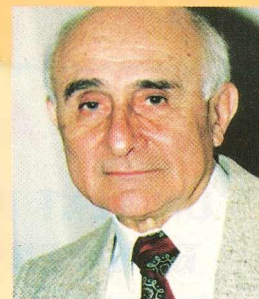
Nu mi-am putut imagina continuarea. Am „sărit” direct la final: mă voi înveli înfrigurată în cearșaful de satin. Îmi voi aprinde o țigară (de fapt, nu fumez). Vom tăcea stânjeniti, neavând ce să ne mai spunem. În scurt timp mă voi îmbrăca – nu va încerca să mă rețină – și voi chema un taxi, pe care-l voi plăti singură...

Mi s-a făcut scârbă. M-am chinuit inutil să mai adorm. M-am perpelit până dimineața, cotropită de o migrenă puternică.

Peste câteva zile, prietenul mi-a comunicat că găsise o soluție excelentă pentru problema mea. I-am mulțumit cu răceală, spunând că nu mai era nevoie, deși în realitate mă zbăteam în același mare impas.

De atunci îl ocolesc sistematic. Nu pot să nu îl asociez cu visul și gândurile deocheate din noaptea aceea.

Elena Catargiu – București

Text: NICOLAE BALOTĂ ■

UN CRITIC CU UMOR

Am luat în mână, în același timp cu bucurie și cu întristare, cartea postumă a prietenului meu, Cornel Regman, intitulată *Ultime explorări critice* de soția lui, Zorina Regman, cea care i-a fost mereu alături, care i-a îngrijit cu atenție și pietate și această culegere de texte. Cu bucurie, pentru că regăseam tonul, maniera, întorsăturile stilului său critic, virtuțile pe care le apreciam în scrierile sale, printre care, nu în ultimul rând, umorul. Cu întristare, pentru că autorul acestui volum n-a mai putut să-l vadă apărând, nu l-a mai putut rotunji adăugându-i alte pagini.

Poate pentru întâia oară am citit un volum al lui Cornel Regman începând cu ultima sa secvență, cu textele destul de ample, confesive, din partea a treia, *Interviuri, confesiuni, opinii*. Criticul discret, deloc dispus să se exhibeze pe sine, rezervat în ce privește mărturisirea prea intimelor sale trăiri, vorbește de astă dată mai deschis despre înclinațiile, simpatiile și aversiunile sale, despre anii formației sale, despre propria sa îndeletnicire critică. „Omul se mai schimbă, gustul se rafinează, perspectiva se lărgeste...“, recunoaște literatul, criticul, omul Cornel Regman.

La confesiuni se adaugă, în a doua secvență a volumului, o serie de evocări ale unor scriitori apropiați, evocări pline de căldură, dar și de o fină ironie ca și de nelipsitul umor. Doinaș în tinerete, la Hălmagiu, Negoțescu, I.D. Sârbu, Dominic Stanca, cu toții membri ai Cercului literar din Sibiu, ca și apropiații lor, printre care Constantin Țoiu, sunt personajele acestor pagini memorialistice. Unii dintre ei sunt prezenți prin scrierile lor și în partea primă, analitic-critică a volumului.

Analizele lui Regman exprimă aplecarea unui autentic spirit critic, ce se pune pe sine oarecum fenomenologic în paranteză pentru a examina literatura altuia. O lepădare de sine de care numai el, criticul, era în stare. Examen dificil, adeseori ingrat, expresie a unei conștiințe de o particulară austeritate și rigoare. Astfel, Regman excela în operațiile de disecție critică, în lucrări de anatomie patologică, asemenea unui medic legist ce procedează imperturbabil la examinarea unui cadavru. Nimic mai străin

de procedeele metodice din expertizele sale decât proiecția propriilor afecte printre vintrele, printre splanchnele, printre aponevrozele expuse de criticul anatomist. De aceea, pentru unii superficiali din târgul deșertăciunilor noastre literare, Cornel Regman era un ins atins de o sicitate absolută. Nu la el vei fi găsit, desigur, tentative de re-creație a operei literare, nici focuri de artificii ale subiectivității, nici jocuri liric-impresioniste. Dar el rămânea în marea tradiție a analizei pe cât e cu putință obiective, a cronicii lipsite de prejudecăți, a judecății cumpănite, comprehensive dar severe.

Prin impersonalitatea voită, metodică, prin căutarea cu stăruință a tiparelor clasificatorii, prin practicarea cu autoritate a unei critici judecătorești, el se situa în directă linie a descendenței maioresciene. Mai puțin speculativ decât îndepărtatul magistru filosof, Regman nu proceda la stabilirea unor „legi“, nici nu presupunea lucrul literar ca deductibil din cerul unor legități absolute. Căci peste fondul maiorescian se depuseseră într-însul, aduse de vânturile relativizante ale istoriei, straturi de sol mișcător, zone mobile necoordonate de legi, principii și valori eterne. Între Maiorescu și Regman intervenise lecția lui Lovinescu, a criticului mult mai puțin maiorescian decât se închipuia el însuși. Ne alegem strămoșii pe care îi dorim, în care ne putem proiecta, prin proiecții doar aparent retrospective. Dar în analizele critice, ba chiar și în polemicile, în satiricele lui Cornel Regman recunoaștem o prelungire a liniilor directe ale spiritului maiorescian.

Când se va cerceta cu luare aminte evoluția scrisului său critic, se vor observa însă, fără îndoială, devierile tot mai frecvente și de o mai mare amploare de la acest spirit, pe măsură ce criticul înainta în vârstă, în experiență, în subtilitate. Trecând de la analizele și comentariile din *Confluente literare*, la cele din *Cărți, autori, tendințe* și apoi, mai ales, la paginile acide din *Cică niște cronici*, remarcăm cum se infiltrează, în aceste scrieri de o riguroasă demonstrație a superiorităților expertizei obiective asupra subiectivităților intemperante, ceva din seducțiile stilului critic mai puțin sever, cerebral. De fapt, natura își

spunea cuvântul. Dacă atunci când scria despre *Agârbiceanu și demonii*, el își propunea o operație de „explorare“ și de „triere“ în opera prozatorului ardelean, pe care o ducea la bun sfârșit cu gravitate analitică dar și cu ingeniozitate, descoperind demonii latenți ce bântuiau imaginarul bunului scriitor-sacerdot, în articolele sale din aceste *Ultime explorări critice* surprinde agitația, ca de animalcule răufăcătoare, a măruntelor duhuri rele în plină acțiune malefic-demonică. Or, operația de ecarisaj pe care o întreprinde pentru îndepărtarea acestor duhuri rele, operație de critică oarecum ecologică este condusă de criticul nostru cu un brio în care sesizezi participarea din plin a pamfletarului, a ironistului, a umoristului. Și în toate acestea, sau mai mult decât în toate acestea, remarc – mărturisesc, cu delectare – spiritul ludic al amatorului de calambururi, al regizorului unei comedii a verbului. Pe acesta îl prețuiam cel mai mult în prietenul nostru, Cornel.

Undeva în răsul pe care-l stârneau cele mai multe dintre aforismele – pe care le gustam atât de mult – ale prietenului nostru, se manifesta *lirismul său critic*, altfel atât de absent în textele sale, sub aparențele obișnuit sentimentale ale exprimării subiective. Când, în loc să se lamenteze patetic asupra soartei ce ne fuse crudă nouă românilor, de-a lungul turmentatei noastre istorii, Cornel spunea doar că „românilor le lipsesc cei șapte sute de ani de acasă“, exprima el, oare, un simțământ mai puțin dramatic? Un răs cu multe și felurite surse, dintre care doar unele erau: inteligența iscoditoare în ascunzișurile discursului, intuiția moralistului conjugată cu percepția fină a slăbiciunilor altuia, a viciilor altora, spiritul critic incoruptibil, atent la corupția verbului, o aplecare spre depistarea umorului latent din materia însăși a limbajului, și simțul pentru comicăriile adeseori tragice ale istoriei, și plăcerea pentru răsturnările ironice, și sarcasmul. și... Dar mă oprește în înșirarea aceasta însăși amintirea răsului lui Regman, ce ar fi fost stârmit de tăierea mea hermeneutică prea rafinată a firului în patru, dacă nu chiar în patruzeci și patru.

N. STEINHARDT

ÎNSEMNAȚII MUZICALE ÎN SCRISORI

Text: GRIGORE CONSTANTINESCU ■

Jurnalul fericirii ne-a revelat, între altele, harul de comunicare interumană cu care era dăruit autorul acelor pagini, Nicu Steinhardt. Intuiam că sensibilitatea-i deosebită nu avea cum să ocolească muzica. Într-adevăr, o recentă publicare a corespondenței sale cu Virgil Ierunca – 250 de scrisori trimise între 1967 și 1983 – vine să confirme această, căci în rândurile adresate celui aflător departe, la Paris, sunt cuprinse numeroase adnotări privind viața culturală bucureșteană. Implicit momente de muzică. Nu sunt însemnări de cronicar, de memorialist, ci comentarii, unele scurte, altele mai extinse, privind trăirea unor bucurii artistice la care participase și, desigur, meritau să fie transmise. Ce este, firește, interesant, privește și punctul de vedere al unui „nemuzician” meloman, un mistic, un cititor de filosofie și literatură. Desprindem, iată, poate una dintre cele mai interesante și aparent originale observații, pentru lectorul acestor rânduri: „25 septembrie 1969. Prezența la București a lui Wilhelm Kempff – la al cărui recital închinat exclusiv lui Bach am putut asista datorită bunăvoinței unui prieten – mi-a prilejuit un cutremurător contact cu lumea esențelor, așa cum nu mi-a fost dat de la *Blow Up* încoace... Bach – ca și Pitagora, Matyla C. Ghyka, Proust, Kafka și Soljenițin – nu ne lasă să ne pierdem, să ne zăpăcim în meandrele amăgitoare și-n întunecimile barocurilor, structuralismelor, colajelor... în înțeles pictural”. O altă scrisoare, datată aprilie 1971, îi prilejuiește rememorarea unei revelații legate de personalitatea lui Sviatoslav Richter. „Era prin 1953 ori 1954 – nu mai știu”, scrie Steinhardt. „De mult nu mai venise un solist străin pe la noi. Țin minte că era un octombrie cald, nițel ploios. În mica

sală Dalles se anunțase concertul unei cântărețe ruse (Nina Dorliac – n.n.); la pian S. Richter. Aflasem – ghicisem?, intuisem?, mirosisem? Sau știusem? – că acest *acompaniator* era de fapt un pianist remarcabil. La Dalles, sala era pe trei sferturi goală. Cădea o ploică blândă. Cântăreța, soția lui Richter, cu aspect și maniere de contesă scăpătată; distinsă, cam șubredă, o voce studiată și curățică, deși nițel spartă, dar de bună calitate. Acompaniatorul se dovedi o namilă cuminte, foarte atentă și un artist desăvârșit. După terminarea nu lipsitului de farmec – desuet – concert, acompaniatorul vesti cu glas subțire că va cânta de unul singur... Debussy”. Citind această evocare, nimeni dintre cei care a ascultat în sală pe Sviatoslav Richter cântând *Preludiile* de Debussy nu va putea să evadeze din cercul unei nostalgii benefice. Reînvie în memorie lumea aceea fascinantă pe care, atunci, a descoperit-o și Steinhardt, descriind-o cu minunată capacitate de expresie: „Și-atunci, brusc, ca din trăsnet, pereții sălii se topiră, plafonul pieri, cerul se deschise. Cohorte de îngeri coborâră din înălțimi. Și, fapt autentic, de nu știu unde, nu știu cum – și se făcuse târziu –, sala pe trei sferturi goală se umplu: de oameni? de spirite întrupate? de holograme? de umbre? de năluci?”

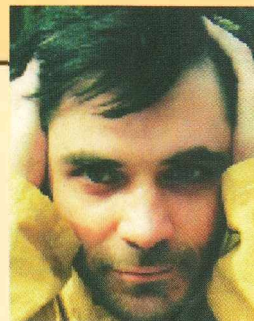
În peregrinările sale spirituale, dintre gândurile cele mai subtile de cercetare a propriei credințe în dumnezeire, Nicu Steinhardt se întoarce cu sufletul spre muzică și, printre rândurile scrisorilor sale răsare o exclamație de bucurie, în urma unei fericite întâlniri cu arta. Citim – scrisoare datată iunie 1970 – „... cât de departe căutăm fericirea și cât ne este de aproape. Cât de departe fugim după aventură și cum ne stă la îndemână, la îndelăuntru! Carlo Zecchi

a dirijat Mozart aci: ceresc. Carlo Zecchi e unul din acei cu suflet (și față) de copil cărora le este făgăduită împărăția cerurilor...”. Referințele la muzică sunt, pentru Nicu Steinhardt, cumulative și asociative, uneori surprinzându-ne, așa cum am mai remarcat. După lectura unei piese de Marin Sorescu, el notează (scrisoare din aprilie 1969): „Ca și 8 1/2 de Fellini, *Iona* e un motiv wagnerian, e povestea unui eșec pe tema apelor. ...Cred că pot așeza seara cu *Iona* alături de celelalte câteva seri de încântare de care am avut parte de f.f. mulți ani încoace și anume: Conferința lui Nicolae Manolescu despre Ion Barbu, concertul lui Karajan la festivalul Enescu din '64, când și-a asvârlit bagheta cuprins de *Stimmung* și delir sacru, 8 1/2 de care am amintit, *Blow Up* de *divus* Antonioni...”. În experiența de o viață, așa cum se poate afla citind *Jurnalul fericirii*, Nicu Steinhardt a învățat să trăiască, asumându-și cu înțelepciune experiențele. Impresionant să descoperi felul în care, privind spre sublimul muzicii, el consideră că acesta poate fi un reper al desăvârșirii sufletești. Citim într-o scrisoare din martie 1970: „... acum știu. Știu că orice ură, orice aversiune, orice ținere de minte a răului, orice lipsă de milă, orice lipsă de înțelegere, bunăvoință, simpatie, orice purtare cu oamenii care nu e la nivelul grației și gingășiei unui menuet de Mozart sau de Boccherini este un păcat și o spurcăciune. Nu numai omorul, rănirea, lovirea, jefuirea, înjurătura, alungarea, dar și orice vulgaritate, desconsiderarea, orice căutătură rea, orice dispreț, orice rea dispoziție este de la diavol și strică totul.

Acum știu, am aflat și eu...”

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

POLITICA ATACĂ TEATRUL

Text: REMUS ANDREI ION ■

Începând cu președintele, toată „clasa” își dă cu părerea despre mersul culturii. „Politica culturală” îi preocupă. La public nu ajung imediat decât consecințele: demisii, demiteri, insulte, numiri, interimate. Artileria grea s-a consumat la Opera Națională și la Teatrul Național. Rușinoase scandaluri, al căror purtător de cuvânt oficial a fost Ioan Higdecutti, secretarul general al ministerului. Așa a reapărut pe scenă Dinu Săraru: director general al „primei scene a țării”. Peste drum, la ARCUB, dramaturgul Horia Gârbea și regizorul Gavril Pinte și-au propus să ne delecteze cu o comedie neagră cu politicieni: *Cafeneaua domnului ministru*.

ACTRIȚA ȘI DIRECTORUL

Reapariția pe scenă a lui Dinu Săraru ar fi ceva firesc dacă nu băgăm în seamă decât laudele despre directorul excelent care a fost la Teatrul Mic (gândit, crescut și personalizat de regizorul Radu Penciulescu – asta trebuie reamintit pentru a spune adevărul întreg). Deși, dacă e vorba numai de merite, numirea a venit cu mai bine de zece ani întârziere. Oricine observă că Dinu Săraru se încadrează în seria pensionarilor/pensionabililor care au tot fost numiți la Național. Paradoxal, se caută personaje cu o vârstă din ce în ce mai venerabilă, de talia, pardon, etatea, „bunicuței”.

Dar, mai circulă și varianta că numirea lui Dinu Săraru este o soluție de moment, că i s-a oferit un interimat și atât. Trebuia să fie numit cineva în locul lui Ion Cojar, care a cerut insistent să i se accepte demisia la scurt timp după ce a fost sărbătorit ca director, regizor, profesor și septuagenar. La ceremonia de instalare se pare că însuși ministrul ar fi spus pe cine preferă de fapt la direcția teatrului, și că totul se va rezolva prin concurs.

Lucrurile nu sunt așa de simple. Politica mai are multe de zis în acest caz. Criza a pornit de la actrița Florina Cercel care s-a visat directoare, s-a prezentat la un concurs împotriva lui Ion Cojar. A pierdut concursul și speră să câștige la tribunal sau la „cancelarii”. Politică, de! Sărbătorit și chemat la tribunal, Ion Cojar a ales demisia la câteva săptămâni după ce a fost uns director pentru a doua oară. A refuzat scandalul și fotoliul. Personal consider că nu mai era un director potrivit, a exagerat când și-a prelunge directoratul. Dar nici nu au fost alți candidați. Florina Cercel a exagerat mai mult decât profesorul, iar faptul că a împins lucrurile până la tribunal este o jignire. Ion Cojar merita o altfel de ieșire din scenă. Oricum, Florina Cercel își contrazice fără justificare declarațiile fericite de la premiera *Azilului de noapte*,

Dinu Săraru: din nou director

în '98, când Iani Cojar i-a oferit șansa de a juca lângă cei mai mari actori ai momentului. (Vă mai amintiți, sper, acel spectacol.)

ÎN PAT CU... POLITICIANUL?

Povestea cu actrița și directorul este o farsă care, pentru tangențele ei cu politica, o putem pune alături de *Cafeneaua domnului ministru*, comedia neagră laudată și premiată a lui Horia Gârbea. „Nu politica e curvă la noi, declară Horia Gârbea, ci politicianul. E o diferență capitală. Există o identitate frapantă a ministrului, parlamentarului, liderului autohton cu fetele de pe Ștefan Furtună”. De aici pleacă supărarea dramaturgului, care în două zile, prin 1998, a scris *Cafeneaua domnului ministru*. E o încercare de a ridiculiza prin teatru clasa politică. E drept, nu avem astfel de piese, iar teatrele nu vor nicicum să rădă de oamenii puterii, de clasa politică. Se face

bășcălie de politicieni la televiziune, în cărciumi, la șuse (dar cu mânuși), prin ziare, dar nu la teatru. Asta probabil pentru că directorii sunt încă numiți (după ce dau un concurs, dar fără numire nu intră în funcție) și au bugetul dependent de „generozitatea” autorităților. Se poate spune că în teatre nu fac politică decât autoritățile. Și până la urmă ajungem la cercul vicios: dramaturgii nu scriu satiră politică pentru că teatrele nu joacă, iar conducerile teatrelor, fie ele și independente, dau vina pe lipsa pieselor ca să justifice absența spectacolului politic. Într-o astfel de mascaradă pasul de la ARCUB este esențial, deși primul laudat trebuie să fie Lucian Sabados, regizorul director de la teatrul din Ploiești care a lansat piesa în spectacolul său de la Hanul cu Tei, anul trecut. Acum *Cafeneaua domnului ministru* se joacă la simultan, la ARCUB și la Hanul cu Tei.

ARCUB pare locul cel mai potrivit: ARCUB-ARLUS, bună potrivire de nume, ne aduce deja în mediul cacealmalei politice. Scena e o sală mai bună de ședințe decât de teatru, gata pregătită pentru acțiuni tip Cântarea României. Moștenire! Gavril Pinte a ales bine locul, iar Roxana Ionescu a gândit o scenografie pe măsură. Ambianța scenei e lăsată în urâtenia ei și în mijloc tronează o masă de prezidiu. Ședința e pregătită. Toată compoziția scenografiei este legată la propriu de acea masă de prezidiu, furniruită și lăcuită ca pe vremuri: scaunul oficial, un catarg pe care se plimbă steagul național sau al Uniunii Europene după conjunctură, o chiuvetă pentru trezirea de dimineață. Această instalație dedicată politicianului este dotată și cu un capac, paravan frontal care o transformă într-o cutie.

ANTECEDENTE

Trebuie spus că terenul comediei politice nu este complet nou. Nu există piese noi, dar curajul de a satiriza fără milă clasa politică l-a avut primul Anton Tauf la Cluj și apoi la Baia Mare. Lumea

Portrete pentru „Cafeaua domnului ministru”: Maia Morgenstern, Alexandru Georgescu, Maria Teslaru

teatrului nu prea l-a luat în seamă deși nimeni nu avea dreptul să gătuiască pofta de râs a publicului, să ascundă darul lui Tauf de a-l citi pe Caragiale într-o cheie foarte atașată de prezent, să minimalizeze cele mai bune montări Caragiale de după 1990. Anton Tauf a început cu *Conu' Leonida față cu reacțiunea* în sala mică de la Cluj. Leonida era caricatura perfectă a lui Funar, Vadim, și a oricărui fost activist legat de scaunul politic. Trebuie să descriu puțin: Leonida vine acasă îmbrăcat ca orice activist ceaușist, cu palton și căciulă de astrahan. Nici nu se dezbracă și bea câteva vodci în poziție de drepti aproape. Pe perete vedem

portretul lui alături de cel al primei soții: pictați în uniforme sovietice și cu rame care poartă însemnele regale. Leonida se va dezbrăca pas cu pas până la a ajunge în maieu și chiloți, dar nici atunci nu renunță la diagonala tricoloră. Când e vorba de revoluție sunt amintite multe dintre „obiceiurile” ridicole ale zilelor din decembrie '89, iar folosul revoluției sunt sacșele pline culese de la locul faptei din care Leonida extrage cu mândrie și dragoste afișată o copie în miniatură a statuii lui Avram Iancu ridicată de Funar în centrul Clujului. S-au găsit tot felul de scuze pentru a nu mai juca spectacolul la Cluj, până când pompierii au fost puși să

Cea mai bună satiră politică: „Conu' Leonida față cu reacțiunea” oferită de Anton Tauf.
Actori Paul Talașman și Nicoleta Bolcă

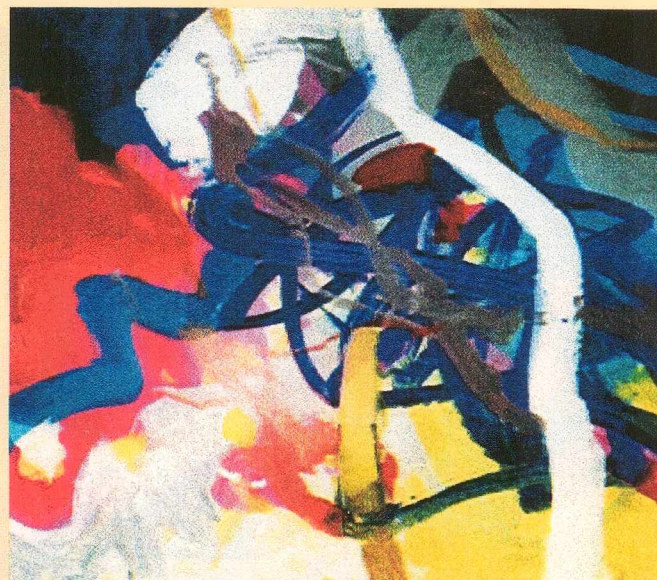
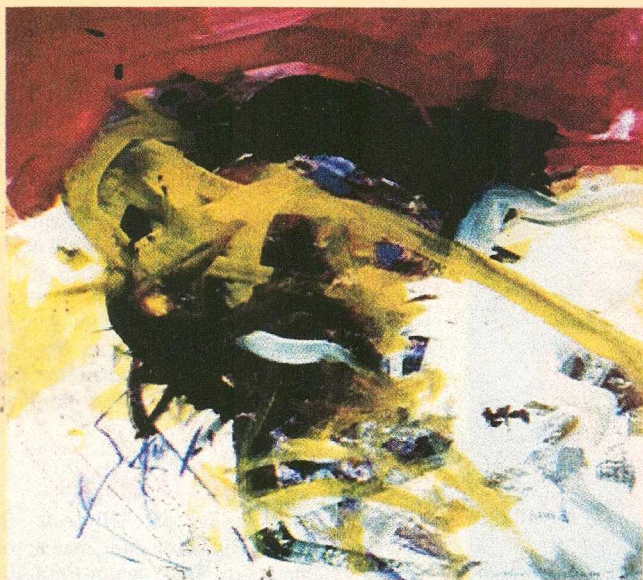
declara sala nesigură. Funar nu putea fi satirizat chiar la el acasă! Spectacolul a fost reluat de Anton Tauf după ce a ajuns director la Baia Mare și a fost urmat de o montare a *Noptii furtunoase* în care erau îngroșate până la extrem obiceiurile balcanice. Tauf nu a rezistat, dar cine a văzut spectacolele fie că i-au plăcut, fie că nu, sigur nu le va uita. Publicul l-a răsplătit prin hohote de râs, critica și oficialitățile l-au înghesuit în tăcere vinovată. Mai multe a reușit oarecum Alexandru Tocilescu, care a montat la Naționalul din București *O scrisoare pierdută*, dar satira lui este foarte dulce pe lângă cea a lui Tauf.

PREA MULTĂ MILĂ

Spectacolul de la ARCUB este din punct de vedere regizoral mult mai aproape de viziunea lui Tauf, textul însă este mult mai sărac, așa că întregul este mai degrabă o cochetărie cu satira politică. Spectacolul începe bine și are un prim sfert de oră perfect, apoi replicile parcă își pierd noima și ajung să devină agasante – absurdul de care pomenește dramaturgul în prezentarea sa. În fond totul se putea spune în câteva cuvinte, așa cum se întâmplă în pliantul de prezentare.

Iată povestea: ministrul impozitor politic se „delectează” cu secretara lui la birou, vorbesc despre depunerea de coroane – cu flori de plumb care dau saturnism, presă – „porcii dracului”, ziua Europei – cu steagul ei care reprezintă o coroană de stele, curve, zahărul din cafea, copilăria nefericită a secretarei care își schimbă numele după pofta „clientului”. Vine patroana de bordel care cere facilități în schimbul serviciilor pe care le oferă gratuit și este otrăvită cu o cafea pregătită de secretara fidelă postului. Lucrurile se schimbă apoi ușor: patroana de bordel ajunge ministru și vine după facilități fostul ministru. Secretara rămâne la datorie, gata să pregătească o nouă cafea. Pentru o astfel de intrigă personajele au fost alese perfect: Maia Morgenstern e secretara, Alexandru Georgescu, ministrul (îngrășat și cu costum în dungi), iar matroana, Maria Teslaru. Ideile regizorului sunt legate de simbolistica lucrurilor din scenă și de acțiunile personajelor: steagul stă bine lângă birou, iar cel al Europei, cu coroana de stele, e ridicat exact atunci când ministrul se vaită că nu îi plac ceremoniile cu coroane de la cimitir – e chiar ziua Europei, ministrul care se scoală de sub secretară dimineața se înviează la programul radio, apoi când se rup ziare cu furie se aude *Perinița* sau *Balada* lui Ciprian Porumbescu (construcția muzicală este propusă de niște clujeni!) etc. Regizorul nu a fost destul de curajos în fața textului, care merita periat, eventual adaptat, pentru un spectacol mai „nemilos”. Oricum pasul a fost făcut, să vedem câtă vreme va fi suportat în repertoriu acest spectacol. Iar pentru dramaturgi e clar: scrieți satiră politică – dar bună, iată că se joacă!

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

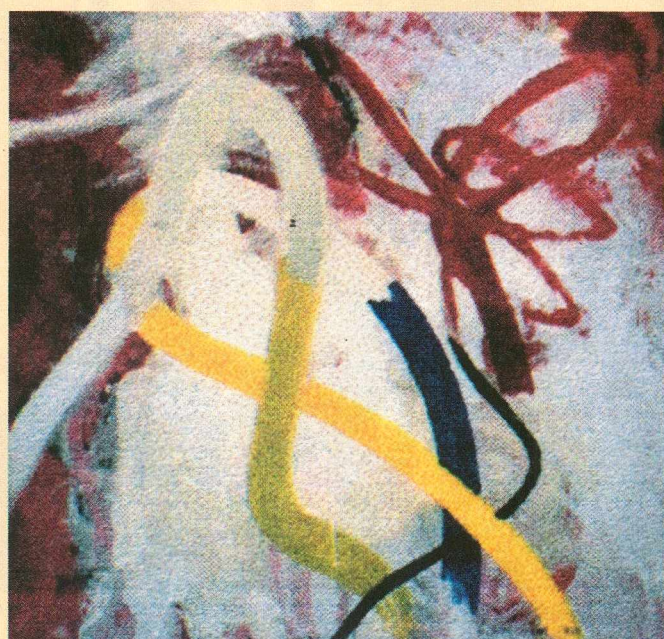
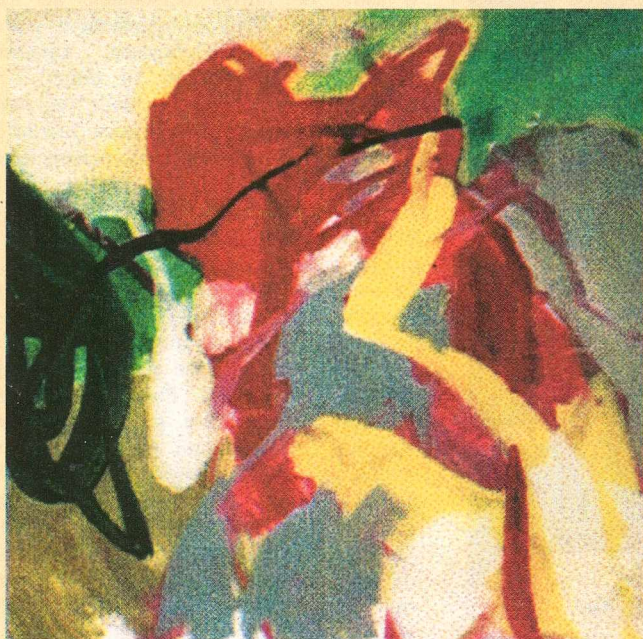
CULORILE PARADISULUI

Text: ANA BARTON ■

Deși e convins că expresia gestuală își are originea în zonele cele mai adânci, poate insondabile conștient ale ființei, Corneliu Vasilescu nu crede că există vreo contradicție între acest tip de expresie și controlul mental asupra lucrării. „Pictez instinctual, dar îmi controlez instinctele cu luciditate. Știu tot timpul unde mă aflu.” În apropierea lucrărilor sale nu ai senzația că ți s-a dat ceva, ci pe aceea că te afli pe un drum, că ai pornit în marea căutare. Tablourile îți pot fi puncte de reper, zone de deschidere. La gestualism, autorul a ajuns pașcărând niște etape firești. „Soluția figurativă nu era un exercițiu care mă împlinea. Descoperisem alți vectori ai forței de exprimare: contrastele de culoare.

Semnul plastic devenea independent și circula astfel, nu ca mesager.” Acest semn a devenit formă în sine. „Figurativul m-a adus în situația de a mă gândi mai departe. Pe umerii lui m-am urcat și am văzut dincolo.” Iar dincolo era culoarea. Corneliu Vasilescu are convingerea că raiul nu poate fi decât colorat. Dar aici, deocamdată, el, artistul, ne atinge de spațiul paradisiac. „Am revelații când colorez. Am stări de exaltare când pun roșu. Tot ce se cheamă viață înseamnă culoare. Stridențele nu întotdeauna înseamnă culoare. Greu e să le separi. Cred că asta e înțelepciunea: să separi bicisnicul de sensibil, obraznicul de îndrăzneț și impertinentul de cutezant.” Demersul său

plastic este axat pe conceptul de comunicare. „Paradoxal, în arta abstractă nevoia de comunicare este satisfăcută mai mult.” Pentru Corneliu Vasilescu pictura este un act perpetuu de confesiune care se exprimă în forme diferite și care nu exclude niciodată suspansul, acesta din urmă fiind definit ca distanța dintre emoție și explicație. „Arta nu e idee, ci soluție plastică”, spune autorul și, trebuie să recunoaștem, soluția sa este una dintre cele mai fericite cu putință. Ceea ce mi-a plăcut – și m-a surprins – cel mai tare la Corneliu Vasilescu este atitudinea sa – a unui artist sui-generis – față de conceptul de creație. „Creația nu e decât a unei Ființe. Restul sunt completări la lucruri prezente”.

G L E N N C L O S E

Disney's

102 DALMATIANS

Grab Fun By The Tail!

Distribuit de: GLOB COM MEDIA

Compania promoțională: Agenția de Publicitate CHAMPIONS

102 DALMAȚIENI

"102 Dalmatians" – SUA – 2000 – 95 minute
Difuzat de: GLOB COM MEDIA

HORIA PĂTRAȘCU ■

În anul 1961 apărea **ultimul** film de lung metraj de desene animate realizat, **personal**, de către genialul **Walt Disney**: **101 dalmățieni** (inspirat de romanul cu același titlu și semnat de **Dodie Smith**) – film a cărui producție a costat enorm...!

În 1996 apare pe ecrane – sub același titlu – dar de data asta filmat **PE VIU** (adică „interpretat” în carne și oase, atât de către actori cât și de o puzderie de „necuvântătoare”), pelicula ce, rulând și la noi în țară, cunoaște un succes nebun...!

Cum era de așteptat, celebra companie **Walt Disney Pictures** (împreună cu **American Humane Association** și **Dalmatian Club of America**), revine asupra subiectului producând, iată, un nou film **JUCAT**, adăugând celor o sută unu de eroi pătați... **încă unul!**

Ultima ispravă cinematografică a dalmățienilor lui Disney este fermecătoare –

iar „pătații”, **absolut delicioși!** În plus, actrița **Gleen Close** (titulara „negativă” din 101... etc.) este însoțită acum de nenumărați interpreți – printre care, de nerecunoscut!, îndrăgitul și popularul actor francez **Gérard Depardieu**. În plus, filmul este susținut din punct de vedere

„logistic” de cele mai recente performanțe ale tehnicii vizuale realizate pe calculator (supervizor: **Jim Rygiel**) și care permit nu doar schimbarea numărului de pete ale fiecărui cățeluș în parte, în funcție de „rol”!, dar și aplicarea unor **scheme mimice umane**, cățelilor în cauză...!?

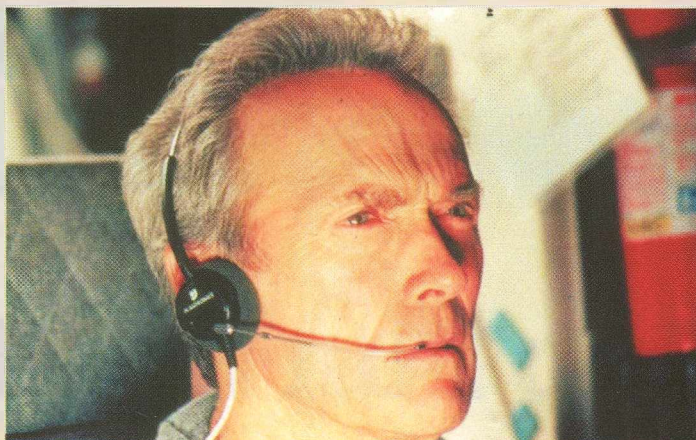

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

SPACE COWBOYS

SUA – 2000 – 131 minute
Difuzat de: InterComFilm Romania

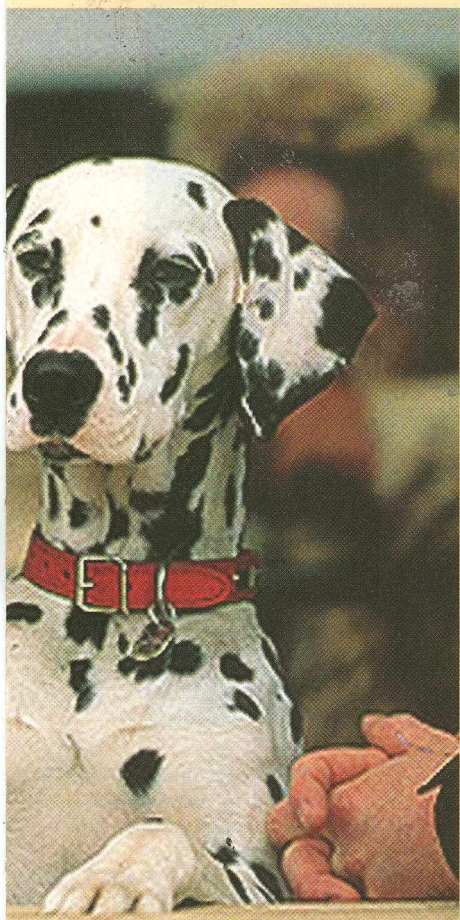
O comedie ironic-amară (eroii **au depășit pragul vârstei a treia**, dar sunt supuși unor încercări fizice și psihice cărora nu le pot face față nici mulți tineri, aflați în plină putere!); un scenariu absurd, illogic, dar având și un anumit iz

politic ce te face – **astăzi!** – să te bufnească râsul... (patru texani, piloți de încercare pe reactoarele americane **prin 1958!**, pierzând șansa de a fi primii cosmonauți yankei, în favoarea **unei maimuțe** – până aici totul este real, din punct de vedere

Firește că nu voi face, în această cronică, referiri „subversive“ la subiectul filmului: bănuți desigur și dumneavoastră că este vorba de un soi de „parodie“ a filmelor polițiste, axată însă pe eroi canini...! Pentru iubitorii câinilor însă – printre care mă număr, cu satisfacută onoare! – țin să precizez câteva date:

S-au folosit – selectându-se, în urma unui concurs publicat în presă – peste 200 de patrupeze, parte dintre acestea

fiind supuse unui program profesionist de dresaj rapid: posesorii micuților dalmatieni au fost cazați într-un hotel, amenajat special în acest scop: cum cățelușii de minimum opt săptămâni nu puteau suporta filmările pe platou mai mult de o lună – și cum filmările s-au prelungit la

peste două! – mulți dintre „puppies“ au beneficiat de **dubluri**!: filmările au fost realizate, în cea mai mare parte, prin locație, în Londra și Paris; **NU A AVUT LOC** nici un incident semnificativ în ceea ce privește starea de sănătate a cățelilor – iar toți proprietarii acestora au

fost pe deplin mulțumiți de tratamentul (și prețul, firește!), la care au fost supuși „actorii cu patru lăbuțe“...!

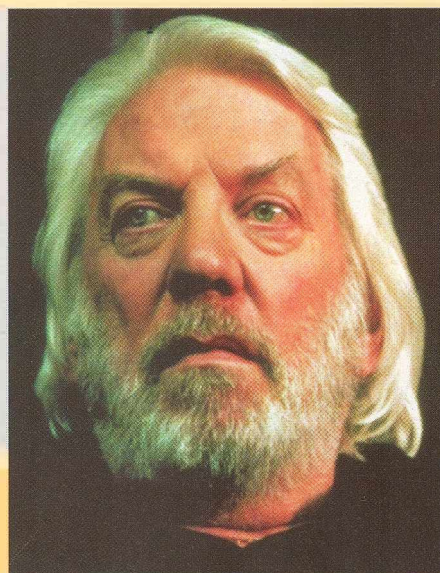
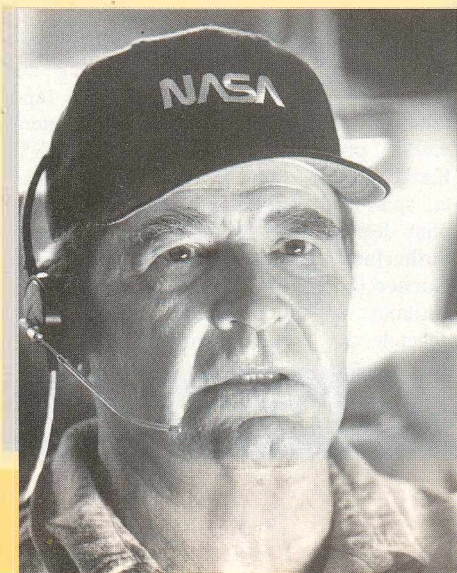
Un **FILM DE EXCEPȚIE** și care vă va scoate cu siguranță – măcar pentru două ore! – din permanenta traumă a necazurilor cotidiene...

istoric! – primesc, **în zilele noastre**, misiunea de a zbura abia acum și într-adevăr în Cosmos, pentru... a repara **UNICUL** satelit rusesc de telecomunicații, aflat într-o „misterioasă“ pană de construcție și pe cale de a se prăbuși asupra Terrei (!?). Pentru a fi lansați în spațiu, cu o navetă, vârstnicii noștri „cowboys“ – acum bătrâni, așezați fiecare pe la casele lor – nu au la dispoziție, pentru antrenamentul necesar, decât... **trei săptămâni**!? (haidade...! – n.a.).

Firește că ei își vor îndeplini misiunea...!

Lăsând că o parte ipoteza tentantă că spectatorul american este un „copil mare“,

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

MICKEY ochi albaștri

"Mickey Blue Eyes" - SUA - 2000 - 101 minute
Difuzat de: GLOB COM MEDIA

Încă o comedie cu - și despre - MAFIA...! (având în vedere răspândirea acestui fenomen, al crimei organizate, **pe întreg mapamondul!**, s-ar părea că n-au mai rămas decât două maniere de a reacționa: ori **faci comedie** - ori... **te spânzuri!**)...

Filmul este produs de casa SIMIAN FILMS (patronată de Hugh Grant și Elisabeth Hurley, cândva soț și soție...!), avându-l desigur în rolul principal pe **Hugh Grant**, fermecător ca întotdeauna și care își asumă și rolul de co-scenarist alături de **Adam Scheinman** și **Robert Kuhn**: am specificat acest lucru încă din capul locului, întrucât - chiar neștiind exact

căruia dintre cei trei i se datorează faptul - dialogul acestei comedii este SCLIPITOR!

Pe un veritabil englez, vânzător la o celebră casă de licitații din New York (**Hugh Grant**), îl împinge pesemne diavolul să-și aleagă drept viitoare mireasă pe o frumoasă fiică a unui „naș” dintr-un clan mafiot (în rolul miresei: **JEANNE TRIPLEHORN** - cea care a debutat în 1992 în rolul brunetei din **Basic Instinct**, al lui Paul Verhoeven, și pe care am mai văzut-o în **Firma**, alături de Tom Cruise, sau în **Waterworld** - falimentara superproducție a lui **Kevin Costner**). Drept urmare, o

serie de încurcături consumate în universul „italo-criminal” din marele oraș, soldate cu rezolvări hazoase, crime strașnice și pedepse pe măsură...!

Firește că peste toate astea - adică peste împușcături bezmetice și cadavre mutilate - învinge în cele din urmă Dragostea, iar spectatorul pleacă destins-îngălbenit-de-spaimă... dar și amuzat peste poate, întrucât - **repet!** - dialogurile sunt, în marea lor majoritate, ca să folosesc un pleonasm: **de excepție...**! În plus, șarmului firesc al celor doi interpreți principali, li se adaugă și jocul remarcabil al lui **JAMES CAAN** (în rolul tatălui miresei).

iar cel european un „boșorog infantil” - **filmul place**, ba chiar este amuzant în prima parte, și asta mai ales datorită faptului că producătorul, regizorul și interpretul principal se numește **CLINT EASTWOOD** - dar și că, alături de acesta, apar trei „veterani” ai cinematografului, plini de farmec și profesionalism: **Donald Sutherland**, **Tommy Lee Jones** și **James Garner** (pentru a număra OSCAR-urile obținute de cei patru, nu ne-ar ajunge degetele de la două mâini...!)

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

FILM

Excepțional

102 DALMAȚIENI (SUA – comedie)

Remarcabil

MICKEY OCHI ALBAȘTRI (SUA – comedie polițistă)

Pierzi, dacă nu vezi

SPACE COWBOY (SUA – comedie trăsniță)

TEATRU

Excepțional

TOUJOURS L'AMOUR, regia DAN PURIC, Teatrul NAȚIONAL BUCUREȘTI

SARAGOSSA 66 DE ZILE, regia ALEXANDRU DABIJA, Teatrul ODEON

Veți avea satisfacții

ILUZIA COMICĂ, regia ALEXANDRU DARIE, Teatrul de COMEDIE

FRAȚII, regia ALEXANDRU DABIJA, Teatrul ODEON
CAFEAUA DOMNULUI MINISTRU, regia GAVRIL PINTE, ARCUB

CAFENEAUA, regia DRAGOȘ GALGOȚIU, Teatrul ODEON

Cineva are ceva de spus

TRILOGIA BELGRĂDEANĂ, regia THEODOR CRISTIAN POPESCU, Compania 777, Teatrul BULANDRA
DONA JUANA, Teatrul NAȚIONAL Cluj

Comedii, comedii...

PĂLĂRIA, regia HORĂȚIU MĂLĂELE, Teatrul de COMEDIE

PURICELE, regia HORĂȚIU MĂLĂELE, Teatrul NOTTARA

Greu de (re)văzut

OMUL DIN LA MANCHA, regia ION COJAR, Teatrul NAȚIONAL București

FRUMOS E ÎN SEPTEMBRIE LA VENEȚIA, regia NICOLAE SCARLAT, Teatrul NOTTARA

CHINEZII, regia MIRCEA CORNIȘTEANU, Teatrul NOTTARA

REVISTA NE

Revista *NE europa* a ajuns la numărul 100, cu ocazia împlinirii a 28 de ani de existență. După cum afirmă Mimmo Morine, directorul revistei, animatorul ei înflăcărat, această publicație a fost creată de „un grup de intelectuali, idealști și dezinteresați,

convinși că unitatea Europei se va realiza atunci când cetățenii bătrânului continent vor ajunge la conștiința propriei lor identități culturale comune, moștenire a unei civilizații vechi de două mii de ani. Prin ani, *NE europa* a găzduit în paginile sale și nume prezente în *Flacăra*. La ceas aniversar, îi urăm cu sinceritate o viață cât mai lungă.

AURA CHRISTI

„Labirintul exilului”

Editura Crater, București, 2000, 424 p.

Despre cel mai recent volum semnat de Aura Christi Nicolae Balotă scria că reprezintă „cartea unei autoare cu un destin literar cert. Un destin pe care Aura Christi și-l asumă. Mai mult ea și-l croiește cu orice sacrificiu.” Pentru Aura Christi a scrie înseamnă a încerca să răzbată către rădăcinile propriei ființe, către zonele cele mai ascunse ale subiectivității; este un act de autocunoaștere dar și un gest polemic: „Deocamdată am forța, am instinctul cultural de a ocoli modele și modelele literare în vogă la ora actuală, reîntorcându-mă, mereu aceeași (sper) și mereu altfel (cred), pe traseul clasicismului.”

TOMA ROMAN

„Un deceniu văzut de aproape”

Editura Universal Dalsi, București, 2000, 364 p.

„Un deceniu văzut de aproape” este o selecție din editorialele publicate de autori între 1991 și 2000 în revista *Formula AS*. Reacția la evenimentele semnificative nu exclude distanțarea lucidă, rațională de ele. Toma Roman și-a propus tot timpul să surprindă „liniile directoare” ale vieții politice românești, trăsăturile ei caracteristice.

ALEXANDRU MIHĂILĂ

„Target”

Editura Deliana, București, 2000, 222 p.

Alexandru Mihăilă este un ziarist care s-a făcut mai întâi cunoscut chiar în paginile revistei noastre. Reportajele sale, bine documentate și scrise, fac întotdeauna cunoscute cititorilor o realitate la care omul obișnuit nu are acces. O parte dintre ele au fost adunate între copertele unui volum – „Target” – care dovedește că paginile de gazetărie scrise cu vocație nu dăinuie doar o clipă.

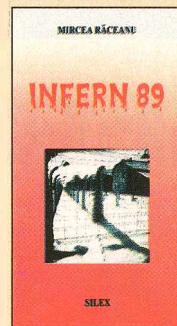

MIRCEA RĂCEANU

„Infern '89”

Editura Silex, București, 2000, 416 p.

„Infern '89” este o carte despre experiența unui fost condamnat la moarte de către regimul Ceaușescu. După cum afirmă autorul: „... fiecare condamnat la moarte se află într-o situație unică. Numai el și nimeni altul, este în poziția de a ști adevărul în legătură cu ceea ce a simțit în momentul condamnării și, mai ales, în privința motivelor care l-au determinat să treacă peste o astfel de situație, într-adevăr unică în viața unui om.”

Editura NICULESCU

Vă semnalăm apariția la Editura Niculescu a noi volume de limbă germană și italiană fără profesor și prin exerciții, precum și a diferite dicționare de la creștinism la economie și drept. Concepute de autori binecunoscuți și beneficiind de o formulă grafică atractivă, lucrările de față constituie un instrument extrem de util.

SERGIU NICOLAESCU A ÎNVĂȚAT SĂ ȘOFEZE LA ȘASE ANI

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: Arhiva personală ■

Actor, regizor, scenarist, scriitor, senator, scafandru, pictor. Sergiu Nicolaescu. Un om a cărui viață ar putea foarte bine să stea la baza unui scenariu de film.

Micuții din mașină sunt Florin Nicolaescu și sora lui, Iolanda, în 1935

zile de trai decent. În aceeași perioadă, citea soldaților muribunzi din spitale pasaje din Biblie.

La vârsta de 14 ani avea înfățișarea unui tânăr de 20: era înalt de 1,84 m și foarte bine proporționat. Colegii l-au poreclit „Gladiatorul”. În Timișoara, orașul copilăriei și adolescenței sale, sportul juca un rol special. Poate din acest motiv a practicat atletism, box și rugby.

„Noi, cei care învățam la liceul român, eram geloși pe colegii noștri de la liceul german, pentru că nu aveam parte de pregătirea și instrucția lor. Îi copiam, făcându-ne și noi fanfară, uniforme cu diagonală etc. În perioada aceea, a izbucnit o ciocnire puternică între licee, cam prin '43. Într-o duminică în care șvabii, îmbrăcați frumos în uniforme albe și caschete

de 500 contra 500. Totul s-a încheiat cu distrugerea a câtorva străzi și cu exmatricularea unui număr foarte mare de elevi, fără dreptul de a se înscrie în nici un alt liceu din țară. Norocul liceului nostru a fost că în momen-

tul în care Antonescu a venit la fața locului, a găsit portretele sale și ale regelui din liceul german, cu barbă și mustăți, ochelari și cornițe, drept pentru care a dat ordin ca noi să fim reprimiți în liceu, să ni se dea uniforme

Personalitatea ieșită din comun a lui Florin (Sergiu) Nicolaescu avea să se manifeste încă din copilărie. Fiind mai dezvoltat decât toți camarazii săi de joacă, la șase ani, avea și pretenții mai mari de la viață. Drept pentru care a învățat să

LA 14 ANI – 1,84 m

șofeze. A făcut-o din plăcere. Mai târziu, în timpul celui de-al doilea război mondial, a îndulcit viața evreilor din lagărele de muncă, lucrând ca șofer pe o autocisternă. Aceștia, se știe, nu aveau voie să iasă din șantier, dar Florin îi scotea la sfârșit de săptămână în oraș, oferindu-le câteva

roșii, ieșeau ca de obicei în oraș, eu, cu o mână de prieteni de nădejde, i-am așteptat ascunși după un gard și am început să aruncăm în ei cu roșii, strigându-le «Paradeiskopf» (cap de pătlăgele). De la acest incident, s-a declanșat un conflict de proporții, ajungându-se la bătălii

Florin Nicolaescu la 5 ani, cu un an înainte de a învăța să șofeze

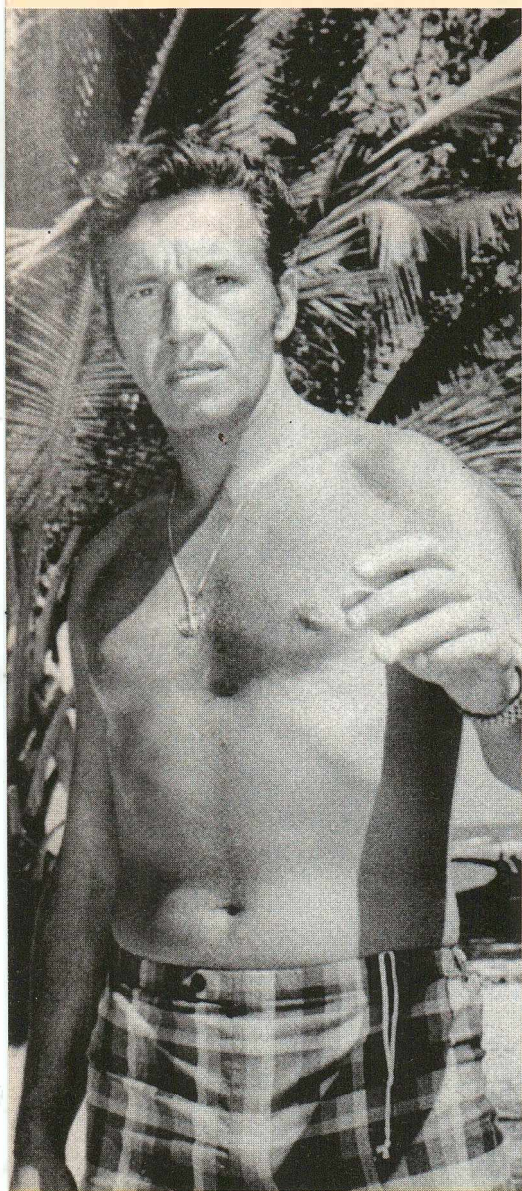
Adolescent (14 ani) – în 1945

Student la Institutul de Marină – 1947

În 1949, pasionat de box

Amintire din Caraibe

și instrumente pentru o fanfară.“

După asemenea experiențe inedite, la 15 ani ce putea să mai încerce decât ruleta rusească! „Motivații? Nu știu, sunt bune pentru cei ce încearcă să explice faptele.“ După încă doi ani a dat examen de admitere la patru facultăți și a reușit la toate: Matematică, Politehnică, Institutul de Marină Militară din Constanța și Școala de Arte Frumoase. A ales să le urmeze pe ultimele două. La 5 ianuarie 1948, tatăl său a fost arestat pentru relațiile pe care le avea cu Palatul Regal. De frica dosarului, în toamnă s-a retras de la Institut, continuând să studieze doar Artele. În același timp, s-a angajat ca muncitor la fabrica Ford. Și-a schimbat numele din Florin în Sergiu, declarând că nu are familie. Pe baza examenului susținut cu

un an înainte a cerut să fie admis la Politehnică. A reușit.

Anul 1954 l-a găsit lucrând pentru studioul *Alexandru Sahia*. Filma sub apă cu aparate inventate de el. Mai târziu, acele aparate aveau să fie produse de un departament al Marinei Române. În timp, a ajuns instructor militar și specialist în scufundări, ceea ce a determinat armata sovietică să-i înainteze propunerea de a lucra pentru ea.

Am găsit cocoșei de aur și arme, multe arme. În mod normal, trebuia să obțin 5% din valoarea comorii, dar m-am ales de fiecare dată cu praful de pe tobă. Pe vremea aceea îmi doream foarte mult să-mi schimb motocicleta cu o mașină englezească. Mi-am cumpărat-o din alți bani, cu altă ocazie.“

O preocupare de-a sa de care nu multă lume știe este pictatul. Ea nu este întâmplătoare, doar la 17 ani dăduse

SPECIALIST ÎN SCUFUNDĂRI

Tot atunci, Jacques Yves Cousteau l-a dorit în echipa sa, dar regimul pașapoartelor din România comunistă l-a împiedicat să colinde mările alături de cercetătorul francez.

Ca scafandru, nu s-a ocupat doar de cercetări științifice ale Mării Negre. De multe ori, a fost luat pe sus de câte un polițist ca să caute comori pe fundul lacurilor. Proprietarul comorii era mai întotdeauna un boier adus la sapă de lemn de comuniști. „Eu îmi făceam treaba. Mă scufundam căutând un ciorap cu bijuterii de familie, în locul indicat.

examen la Belle Arte, în urma unei probe care l-a propulsat direct în anul al II-lea. În studenție, pentru a se întreține, a realizat grafica revistelor *Licurici* și *Pogonici*. Dar, de pictat în ulei a început în 1996, când s-a refugiat la mare, în urma unor piedici întâmpinate la realizarea filmului *Triunghiul morții*. „Primul tablou a fost un peisaj marin. Am pictat din dorința de a-mi decora casa de la 2 Mai, dar și din dorința de deconectare. Cred că am cam 15 tablouri, în marea lor majoritate peisaje marine.“

„ROMÂNIA E UN FEL DE BRONX, MULT MAI MARE”

În cazul său, arhitectura
și muzica s-au dovedit
complementare. Cea mai
frumoasă combinație.

ALEXANDRU ANDRIES

S-a născut la

13 octombrie 1954

la Brașov;

În 1980 a absolvit

Institutul de Arhitectură;

În același an a cântat

pe scena Festivalului

de Jazz de la Sibiu;

În 1984 a lansat

la Electrecord primul

disc, Interioare;

Și de atunci tot așa...

Text: ANA BARTON ■

Foto: M. FELIX și arhiva personală ■

Pentru Alexandru Andrieș nu a fost prea greu să se apuce de muzică fiindcă a avut muzicieni în familie. Avea pian acasă și, încet, încet, muzica a devenit o pasiune. A venit și vremea când a trebuit să opteze pentru o anumită profesie: „era foarte complicat să mă decid pentru că-mi plăcea mult și să desenez, și să pictez încă de când eram foarte mic. Îmi plăcea și să scriu. Profesorul de desen o bătea pe mama la cap să dau la pictură, profesorul de română – să dau la filologie. Toți ziceau că e păcat cu așa o ureche și așa un talent să nu fac muzică.” A fost un copil răsfățat și spune că e foarte bine așa. S-a simțit întotdeauna perfect în familie și este recunoscător pentru faptul că a avut independența oricărei opțiuni.

A ajuns la arhitectură, lucru care-l mulțumește. „E o meserie extrem de frumoasă. Combină creativitatea de tip artistic și cunoștințele din zona tehnică și din cea socială. E mult mai interesantă, pentru mine cel puțin, decât ar fi fost pictura dacă aș fi optat pentru ea.” Cea mai importantă realizare a sa ca arhitect este o expoziție făcută împreună cu niște colegi înainte de '89. Preluată de Uniunea Artiștilor Plastici, această expoziție a făcut un tur prin țară. Arhitectul Alexandru Andrieș a obținut și câteva premii. „Ion Țiriac a făcut un concurs pentru o bază de tenis și agrement iar premiul întâi l-am luat noi. Spun *noi* pentru că întotdeauna arhitectura se lucrează în colectiv.” A participat la un concurs de

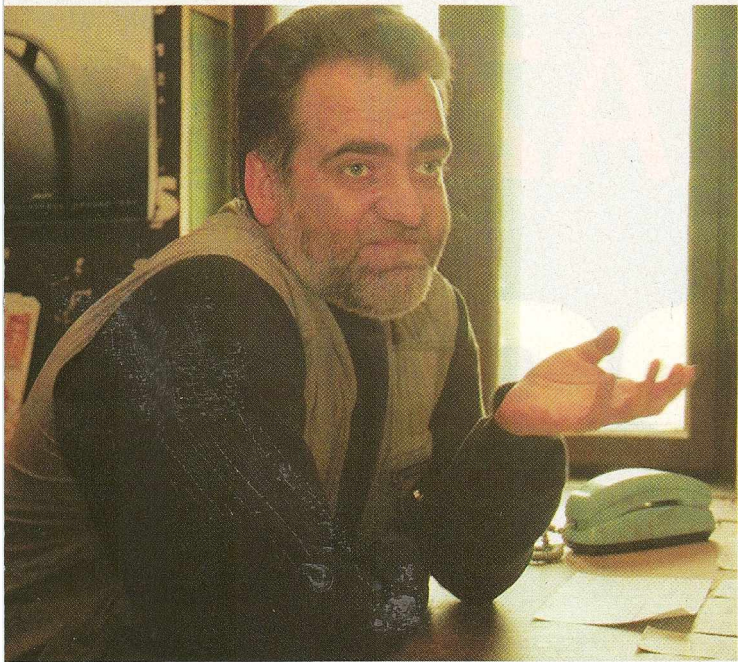

arhitectură pentru pavilionul românesc de la Expoziția de la Sevilla (1992) și a câștigat premiul întâi împreună cu echipa. „Și pe urmă am făcut tot felul de case și căsuțe pe aici, prin țară. Însă, evident, arhitectura este mult mai puțin în ochii publicului decât muzica și din acest motiv lumea știe mult mai multe despre mine ca muzician.”

DESPRE ARHITECTURĂ

„Cred că arhitectura a influențat foarte tare muzica mea. Arhitectura îți poate spune foarte multe lucruri despre om, despre cum trăiește omul, despre posibilitățile tehnologice ale societății la momentul respectiv și despre societatea umană în foarte multe aspecte. Dacă ești un detectiv bun în ale arhitecturii, din felul în care e făcută o casă poți să ghicești foarte multe despre cum trăiau oamenii în vremea respectivă în felul acela de case. Dincolo de toate acestea, arhitectura te învață să compui cu elementele majore: spațiul, lumina, umbra, plinul, golul. Ești obligat să creezi ritmuri, să le stăpânești, să intri în armonie

cu ce e deja construit sau cu natura. În același timp te învață să lucrezi împreună cu alți oameni. Nu e o meserie creativă de tip pictură, muzică sau literatură care să te ducă în zone în care tu crezi că ești. Buricul pământului. Aici ești obligat să ai discuții cu cel care îți comandă casa fiindcă o faci pentru cineva, nu pentru tine. Pentru tine, dacă ai noroc, o faci o singură dată în viață. Trebuie tot timpul să te bați pentru ideile tale, să le negociezi, să le aduci acolo unde să se poată realiza și nici să nu li se piardă esența.” Aceste lucruri l-au ajutat în muzică, dar nu numai. „Folosesc ceea ce am învățat de la arhitectură în muzică pentru că și muzica este o artă care are ritm, are plin, gol, are liniște. Liniștea e foarte importantă. Pauza aceea care practic e nimic e la fel de importantă ca și muzica.” Știe că are un public foarte larg. A verificat acest lucru în emisiunile de radio în care a fost invitat și unde a primit telefoane de la un public foarte eterogen. „Dacă aș fi avut un public foarte strâns delimitat ar fi fost rău din punctul meu de

vedere pentru că însemna că țin cumva de o anumită vârstă, modă sau zonă, ceea ce nu e interesant pentru un artist, zic eu. Dar poți să o faci și pe asta dacă vrei bani mulți.“ Fiindcă problema manelelor devine pe zi ce trece mai serioasă și mai dezbătută, l-am întrebat pe Alexandru Andrieș ce poziție adoptă. „Ele provin din muzica țigănească, romanele se numeau inițial. Înainte de '89 existau la fel de mulți oameni care cântau genul acesta de muzică și scoteau foarte mulți bani, neoficial și fără a fi difuzați la radio sau la televiziune. Faptul că acum sunt difuzați nu mi se pare deloc de condamnat pentru că nu cred că trebuie să existe cenzură nicăieri. Și dacă acest gen de muzică există și are un public al ei, e normal ca acel public să vrea să-și vadă artiștii favoriți la televizor și să-i audă la radio. Pe mine nu mă oprește nimeni, dacă la radio e ceva care nu-mi place, să-l închid sau să dau pe alt post. Probabil că e genul care merge cel mai bine în România și cred că nu o să dispară foarte repede pentru că asta vor

românii să asculte. Ce ați vrea să asculte, jazz? În America, unde s-a născut jazz-ul, acesta reprezintă mai puțin de 2% din vânzările de muzică.”

DESPRE MUZICĂ

Muzica, în clipa în care vrei să o vinzi, devine o marfă. Nu mai discutăm neapărat valoarea ei culturală. Atunci când discutăm despre orice lucru artistic din punct de vedere comercial e clar următorul fapt: cu cât se va vinde mai bine, nivelul n-are cum să fie mai înalt, ci mai jos. Evident. E simplu. Nu e o demonstrație complicată pentru nimeni. Vrei să faci o muzică așa cum crezi tu că trebuie să o faci? Îți asumi acest risc: se poate vinde sau nu. Poate o să fie mult mai greu de făcut, dar ești tu mulțumit. Fiecare decide. E valabil pentru orice produs cultural care devine bun de cumpărat.“ Nu e de acord cu faptul că ascultarea manelelor ar fi o mare nenorocire. Diferența este că înainte era neoficial iar acum e oficial. „Dacă e să vorbim jumătate în glumă, jumătate în metafore, România e un fel de Bronx, mult mai mare. Ce

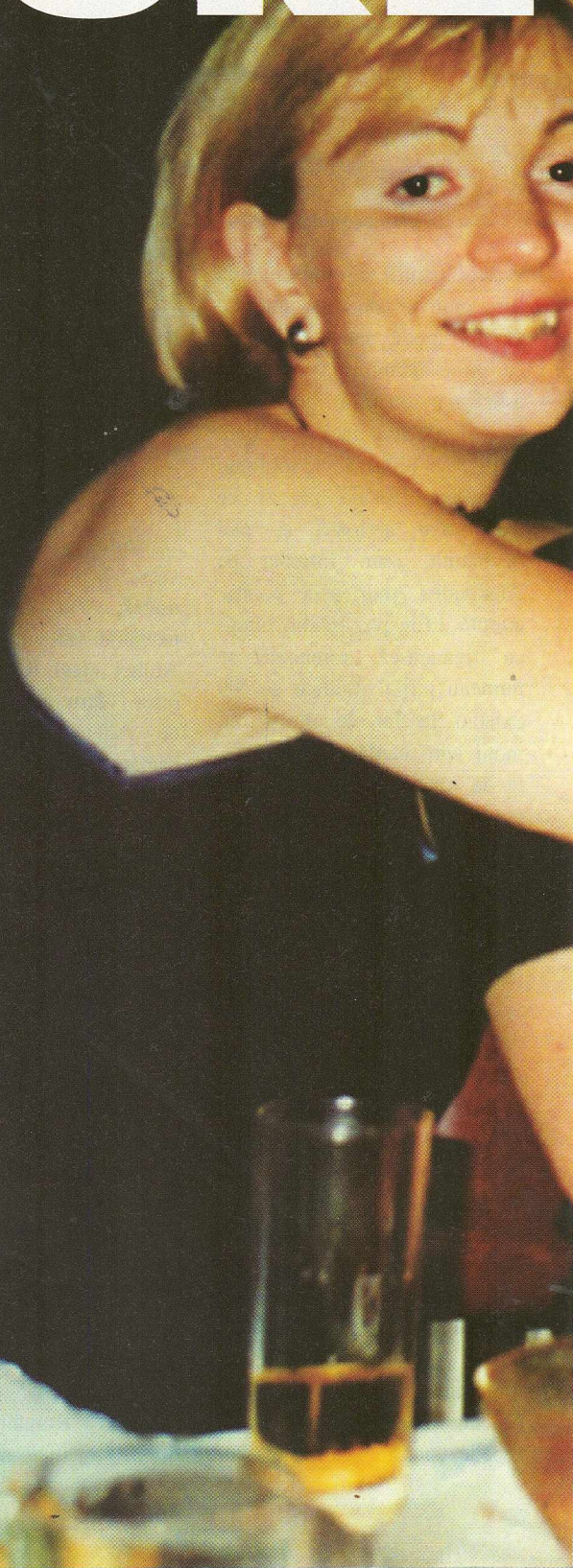

vă așteptați să se asculte?“ Își asumă statutul de persoană publică într-un fel aparte. E convins că trebuie să ieși în față și să te exprimi numai dacă ai ceva de spus. Nu e un partizan al muzicii prezentate prin intermediul videoclipului. E de părere că de cele mai multe ori un videoclip bine realizat își trădează muzica. A lucrat foarte mult la piesa „Cea mai frumoasă zi“ și a fost destul de greu de convins că ea are nevoie de un clip. A lucrat împreună cu realizatorii clipului pentru ca acesta să fie așa cum și l-a dorit și în perfectă armonie cu muzica. Nu-i place să conceapă separat textul de muzică. „De câte ori pot le fac împreună pentru că atunci e cel mai bine, se ajută reciproc.“ Și fiindcă omul este o combi-

nație între imaginea exterioară și cea interioară l-am rugat pe Alexandru Andrieș să ne spună ce crede despre sine însuși. „Sunt în limite normale încă. Nu cred că sunt exagerat în nici o privință. Sunt un tip evident atras de zona culturală. Mă interesează întotdeauna o carte bună, un film bun, o piesă de teatru. Ascult muzică. Dacă o să mă întrebați ce fac în timpul liber vă voi spune că întotdeauna prefer să citesc decât să iau rucsacul în spate și să merg pe munte. Sunt destul de leneș, recunosc. Nu sunt ceea ce se cheamă un excursionist. Sunt pofticios. Îmi place mâncarea bună.“ Nu a existat pentru el cea mai frumoasă zi. Au fost mai multe. Din fericire.

RĂZVAN ÎȘI DORE

Prezentatorul știrilor sportive de la Pro TV are toate atributele unui cavaler: este prezentabil, ca să nu spun chiar frumos, are o pasiune (sportul) care-l ține mereu în formă și... o groază de admiratoare. Din păcate pentru ele, de câțiva ani inima lui aparține Monicăi, pe care o descrie în două vorbe: „doamna mea, sufletul meu”.

SPIRIDON ȘTE COPII

Text: CARLA MIHAILĂ ■
Foto: Arhiva personală ■

– Când și cum ai cunoscut-o pe Monica?

– Am cunoscut-o pe Monica pe 29 aprilie 1990, la mare. Era minivacanța de 1 Mai, iar ea se afla cu o prietenă – Alina – în stațiunea Olimp. Eu am venit în acea perioadă, împreună cu trei colegi de echipă de la Steaua (volei) la mare. Unul dintre ei era prieten cu Alina, prietena Monicăi. Ne-am întâlnit acolo și am ieșit de câteva ori să ne plimbăm pe malul mării. Revenind în București, am început să ne

întâlnim, la început mai rar, iar după câteva luni aproape zilnic.

– Care a fost prima impresie pe care ați lăsat-o unul celuilalt?

– A fost dragoste la prima vedere. Parcă ne

cunoșteam de când lumea. Am fost fascinați unul de celălalt. A fost – și încă este – o poveste romantică între doi oameni cărora le-a fost

scris să fie împreună.

– După cât timp v-ați dat seama că sunteți făcuți unul pentru celălalt?

– Din prima clipă ne-am dat seama că suntem făcuți unul pentru celălalt. Dar am conștientizat și ne-am dorit

încet și frumos toate etapele unei legături sentimentale pure.

– Cum a fost prima întâlnire oficială? Unde s-a petrecut?

– Prima întâlnire oficială a fost la o lună de când ne-am cunoscut la mare. Am așteptat-o la poarta liceului (era încă în clasa a XII-a, eu anul I la facultate) și ne-am plimbat prin parc timp de câteva ore, până aproape de lăsarea serii.

– Când i-ai oferit Monicăi prima oară flori? Îți

DRAGOSTE LA PRIMA VEDERE

acest lucru de-abia când am început să ne întâlnim mai des și să ne cunoaștem mai bine. Eram doi copii și am avut șansa să parcurgem

amintești ce fel de flori erau? Acum, la cât timp și în ce ocazii îi oferi flori?

– Florile preferate de Monica sunt trandafirii. Primul buchet de la mine a fost oferit de ziua ei, în toamna lui 1990. Nu știu dacă atunci trandafirii au devenit preferații ei, dar era un buchet de trandafiri roșii. Soția mea

pentru celălalt?

– Despre căsătorie am discutat prin 1993. Nu a fost cineva anume cel care a adus vorba despre subiect. A venit firesc, după o prietenie de trei ani (atunci) și nu ne-a surprins. Am avut însă amândoi maturitatea să așteptăm până terminăm școala și până avem o situație materială sta-

FLORI? CEL PUȚIN O DATĂ PE LUNĂ

primește flori de la mine cel puțin o dată pe lună, sau mai des, dacă apar ocazii.

– Când și cum a venit vorba despre căsătorie? Cine a adus primul acest subiect în discuție? A fost o surpriză

bilă, cât de cât. Părinții mei și ai Monicăi au avut un rol benefic în unirea destinelor noastre. Au fost încă din prima clipă alături de noi și ne-au susținut.

– Îți amintești ceva din

agitația provocată de pregătirile pentru nuntă?

– Ca și prietenia noastră, nunta propriu-zisă, cu pregătirile ei cu tot, a fost un vis. Noi nu am simțit decât un sentiment de bine continuu, totul se derula firesc în jurul nostru fără să ne implice prea mult cu ceva. Și la petrecerea de după ceremonia religioasă ne-am simțit relaxați și joviali de parcă eram invitați. Nu am avut parte de stress așa cum se întâmplă

vorbește, după cum se poartă. Chiar și modul în care calcă demonstrează din plin că este o doamnă. Este frumoasă și foarte echilibrată. Vine exact în completarea felului meu de a fi.

– Ce nu îți place la ea? Îi spui când te deranjează ceva sau îi dai de înțeles?

– Uneori este prea interiorizată și îi dăunează. Când avem ceva să ne spunem, o facem, oricare ar fi subiectul

PASIUNEA DE BAZĂ: FAMILIA

atunci când ești gazdă. S-au ocupat ai noștri de tot, iar invitații au fost și ei superbi. Cununia religioasă a avut loc la Mănăstirea Antim din București.

– Cum a fost nunta?

– La nuntă am dansat toată noaptea. Am deschis împreună balul cu un vals, în aplauzele tuturor. S-a dansat până la 5 dimineața, iar toți au rămas în salon până când mirii au plecat. Am considerat asta un semn de respect suprem din partea celor dragi, care au fost la nunta noastră.

– Ce îți place la Monica?

– La Monica îmi place că este o doamnă din toate punctele de vedere. Se observă acest lucru după cum

în discuție. Nu am avut niciodată parte de ceea ce de obicei se numește „o ceartă mare“.

– Cum o caracterizezi pe Monica?

– Monica este doamna mea, sufletul meu.

– Care este principala voastră preocupare comună?

– Pasiunea noastră de bază: familia. Mai sunt excursiile, plimbările în aer liber, vacanțele.

– Ce planuri legate de casă și de familie aveți?

– Să avem copii și o casă a noastră, nu foarte mare, dar aranjată cu gust și foarte luminoasă. În rest, sănătate să fie pentru noi, familie și prietenii.

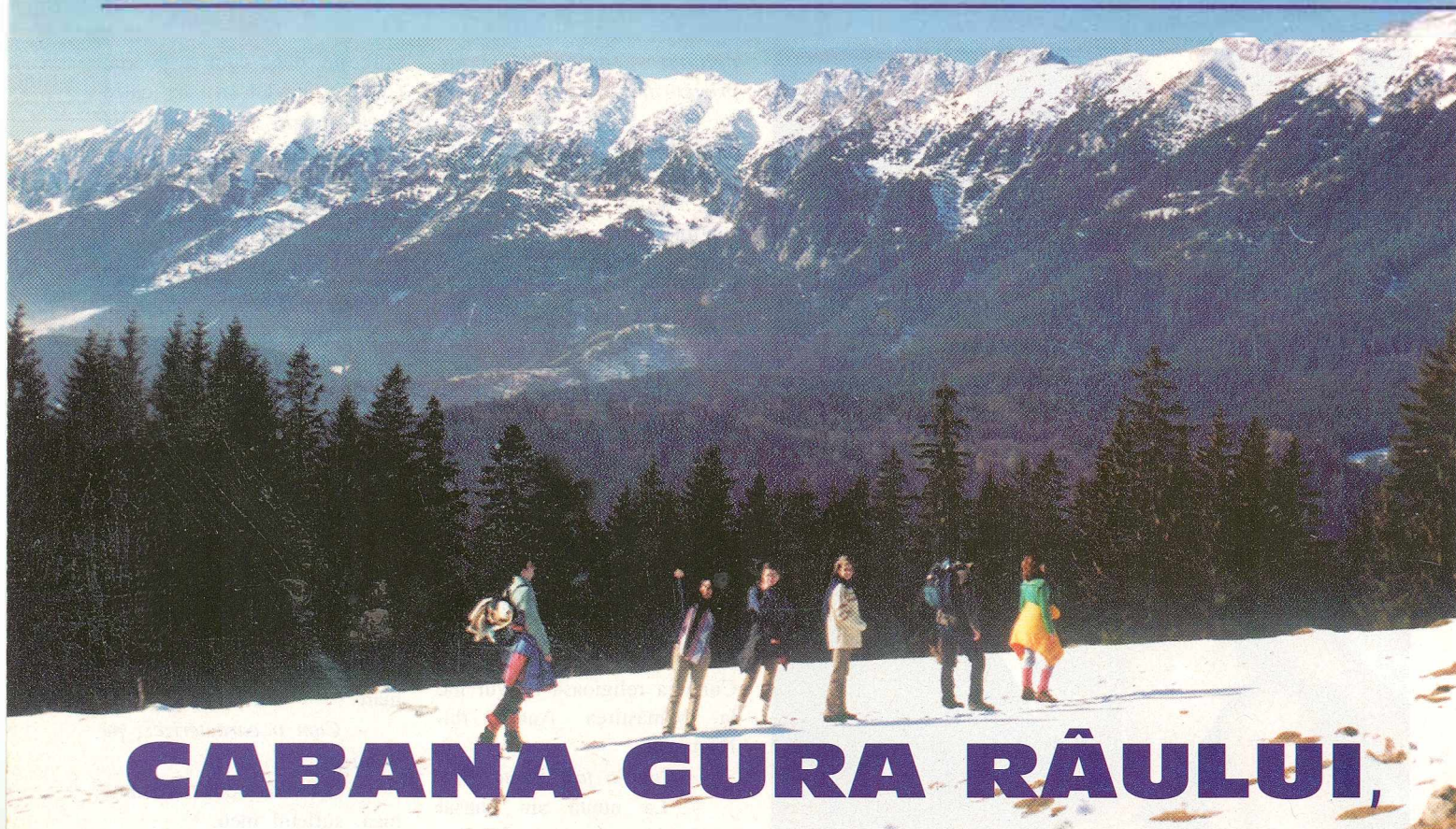
PARTY non-stop!

Haide să ne distrăm!

În direct

01-8990632

Tarif 11.900 lei/minut

CABANA GURA RÂULUI, PRINCIPALA POARTĂ A PIETREI CRAIULUI

Text: PETRUȚ STOIAN ■
Foto: CĂTĂLIN JELESCU ■

Ce s-a ales de turismul autohton știm cu toții, dar că se poate face un lucru de calitate pentru români, ca și pentru străini, nu avem prilejul să întâlnim la tot pasul. La Gura Râului, cu prețuri pentru orice buzunar, ai sentimentul rar că muntele și oamenii care îl slujesc nu ți-au întors spatele.

Aveam 14 ani când am fost prima oară la Cabana Gura Râului. De fapt, ne-am oprit numai să mâncăm. Ținta noastră pentru acea după-amiază de vineri era

Curmătura. Amintirile sunt neclare, țineam minte că este pe partea dreaptă cum mergi din Zărnești spre Prăpăstii și că afară este o terasă cu știutele mese și scaune de fier. De curând, am petrecut un week-end la Gura Râului. Cabana, să știți, se află pe stânga și este unul dintre cele mai primitoare locuri în care am mers în ultima vreme.

Sentimentul că totul a fost o părere frumoasă s-a datorat, în mare măsură, ospitalității ieșite din comun a asociatului unic Pavel Badea. Un om puternic, având ceva care te duce cu gândul la robustețea unui cal de munte,

un montaniard care a știut să facă dintr-o pasiune de tinerțe, de pe când colinda

Pavel Badea — cel care a făcut de nerecunoscut cabana Gura Râului

munții cu rucsacul și cortul în spate, una dintre cele mai frumoase afaceri din ziua de azi.

Cabana Gura Râului a fost construită, prin anii '30 de un ins pe nume Mănăilă, despre care nimeni de prin partea locului nu mai știe să dea nici o relație. Din august '98 o conduce Pavel Badea sau Vali, pentru că așa-i spun prietenii. Și toți cei care-i calcă pragul îi sunt prieteni. Astfel, află de la una dintre cele mai avizate persoane că de acolo, de la cabană, poți merge în Masivul Piatra Craiului (Parc Național), care este situat în sud-estul depresiunii Bârsei, în imediata apropiere a unora dintre cele mai înalte masive montane din România: Făgăraș, Iezer, Bucegi și în unul dintre cele mai importante areale de discontinuitate carpatică – Culoarul Rucăr-Bran. Este locul de plecare pentru cei mai îndrăzneți alpinști (escaladă în Prăpăștiile Zărneștiului sau creasta Pietrei Craiului), precum și pentru copii sau mai vârstnici: Peștera Liliecilor, Măgura Branului, Castelul Râșnov sau Castelul Bran. Când mai află că în sezon poți merge cu sania trasă de cai și beneficiezi de un dejun în Prăpăștiile Zărneștiului, locul unde vara se organizează concursuri de alpinism, sau că poți merge la Curmătura, sau la Plaiul Foi, de unde creasta Pietrei Craiului își arată întreaga semeție, îți dai seama că la cabana Gura Râului ai găsit locul ideal unde îți poți petrece o zi, un week-end sau chiar un concediu.

Pentru perioadele mai lungi, un grup organizat poate beneficia de un întreg program de vacanță, care cuprinde excursii cu microbuzul în zonele turistice cu un grad înalt de atractivitate, precum și cursuri de alpinism sau

trasee pentru cunoscători. Aici ghid este nea Trăienică, pe numele său adevărat Traian Flucș, tatăl cabanierului Dode Flucș, care a fost zeci de ani șeful Salvamontului din Piatra Craiului.

Cititorul interesat trebuie să știe că la Gura Râului sunt 48 de locuri de cazare în camere cu 1, 2, 3, 4 și 8 paturi, restaurantul are 50 de locuri capacitate, iar barul la fel. Cu numai 160.000 lei, o persoană beneficiază de un loc de cazare și trei mese (cum s-ar spune, casă și masă). Că în 1998 s-au investit multe sute de milioane se simte de cum treci pragul cabanei. Mobilierul este nou, la fel și vesela, iar camerele beneficiază de încălzire centrală. De la trofee cinegetice de pe pereți, la camerele căptușite cu lambriuri din lemn, totul este de bun gust.

În programul pe 2001, inimosul patron de la Gura Râului are în plan realizarea unei baze sportive care să conțină terenuri de baschet, volei, tenis și o sală de întreținere. Va fi amenajată o păstrăvărie – izvorul este la câțiva zeci de metri de cabană. Gândiți-vă numai la bucuria de a alege peștele pe care să-l mânânci la restaurant sau la terasa acoperită unde mesele sunt numai din bușteni ciopliți. Iar până la iarna viitoare copiii se vor bucura de un baby-ski, taberele de profil găsindu-și aici locul ideal pentru învățarea acestui sport.

Regretul nostru este că astfel de oameni sunt rari. Am încercat prin cele relatate nu numai să vă familiarizăm cu un mod la îndemâna oricui de a petrece timpul liber, ci să vă arătăm și că, atunci când există bunăvoință și trageră de inimă, se poate realiza ceva pentru turismul românesc. Ceva ce unii au început deja să facă de câțiva ani.

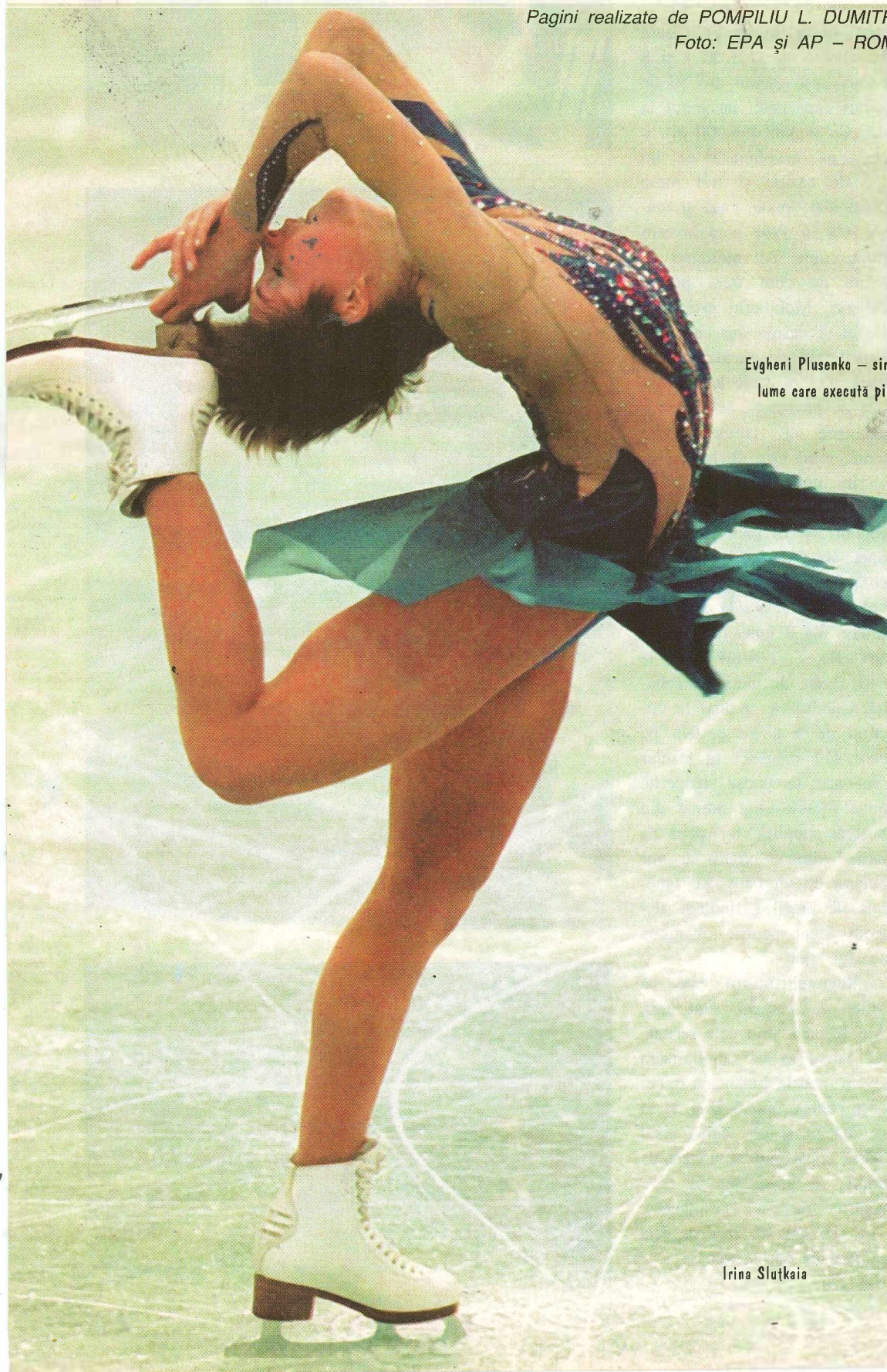

*Patinaj
artistic*

RUȘII NU PERMIT IMIXTIUNI DECÂT LA DANS

Pagini realizate de POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Foto: EPA și AP – ROMPRES ■

Evgheni Plusenکو — singurul bărbat din
lume care execută pirueta Biellman

Irina Slutkaia

Desfășurate în capitala Slovaciei, la Bratislava, în perioada 22-28 ianuarie, Campionatele Europene de patinaj artistic au reunit la start 162 de sportivi din 33 de țări. Intrată parcă într-o rutină, întrecerea a avut și de această dată, ca prim punct de interes, misiunea de a oferi un răspuns la ecuația *câte medalii le vor putea fi „suflăte” rușilor?* Ei bine, aceștia au ocupat integral podiumul la simplu feminin, primele două locuri în proba de perechi și simplu masculin, doar dansul făcându-le „figura”, cu numai un „bronz”. Altfel, succesiunea anuală a competiției și schimbarea generațiilor au făcut să pălească oarecum spectaculozitatea evoluțiilor. Nu au scăpat atenției însă celor interesați de această frumoasă disciplină sportivă, rivalitatea dintre rușii Plusenکو (18 ani, care și-a păstrat titlul continental) și Iagudin (20 de ani, triplu campion mondial) sau eforturile „bătrânei”

Butîrskaja (28 de ani) de a se menține în elită. Revenind la proba de dans, cuplul italian a avut „tupeul“ de a se clasa pe primul loc, beneficiind și de incredibila cădere din ultimele 10-12 secunde ale exercițiului executat de perechea franceză.

Din păcate, trebuie să consemnăm doar din complezență (pentru a câta oară?) că reprezentanții noștri au avut comportări modeste.

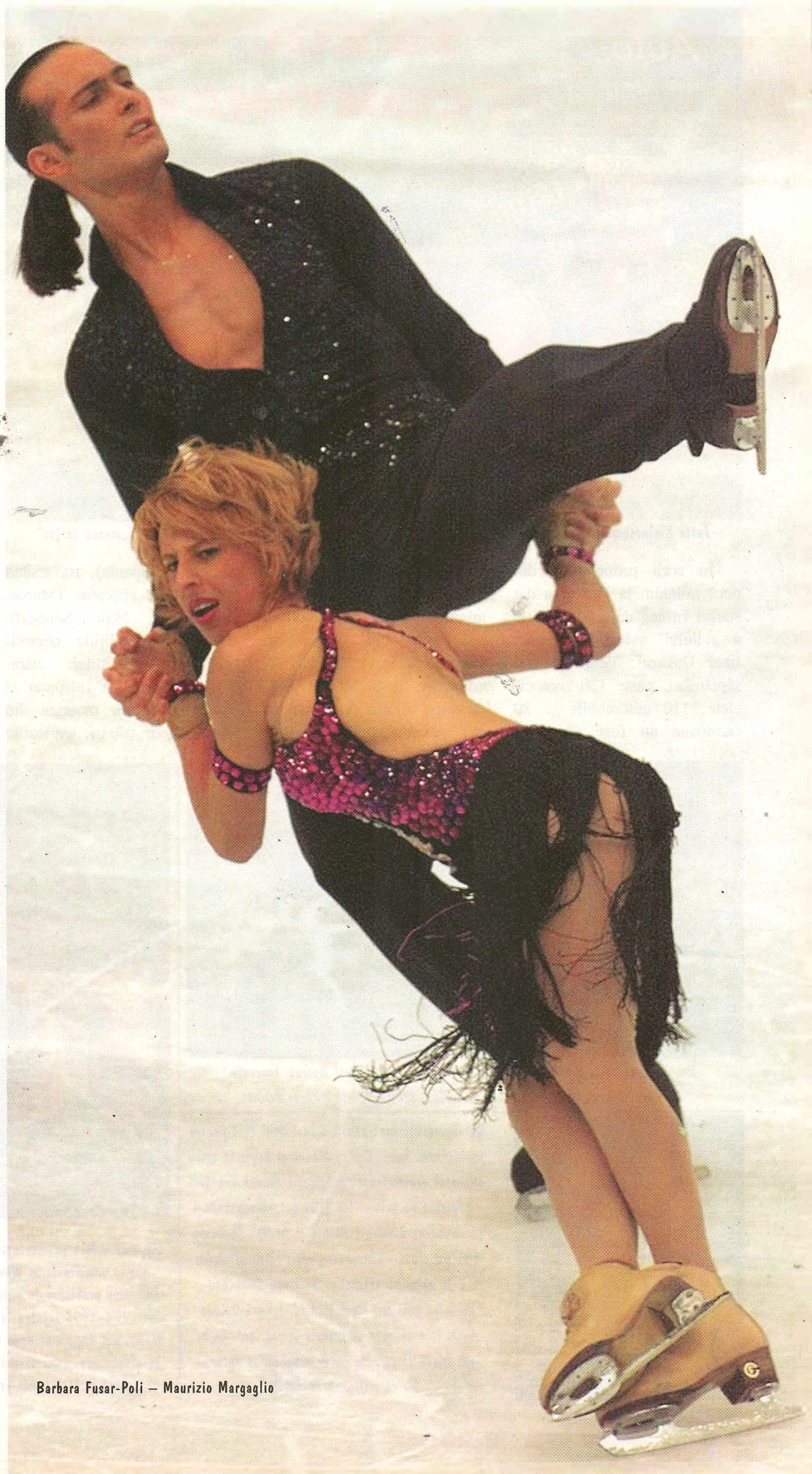
Astfel, Gheorghe Chipersa s-a clasat al 15-lea, în timp ce – ocupând locul 27 (29 concurente) după programul scurt – Roxana Luca nu s-a calificat pentru cel liber.

Simplu, feminin: 1. Irina Slutkaia (22 ani), 2. Maria Butîrskaja, 3. Viktoria Volcikova.

Simplu, masculin: 1. Evgheni Plușenko, 2. Alexei Iagudin, 3. Stanick Jeannette (Franța).

Perechi: 1. Elena Berejnaia – Anton Șiharulidze, 2. Tatiana Totmianina – Maxim Marinin, 3. Sarah Abitbol – Stephane Bernadis (Franța).

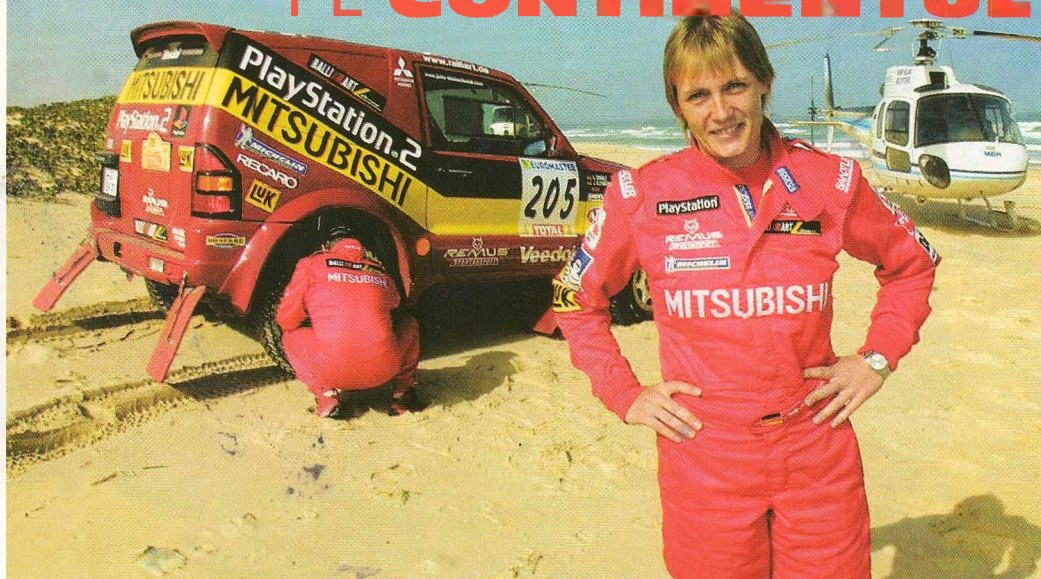
Dans: 1. Barbara Fusar-Poli – Maurizio Margaglio, 2. Marina Anisina – Gwendal Peizerat, 3. Irina Lobaceva – Ilia Averbuh.

Barbara Fusar-Poli – Maurizio Margaglio

Auto

SEXUL SLAB TRIUMFĂ PE CONTINENTUL NEGRU

Jutta Kleinschmidt își savurează succesul, în vreme ce copilotul Andreas Schulz este trecut la „munca de jos”

În zorii primei zile din noul mileniu, la Paris s-a dat startul în cea de-a 23-a ediție a raliului având ca punct final Dakarul. Timp de trei săptămâni, peste 130 motociclete, 110 automobile și 30 camioane au fost angrenate

în această adevărată aventură a oamenilor și „mașinilor lor minunate”. Cei peste 400 de concurenți au avut de străbătut circa 10.800 de kilometri, de-a lungul a 20 de etape (dintre care doar trei pe pământ european, în

Franța și Spania), traversând patru țări africane (Maroc, Mauritania, Mali, Senegal). Pe lângă condițiile neprielnice ale deșertului, „caravana” a avut de înfruntat și amenințările cu moartea din partea unor triburi, exploziile

de mine producând chiar victime în rândul personalului auxiliar.

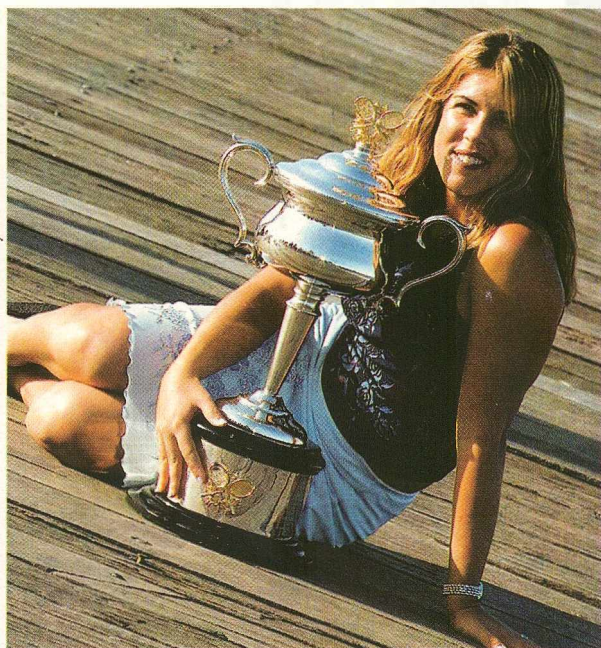
Astfel, primul raliu din mileniul al III-lea a adus și prima victorie a unei femei într-o competiție de o asemenea duritate, devansând 49 de bărbați! În vârstă de 39 de ani, Jutta nu este însă o necunoscută, în 1988 făcându-și debutul în același raliu, dar pe o motocicletă. Trecând la auto, a urmat ucenicia de copilot, după care a fost prima femeie care a câștigat, acum doi ani, o etapă în celebrul raliu. Să mai spunem și că Schlesser (învingătorul ultimelor două ediții și clasat acum al treilea) i-a fost cândva logodnic. Triumf total al sexului slab!

Un cuplu perfect: gimnastii Simona Amânar și rusul Alexei Nemov, laureați la Royal Albert Hall din Londra cu trofeul World Sports Awards 2000

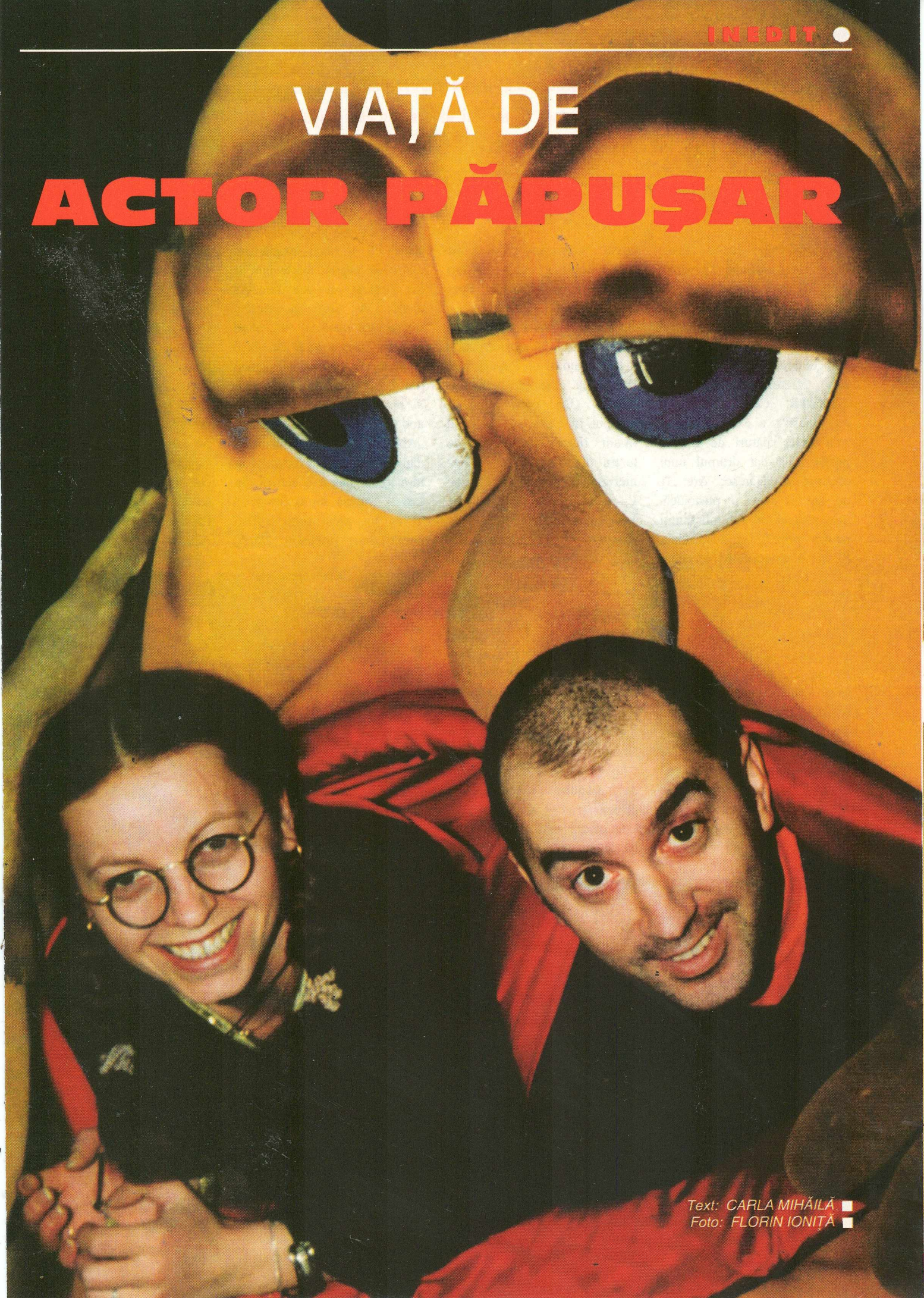

Cu siguranță, anul 2000 a fost unul fast pentru portughezul Luis (Caeiro Madeira) Figo: în urma anchetei prestigioasei publicații France Football s-a clasat pe primul loc (197 p.), devansându-i pe Zinedine Zidane (181 p.) și Andrei Șevcenko (85 p.). Iată-l prezentând mult râvnitul Balon d'Or chiar pe stadionul Santiago Bernabeu înaintea partidei Real Madrid – Real Oviedo 4–0, în care avea să înscrie primul gol. Și să mai spună el că este cotate la aproape 60 de milioane de dolari...

După ce a fost considerată un „copil minune” (în 1991, la 15 ani, era în semifinale la Wimbledon), jucătoarea americană a avut numeroase probleme de ordin comportamental (droguri și altele), în anii 1994–1995 intrând în anonimat. A revenit în 1996 (locul 24 WTA), dar după alte două sezoane a ajuns pe poziția 101. Din nou în ascensiune, Jennifer pare că reeditează povestea păsării Phoenix cucerind la Melbourne primul titlu de Grand Slam din carieră.

VIATĂ DE **ACTOR PĂPUȘAR**

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Dora Ortelean mănuieste păpuși sau marionete în spectacolele de la Țândărică. Pune voci diverselor personaje de desene animate. E în stare să imite toate orăntăniile pământului, chiar și o vacă în călduri. Se pricepe să machieze cu ajutorul latexului figuri oribile, pe care le știm din filmele de groază.

„Sună-mă, mi-a spus. Dacă nu-ți răspund eu, o va face Mihăiță, dar nu-i nici o problemă, el este prietenul meu de șapte ani.“ Mi-a răspuns ea, Dora Ortelean. Am hotărât să ne vedem la sala Victoria a teatrului Țândărică. „Ce bine că sunteți tineri!“, a exclamat, când m-a văzut alături de fotoreporter și a dat drumul unui chicotit ștregăresc. Are 31 de ani și pare o puștoaică. „Ce zici, să-mi schimb blugii pentru poze?“, m-a întrebat. Și iar a chicotit. Mi-a arătat

acasă. Avem un paravan pe care trebuie să-l vedeți neapărat. Și păpușile noastre.“

Pe drum mi-a povestit că la Festivalul Humorr 2000 a luat Premiul de Popularitate pentru că a imitat perfect o cioară. „De fapt, totul a început în clasa a doua când m-am înscris la cercul de teatru al fostei Case a Pionierilor și Șoimilor Patriei. L-am avut ca maestru pe Viorel Tântan, profesor de română. El înseamnă foarte mult pentru mine. Am făcut

auzit că la Iași există un teatru de păpuși foarte bun și s-a hotărât să dea concurs acolo. A stat la teatrul Luceafărul până în '91, când nu știu cum a aflat că, dacă ar lucra la teatrul de păpuși din Bârlad, ar primi și casă. A lăsat Iașiul pentru Bârlad, unde a jucat două stagioni. „Abia în '93 am îndrăznit să dau la ATF. M-a încurajat și m-a ajutat moral o actriță din Iași – Dorina Iarcuciewicz.“

În tot acest timp, Mihai Dumitrescu, prietenul Dorei,

muncea de zor la instalarea paravanului, proiectat și construit de el cam într-o lună. Foarte mândră de Mihăiță, Dora a dispărut pentru câteva secunde, după care, din spatele ușii aud: „Să nu vă speriați.“ A apărut în costumația ciorii și a început să croncăne. Exact ca pasărea smolită pe care o cunoaștem cu toții.

„Pe Mihăiță l-am cunoscut la Bârlad. În anul când eu am dat la ATF la secția Păpuși, el a încercat la secția Actorie. A picat și s-a dus

PREMIU DE POPULARITATE LA HUMORR 2000

cabina ei, acolo unde-și au locul toate costumele de scenă. „Uite, ăsta-i Mozart, din «Bastien și Bastienne», ăsta-i din «Harap-Alb», iar ăsta verde din «Rățușca cea urâtă»“. Mi l-a prezentat pe Mihăiță, și el actor păpușar, tot la Țândărică, dar la sala Lahovari. „Haideti la noi

parte din diverse brigăzi artistice, am participat, cum era atunci, la Cântarea României.“ În '89 a plecat din Jibou, orașul natal. S-a dus la Cluj să urmeze niște cursuri de mănuiere a păpușilor. „Bucureștiul? Credeam că este pentru elită. Eram sigură că n-am ce căuta aici.“ A

Dora în costumul dragonului

Capul dragonului, de 30 de kilograme

prin concurs la teatrul pe care eu îl părăseam. L-am sfătuit să dea la Păpuși. A făcut acest lucru în '94 și a luat. În '96, Dora colaborează deja cu teatrul Țândărică. Juca în „Bastien și Bastienne”, în regia lui Caramitru. La un moment dat a auzit că la Național este concurs pentru dublarea filmului „Babe, cel mai curajos porc din lume”. Participau numai

Probele au fost trimise în Anglia, la studiourile care au produs filmul. Am primit rezultatul peste câteva săptămâni. Eu am fost Babe. Datorită lui, cei de la Media Pro m-au luat la dublat desenele animate.“

Majoritatea desenelor animate de pe Fox Kids sau de la Pro TV și Acasă TV au voci puse de Dora. Voci de băieței, în special. „Toată

VOCEA LUI BABE

actorii consacrați. Studenții n-aveau ce căuta. Nu erau în cărți. „Am fost atât de pisăloagă, i-am bătut atât de mult la cap încât, ca să scape de mine, m-au lăsat să dau proba. Greu era să ți se dea ocazia să arăți ce poți.

lumea îmi spune că am voce de băiat. Dar mai pun și voci de femei luptătoare, de maimuțe, de păianjeni, depinde. Cel mai drag îmi este Bobi, din «Lumea lui Bobi». Toate visele lui cu ochii deschiși sunt minunate. Mă regăsesc

Dora și una dintre păpușile ei preferate

Paravanul construit de Mihăița. Franzeluța, păpușa mânăită de Dora, este preferata ei

Tandrețe nedisimulată

Dora și Double Face

Personaj machiat de Dora

„Femeia fără ochi” a fost ideea Dorei

în el. Când râd, o face Bobi de fapt. Cel mai greu a fost să pun vocea lui Victoraș din «Familia De ce». Stăteam pe speteaza fotoliului și dădeam din mâini, gesticulam fără să-mi dau seama. S-a întâmplat să

întrerupem și s-o luăm de la capăt pentru că, în loc să fie atenți la text, colegii mei se uitau la mine.“

În perioada studenției, Dora a făcut și film. A colaborat cu cei de la Castel

Film la opt producții româno-americane. La început a fost dragonul din “The World of Dragon”, un film SF, realizat la Sibiu. „A fost adus un negru pentru acel rol, dar n-a fost apt. Era cu whisky-ul în față tot timpul. L-am jucat

lucru este atât de ieftină, încât, cu banii pe care-i dai în America pentru un actor, aici faci un film. Mie mi-a prins bine, pentru că am învățat să fac măști din latex și să le machiez.“

La Țândărică are spectacol în fiecare zi. Îi place să vină în contact cu cei mici. Are roluri care-i dau libertatea de a se manifesta spontan și-i place acest lucru. „Copiii intervin efectiv în piesa care se joacă și pun întrebări, iar eu trebuie să le răspund.“ Îi place la nebunie ce face, chiar dacă a mânuși păpușile nu-i floare la ureche. Unele sunt grele, au câteva kilograme, iar după spectacol o dor mâinile și spatele. Are bătătură în palme de la „cruce“, lemnul pe care sunt prinse sforile ce dau viață păpușilor. Prietenul ei, Mihai Dumitrescu, are un ochi umflat de mai multă vreme

DORA = BOBI

Cocoșatul orb este... Dora, care privește prin nările odiosului

eu pe dragon. Îmi puneam un costum din piele vătuită. Numai capul cântărea vreo 30 de kg. Aveam o telecomandă cu ajutorul căreia manevram ochii. Transpiram tot timpul. M-am ținut pe picioare cu apă, zahăr și multă lămâie.“ Apoi a colaborat la realizarea efectelor speciale în unele filme de categoria B. „La noi mâna de

de la curentul de pe scenă și este nevoit să participe la ședințe de acupunctură ca să elimine durerea de spate — boala profesională a actorilor păpușari. Aceste mici necazuri nu-i împiedică să creadă cu tărie în ceea ce fac și să spere că, poate cândva, soarta actorilor păpușari va fi mai bună.

PARTY non-stop!

Tarif 11.900 lei/minutul

Nu mai esti singur!

01-8990672

Previziuni - martie 2001

Caracterizare generală

Conjunctura astrală a lunii martie va fi echilibrată, ea permitându-vă realizări dintre cele mai diverse. Aspectele bune pe care le primesc planetele Jupiter și Marte (aflat în Săgetător) favorizează în special călătoriile.

Text: CRISTINA VANEA ■

BERBEC

Traversați o perioadă bună, în care șansa de a avea succes într-o activitate intelectuală este mare. Comunicarea cu cei din jur funcționează excelent, ceea ce vă permite să vă lărgiți cerul de prieteni. Dacă doriți să plecați într-o călătorie, atenție la eventualele surprize mai puțin plăcute.

TAUR

În ceea ce vă privește, situația s-a mai ameliorat, vă simțiți mai relaxat, iar eforturile pe care le-ați depus până acum vor începe să-și arate roadele. Un succes mai deosebit s-ar putea înregistra în plan financiar sau profesional.

GEMENI

Vă merge cu adevărat bine, dar pentru a putea profita din plin de conjunctura actuală, ar trebui să dați dovadă de prudență. Reacțiile impulsive fac să vă scape printre degete oportunitățile care se vor ivi, așa că gândiți-vă de două ori înainte de a face sau de a spune ceva.

RAC

La slujbă va fi mult de lucru, în timp ce energia dv. nu va atinge nici pe departe limita superioară. Șefii vă vor aprecia inițiativele mai ales în prima parte a lunii când n-ar fi exclus să vă propună pentru o avansare.

LEU

Activitățile de divertisment vă vor preocupa în mod special în această perioadă. Veți primi diverse invitații de a călătorii pe care ar fi bine să le luați în seamă. Din punct de vedere sentimental, există toate condițiile pentru a avea o reușită.

FECIOARĂ

Colaborările în care sunteți implicat vă vor da ceva bătaie de cap, dar până la urmă vă veți descurca. În plan socio-profesional lucrurile evoluează cum nu se poate mai bine, eforturile dv. fiind apreciate la toate nivelurile.

BALANȚĂ

Mintea dv. este plină de idei iar capacitatea de concentrare atinge un nivel maxim, astfel încât ați putea lua decizii în chestiunile mai complicate cu care vă confrunțați. Mai vechile neînțelegeri pe care le-ați avut cu ființa iubită se vor rezolva mai repede decât era de așteptat.

SCORPION

O parte dintre problemele cu care vă confrunțați încep să se rezolve, dar va trebui să dați dovadă de răbdare. Altfel, nu vă va fi prea ușor să vă descurcați. Ființa iubită este alături de dv. și acest lucru vă dă un sentiment de siguranță. Ceva bani veți câștiga din activități extraprofesionale.

SĂGETĂTOR

Sunteți dinamic și hotărât să faceți lucruri mari, dar nu e cazul să vă grăbiți nici un pic. Ați putea avea succes într-o întreprindere legată de cămin, dar n-ar fi exclus nici să aveți o bucurie din partea unei rude apropiate.

CAPRICORN

În plan material proiectele dv. ar putea să capete contururi concrete. Veți avea câștiguri din activități intelectuale, în urma unui examen trecut cu brio sau datorită bunelor rezultate pe care le veți obține la serviciu. În ceea ce privește sănătatea, cât mai multă atenție.

VĂRSĂTOR

În sfârșit situația se îmbunătățește și vă simțiți deja mai relaxat. Chiar dacă, în continuare, mai aveți unele probleme, ele se vor rezolva cu mai multă ușurință. O călătorie ar putea avea rezultate nefavorabile mai ales dacă va fi întreprinsă la începutul lunii.

PEȘTI

Unul dintre planurile dv. secrete are toate șansele să aibă succes. În plan profesional veți avea o mulțime de făcut, dar vă veți achita cu bine de toate sarcinile și veți fi apreciat la toate nivelele. O sumă de bani care vi se datora de mai mult timp vă va intra în cont.

NON STOP ASTROLOGIE
Tarif 1.000 lei minutul
IN DIRECT
SUNĂ SI AFLĂ CUM STELELE ÎTI INFLUENȚEAZĂ VIAȚA !
01-8990016

01 8990081
IN DIRECT
NUMEROLOGIE NON STOP CARTOMANTIE
DEZLEAGĂ MISTERUL ÎMPREUNĂ CU NOI !
LINE DE TAROT

Competiție

VEROSIMIL VOIE BUNĂ → R

RELATI MATEMATICE RANG DIPLOMATIC → E

ACUM (pop.) HAINĂ GROASĂ → A

RĂMAS DE LA CAFEA SPUȘI → 2, A, T

LAUDE EXAGERATE INSTITUTIE SANITARĂ → I

IMPUN RESPECT ÎNCEPĂTOR → A

CAMERE CU CADĂ MONEDĂ TURCEASCĂ → B, A, I

CRUD UNA CARE NU CÂNTĂ CORECT → L

CAREU! LISTĂ CU GREȘELI DE TIPAR → R, U

ANUNTURI LIPITE ALB-NEGRU → A, F, I, S, E

CĂRTI MARI DE JOC → R, U

SUPĂRATE LEȘINI! → L, N

EXISTENȚĂ DIMII → R

BUȘTEAN CRESCUT PE ARIPI → T

AFARĂ DIN JOC FOLOSIT LA CUSUT → A, U, T

CARIE LA MOLARI → A

REAL, ADEVĂRAT → C

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991
Cod Fiscal R 1582276

S.C. PUBLICATIILE FLACĂRA S.A. este membru
al Biroului Român de Audit al Tirajelor - BRAT

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membru: Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Arion,
Alexandru Păsărin, Dorin Stana

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director executiv: BEATRICE ANCA ARION

Director difuzare: GABRIEL BUMB

Contabil șef: ELENA ANGHEL

Secretariat: ILEANA TEȘELEANU Tel: 224.36.88; 224.37.44

Fax: 224.37.13

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, cod 71341.

Cont lei: 2511.1-789.1/ROL BCR, sector 1, București

Cont valută: 2511.1-789.3/USD BCR, sector 1, București

2511.1-789.2/DIM BCR, sector 1, București

Fundația „Premiile Flacăra - România”

Președinte:

GEORGE ARION

Director executiv:

MANUELA RUXANDRA ARION

Cont lei: 2511.1-1373.1/ROL

BCR sector 1, București

Cod Fiscal 9607228

Flacăra

Fondată în 1911 de Constantin Banu

Redactor șef: ALEXANDRU ARION

■ SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE - Petruț Stoian

■ REDACTORI - Ciprian Enea, Carla Mihăilă, Victor Niță,
Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTER - Florin Ioniță

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Nicolae Balotă, Ana
Barton, Grigore Constantinescu, Remus Andrei Ion, Horia

Pătrașcu, Ioana Preda, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zorojanu

■ CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE - Gabriela Adam-
Opaț (Austria), Ștefan Nicolae, Alexandru Graur (Italia)

REBUS

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Mini-REBUS

Redactor șef: DANIEL POPA

■ REDACTOR ARTISTIC: Aurel Ștefan Alexandrescu

■ CORECTURĂ: Ioan Grigoriuță

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

RAMONA DUMITRESCU, Felix Grigore, Doru Vintilă

DIFUZARE (222.66.28; 222.67.38): Elizabeta Blagoci, Cătălin
Helișan, Valerică Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu

PUBLICITATE: Agenția ADJUST Tel/Fax: 232.14.43

FINANCIAR-CONTABIL: Florența Tudor

ADMINISTRATIV: Ionel Blagoci, Liliana Crețu, Mihai Spiridon

Cititorii din țară și din străinătate se pot abona prin Societatea

Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28

222.67.38, fax. 224.37.13. la adresa: Piața Presei nr. 1, sector 1,

cod 71341 - București, România

Cititorii se pot abona și prin S.C. MT PRESS IMPEX S.R.L.,

București Tel./Fax: 01/627.66.65; 01/323.38.56

Foarte important!

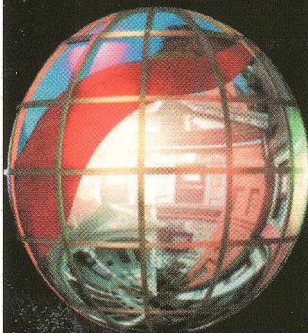
Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pen-
tru conținutul articolului aparține autorului. De
asemenea, în cazul unor agenții de presă și per-
sonalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

DP

CONIMPEX

CONSTRUCȚII ȘI SERVICII

SEDIUL CENTRAL:
ROMÂNIA - BUCUREȘTI
Calea 13 Septembrie
Nr. 129 - Sector 5
Tel.: 01-411 33 46
Fax: 01-140 16 61

CONIMPEX HOLDING CO. este format din două firme cu capital integral privat, cu personalitate juridică română:

CONIMPEX COMPANY SRL

Nr.Reg.com. J 40 /8128 /1991, s-a clasat în 1997 pe locul 7 în *Topul Național al Firmelor* la categoria "firme mari de construcții din sectorul privat", și pe locul 3 în *Topul Firmelor din Municipiul București* - categoria firmelor mari de construcții.

CONIMPEX GROUP S.A.

Nr.Reg.Com. J 40/2415/1994, cu realizări similare dar cu un obiect de activitate mai larg.

Grupul de firme CONIMPEX are sediul central și bazele principale de producție în București, și sucursale în județele: VÂLCEA, PRAHOVA, HARGHITA și ARGES, astfel încât poate desfășura activități pe o arie largă, incluzând județele Ilfov, Dâmbovița, Călărași, Ialomița, Covasna și Brașov.

Obiectul principal al activității grupului de firme CONIMPEX este plasat în domeniul construcțiilor: clădiri civile și industriale, drumuri și poduri, lucrări edilitare, etc.

Pentru aceste categorii de lucrări, firmele CONIMPEX oferă execuție completă în antrepriză generală și servicii auxiliare:

- studii și asistență tehnico - economică,
- proiectare urbană și arhitectură peisageră,
- proiectare completă pentru noi obiective de investiții, renovări, consolidări, amenajări, extinderi,
- obținerea avizelor și autorizației de construire,
- design publicitar și intermediari imobiliare.

PROIECTARE ASISTATĂ DE COMPUTER

PROFILUL COMPANIEI

OBIECTIVE INDUSTRIALE

CLĂDIRI DE BIROURI ȘI BĂNCI

HOTELURI ȘI SPITALE

CASE ȘI VILE

RENOVĂRI, CONSOLIDĂRI, EXTINDERI

E timpul să alegi BANCA DE CARE AI NEVOIE ÎN ROMÂNIA

Banca Comercială Română, lider pe piața bancară din România, a finalizat cu succes, la începutul acestui an, fuziunea prin absorbție cu Bancorex. Pe deplin implicată în susținerea economiei românești, BCR activează ca un grup financiar, concentrat pe finanțări corporative, retail banking, asigurări și operațiuni pe piețele de capital.

Banca Comercială Română administrează, împreună cu parteneri ca BERD, Banca Mondială, BEI, Comisia Europeană, Eximbank Japonia și instituțiile românești implicate, o serie de proiecte de importanță națională, totalizând 2 mld. USD. BCR are parteneriate cu prestigioase grupuri financiare internaționale pentru asigurarea de servicii financiare companiilor românești și celor multinaționale care operează în România.

Banca Comercială Română, cea mai solidă bancă din România, cu sucursale și filiale în Londra, Paris, Frankfurt, Milano, Cairo, Chișinău și Nicosia este pregătită să devină partenerul dumneavoastră de afaceri. Dorim să răspundem cererilor dumneavoastră și să vă oferim fapte concrete.

**BANCA
COMERCIALA
ROMANA**

B-oul Regina Elisabeta nr.5, Sector 3, 70348 Bucuresti - Romania
Tel/Fax: +401-3158299
E-mail: marketing@bcr.ro; Web: <http://www.bcr.ro>